

MINISTERUL DE INTERNE
DEPARTAMENTUL SECURITĂȚII STATULUI

securitatea

STRICT SECRET

Nr. 3 (75)-1986

securitatea

1986

Exemplar nr. 633

STRICT SECRET

Cuprins

pag.

**În sprijinul
învățămîntului
de specialitate**

- Recrudescența activităților naționalist-iredentiste și fasciste puse la cale de organizații și cercuri reacționare din străinătate ostile țării noastre. Exigențele actuale ale prevenirii și combaterii hotărâte a oricăror asemenea activități — col. Dumitru Tudor și lt. col. Nicolae Păduraru 5
- Aspecte actuale în orientarea și activitatea serviciilor de informații care acționează împotriva R. S. România. Măsuri de adaptare a muncii în raport cu aceste mutații — lt. col. Gheorghe Diaconescu, lt. col. Nicolae Călugărița și mr. Vasile Brașoveanu 12
- Rolul și sarcinile ce revin organelor și unităților centrale și teritoriale de securitate în cadrul măsurilor de profil privind prevenirea și contracararea oricăror acțiuni extremist-teroriste îndreptate împotriva unor obiective aflate pe raza lor de competență — col. Gheorghe Ardeleanu 18
- Organizarea, pregătirea și desfășurarea unor acțiuni de hărțuire împotriva inamicului pe teritoriul vremelnice invadat de acesta — col. Ilie Iova și mr. Ioan Rotar 25
- Atribuții generale și specifice și modalități de acțiune ale unităților centrale și teritoriale de securitate la introducerea situațiilor de apărare civilă — mr. Vasile Cosac 32
- Sarcinile de securitate pe linia asigurării realizării în cele mai bune condiții a Programului energetic național — col. Vasile Bucura și mr. Ion Paraschiv 39

Publicația este editată în cadrul Centrului de Informații și Documentare

Serial tematic

Apărut: septembrie 1986

Din experiența noastră

În acest număr

Cercetare penală

**Punct ochit —
Punct lovit**

Micro-dicționar

* * *

Din presa de peste hotare

* * *

- Cunoașterea și neutralizarea activităților ostile sub acoperirea religiei în județul Mureș — col. Tiberiu Bataga, mr. Gheorghe Pop și lt. maj. Ioan Bucur 45
- Unele repere privind conducerea muncii la nivelul serviciilor informativ-operative de securitate — col. Ilie Merce și lt. col. Gheorghe Susmă 48
- Modalități de sporire a contribuției organelor de cercetare penală la rezolvarea unor sarcini operative de securitate — mr. Alexandru Olaru 55
- Lupul își schimbă părul... — lt. col. Elena Moca și lt. col. Mihai Wawiernia 62
- Munca cu rețeaua informativă văzută prin prisma unor termeni uzuali — mr. Ioan Rusu 66
- Contracararea de către organele contrainformative românești a unor acțiuni complotist-teroriste hor-thyste, în preajma Dictatului fascist de la Viena — col. Traian Bara și col. Vasile Bobocescu 70
- Războiul special — unele elemente ale activității de influențare psihologică și de propagandă (tra-ducere) 75
- Bibliografie la temele de specialitate pentru con-vocările pe anul 1986 79

Publicația este editată în cadrul Centrului de informatică și documentare

Redactori : locotenent-colonel Dumitru DĂNAU și locotenent-colonel Ana PĂUNA

Cd. 070/1986

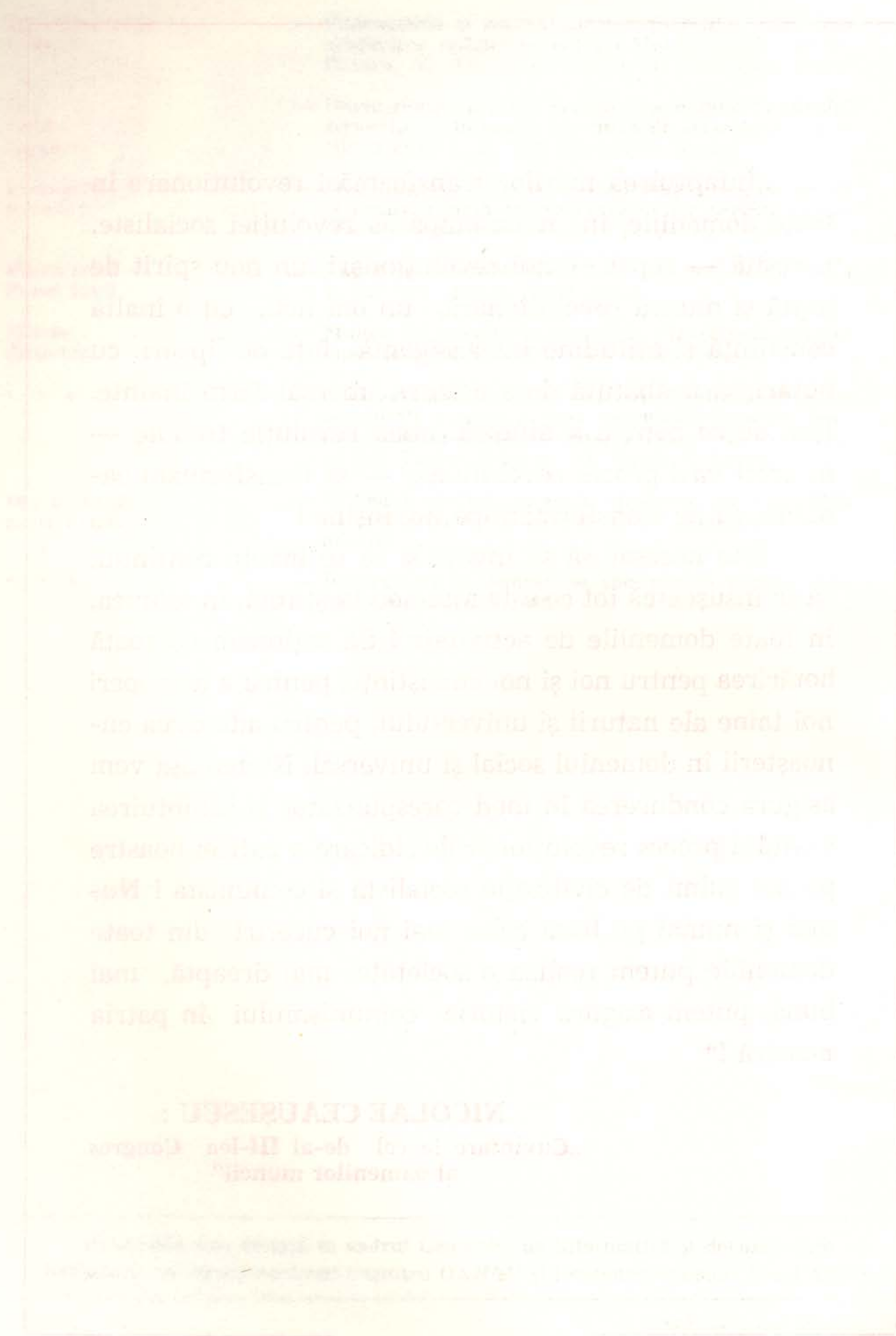
Apărut : septembrie 1986

„Înfăptuirea marilor transformări revoluționare în toate domeniile, în noua etapă a revoluției socialiste, necesită — repet — noi revoluționari, un nou spirit de luptă și muncă revoluționară, un om nou, cu o înaltă conștiință și atitudine intransigentă față de lipsuri, cu hotărîrea neabătută de a asigura mersul ferm înainte. Iată de ce pentru a înfăptui noua revoluție trebuie — în acest vast proces revoluționar — să transformăm oamenii, să ne transformăm pe noi înșine !

Este necesar să se învețe și să se învețe continuu, să se însușească tot ce este mai nou în știință, în tehnică, în toate domeniile de activitate ! Să acționăm cu toată hotărîrea pentru noi și noi cunoștințe, pentru a descoperi noi taine ale naturii și universului, pentru adîncirea cunoașterii în domeniul social și universal. Numai așa vom asigura conducerea în mod corespunzător și înfăptuirea vastului proces revoluționar de ridicare a patriei noastre pe noi culmi de civilizație socialistă și comunistă ! Numai și numai pe baza celor mai noi cuceriri din toate domeniile putem realiza o societate mai dreaptă, mai bună, putem asigura victoria comunismului în patria noastră !“

NICOLAE CEAUȘESCU :

„Cuvîntare la cel de-al III-lea Congres
al oamenilor muncii“

NICOLAE CEAPĂREȘCU

Editura de carte de la Iași
și editura de carte de la Iași

Recrudescența activităților naționalist-iredentiste și fasciste puse la cale de organizații și cercuri reacționare din străinătate ostile țării noastre. Exigențele actuale ale prevenirii și combaterii hotărâte a oricăror asemenea activități

Documentele partidului nostru subliniază că actuala situație social-politică, economică și militară internațională se caracterizează prin : ascutirea fenomenelor și contradicțiilor lumii contemporane, creșterea tensiunii, deteriorarea relațiilor dintre state și grupări de state, amplificarea neîncrederii, a suspiciunii, creșterea pericolului unui nou război mondial, devastator și nimicitor pentru întreaga omenire.

Reactivarea și apariția, în diferite state, a unor forțe reacționare, neofasciste, de extremă dreaptă, intensificarea manifestărilor naționaliste, șoviniste, rasiste, teroriste, paralel cu prelungirea crizei mondiale ce se manifestă încă din plin, pe multiple planuri, sînt elemente generatoare de tensiune politică și militară, măresc neîncrederea în posibilitatea coexistenței pașnice între diferite țări.

Încercînd să dea soluții și explicații problemelor complexe ale lumii contemporane, cercurile imperialiste, alte organizații și oficine de propagandă anticomunistă apelează tot mai frecvent la dezinformarea și inducerea în eroare a opiniei publice, la vehicularea unor teorii despre așa-zisa netemeinicie a ideilor socialismului, declanșînd o ofensivă tot mai accentuată împotriva comunismului, a țărilor socialiste.

În activitatea ce o desfășoară împotriva R. S. România, cercurile și organizațiile reacționare din străinătate folosesc o gamă diversificată de mijloace și metode începînd cu încercările de inoculare în conștiința unor cetățeni cu pregătire politică deficitară a germenului neîncrederii și îndoielii asupra concepției materialist-dialectice și istorice, a superiorității orînduirii socialiste, pînă la propagarea teoriilor și ideilor fasciste, horthyste, naționalist-iredentiste, de amestec, uneori direct și brutal, în treburile interne ale țării noastre.

Pe acest fond al instabilității situației internaționale se înscrie și apariția ori reactivarea, pe teritoriul anumitor state occidentale, a unui

număr însemnat de grupări și organizații care, susținute, îndrumate și finanțate de oficinele de spionaj și propagandă interesate, desfășoară o largă activitate naționalist-iredentistă și fascistă, urmărind formarea unei opinii defavorabile României, subminarea prestigiului ei internațional, stimularea și determinarea elementelor ostile din interior la acțiuni de natură să aducă prejudicii orînduirii socialiste și de stat din țara noastră.

Sînt vehiculate teze și idei străine concepției revoluționare marxiste privind rezolvarea problemei naționale dintr-o țară sau alta; este susținută și justificată politica revanșardă, de dominație și asuprire, regretîndu-se chiar dispariția fostelor imperii coloniale; sînt reevaluate vechile regimuri fasciste pe fondul aureolării unor căpetenii naziste, horthyste, legionare; se accentuează ofensiva împotriva democrației; se acționează pentru adaptarea la realitățile contemporane a concepției rasiste, șoviniste etc.

Activitatea grupărilor naționalist-iredentiste maghiare și fasciste germane din emigrație constituie, în prezent, un factor de bază în încercările ce se fac de a se submina unitatea moral-politică a poporului român, de a se denigra cuceririle sale revoluționare, de a se atenta la suveranitatea și integritatea teritorială ale patriei noastre.

Pretinsa nerespectare a drepturilor omului, leitmotivul diversunii ideologice organizate împotriva țărilor socialiste, propagarea unor idei despre așa-zisa lipsă de drepturi și libertăți ale naționalităților conlocuitoare din patria noastră sînt folosite tot mai mult de cercurile ostile din străinătate, precum și de organizațiile emigrației reacționare maghiare și germane aflate în majoritatea țărilor occidentale.

Datorită condițiilor social-istorice, politice și economice în care s-a format, dezvoltat și evoluat, emigrația maghiară a reușit să se integreze în societatea occidentală, să ocupe poziții importante în domeniile politic, economic, social, cultural-științific, fapt ce îi facilitează inițierea unor acțiuni cu caracter naționalist-iredentist împotriva țării noastre.

Dintre grupările și organizațiile emigrației naționalist-iredentiste maghiare și fasciste germane care desfășoară diverse activități împotriva statului nostru, cele mai cunoscute sînt următoarele: „Uniunea mondială ardeleană“, „Fundatia maghiară pentru drepturile omului“, „Federația luptătorilor maghiari pentru libertate“, „Comitetul pentru Transilvania“, „Mișcarea crucii și spadei“, „Comitetul federal maghiar“, „Uniunea mondială a ungurilor“, „Asociația compatriotică a sașilor transilvăneni“, „Asociația compatriotică a șvabilor bănățeni“ etc.

Din cele peste 300 de organizații, cercuri, grupări, asociații și cluburi ale emigrației maghiare, mai mult de jumătate desfășoară acțiuni ostile R. S. România. La acestea se adaugă 400 de biserici romano-catolice, reformate, unitariene, precum și case de rugăciuni baptiste, unde se desfășoară activități ce urmăresc menținerea și incitarea spiritului naționalist-șovin, iredentist. Majoritatea acestor organizații și biserici se află în S.U.A., Canada, Brazilia, R. F. Germania, Franța, Anglia ș.a.

Un rol important în activitatea de denigrare a realităților noastre socialiste de incitare la acțiuni naționalist-iredentiste, antiromânești îl au și secțiile maghiare ale posturilor de radio „Europa liberă“, „Vocea Americii“, „Vocea Germaniei“ și altele.

În cele peste 100 de publicații periodice editate în limba maghiară („Transilvania“, „Cuvîntul maghiar din America“, „Buletinul crucea și spada“, „Libertatea maghiară“, „Fraternitatea“, „Vestitorul maghiar” ș.a.), precum și în paginile unor cotidiane din țările unde își desfășoară activitatea aceste organizații, sînt vehiculate concepții iredentiste, încercîndu-se influențarea anumitor personalități pentru a susține ideile lor ostile.

Tot pentru susținerea și inocularea unor idei antiromânești s-au editat și răspîndit diferite cărți cu pretins conținut științific, scrise în mai multe limbi de circulație internațională, între care amintim: „Istoria etnică a Transilvaniei“, „Originea românilor“, „Originea valahilor“, „Migrarea și infiltrarea în Transilvania“, „Disputa Transilvaniei“ și altele.

Grupările emigrației germane, în special cele din R. F. Germania, publică articole și alte materiale în ziarele „Șvabul dunărean“, „Poșta bănățeană“ în conținutul cărora este denigrată politica națională a partidului și statului nostru, se fac incitări la emigrare, sînt publicate scrisori cu conținut tendențios și ostil trimise pe căi ilegale din țară.

Principalele direcții în care acționează aceste cercuri și organizații reacționare împotriva statului român sînt următoarele:

- ◆ Acreditarea de idei false că în țara noastră ar exista grupări maghiare de „rezistență“ („comitete“, „birouri“, „organizații“) ce ar activa clandestin, atît pentru menținerea spiritului naționalist-iredentist în rîndul unor autohtoni de naționalitate maghiară, cît și pentru informarea opiniei publice internaționale asupra pretensei oprîmări la care ar fi supuse unele persoane din rîndul naționalităților conlocuitoare din România.

- ◆ Folosirea mass-mediei pentru lansarea unor teorii reacționare, dușmănoase, neștiințifice referitoare la istoria poporului român, precum și a unor comentarii denigratoare privind realitățile politice, sociale și economice din țara noastră, îndeosebi situația naționalităților conlocuitoare din România. Se încearcă contestarea continuității elementului românesc pe întreg cuprinsul țării, invocîndu-se date istorice, arheologice, demografice eronate, iredentiste. Sînt elaborate teorii cu caracter revizionist-teritorial, se încearcă „dovedirea injusteții“ Tratatului de pace de la Trianon, vehiculîndu-se tot mai mult ideea necesității revizuirii tratatelor internaționale care au stabilit granițele în Europa de Sud-Est după cel de-al II-lea război mondial, cu referiri directe la frontiera de vest a țării noastre.

- ◆ Influențarea negativă, antiromânească a unor organisme de stat și a unor personalități ale vieții social-politice, culturale din Occident pentru ca, în raporturile cu autoritățile românești ori în cadrul diferitelor întruniri sau manifestări internaționale, să susțină puncte de vedere naționalist-iredentiste. Începînd din anul 1976, această activitate a fost orientată cu precădere pentru influențarea și determinarea unor kongresmeni americani să susțină ca țării noastre să nu i se mai acorde

clauza națiunii celei mai favorizate. De asemenea, se încearcă aducerea în discuția diferitelor foruri și reuniuni internaționale, indiferent de tematica și scopul acestora, a așa-zisei probleme a Transilvaniei, a pretenției oprămări la care ar fi supuși cetățenii de naționalitate maghiară din țara noastră.

◆ Folosirea prilejului oferit de aniversarea unor evenimente sau personalități de origine maghiară pentru a aborda, dezbate, în mod artificial și forțat, așa-zisele probleme ale maghiarilor din țara noastră și pentru incitarea la acțiuni șovine, iredentiste, naționaliste.

◆ Preocupări pentru săvârșirea unor acțiuni cu caracter violent, terorist-diversionist împotriva unor personalități sau reprezentanțe oficiale românești în străinătate. Asemenea intenții au fost exprimate de membrii conducerii organizației iredentiste „Federația luptătorilor maghiari pentru libertate” din Canada. Totodată, au fost emise păreri de a fi folosiți diferiți turiști veniți în țara noastră pentru a provoca acte diversionist-teroriste, a stârni panică și a compromite astfel turismul sau alte interese ale statului român.

◆ Anumiți prelați maghiari, catolici și protestanți din emigrație sînt implicați tot mai mult în organizarea și desfășurarea unor acțiuni naționalist-iredentiste, puse la cale de grupări reacționare din străinătate.

◆ Încercări de trimitere în țara noastră, pe diferite căi, a unor materiale cu conținut naționalist- iredentist și fascist. Folosind calea poștei internaționale se încearcă expedierea către diferite persoane, instituții de învățămînt, biblioteci, case de cultură etc., a unor însemnate cantități de materiale cu conținut necorespunzător. În același timp, sînt trimise, la persoane cunoscute cu atitudini dușmănoase, pe căi ilegale (prin intermediul turiștilor, ziariștilor, vizitatorilor la rude, altor străini, precum și al cetățenilor români ce pleacă în străinătate în interes de serviciu sau personal) materiale cu conținut ostil, naționalist-iredentist ori cu caracter fascist. Cazurile identificate prin controlul efectuat la P.C.T.F. și ca urmare a folosirii celorlalte mijloace ale muncii noastre dovedesc actualitatea acestor aspecte, numărul publicațiilor reținute ca avînd un astfel de conținut fiind apreciabil.

◆ Trimiterea în țara noastră a unor emisari (sub diverse acoperiri) pentru a culege date și informații, în special despre așa-zisa oprămări la care ar fi supusă populației de naționalitate maghiară, precum și pentru susținerea anumitor elemente ostile din interior, încurajarea și dirijarea acestora spre noi acțiuni antiromânești. Spre exemplu, „ZIGU” — emisar al cercurilor naționalist-iredentiste maghiare, originar din țara

noastră, cu ocazia unei „vizite la rude“ (de fapt nu și-a vizitat nici o rudă cu acest prilej) a contactat două elemente aflate în atenția organelor de securitate, urmărind, pe lângă obținerea unor date tendențioase privind situația naționalității maghiare din țara noastră, și stimularea concepțiilor lor ostile.

◆ Preocupări de reactivare a persoanelor cu concepții naționalist-iredentiste, influente, autori ai unor acțiuni „revendicative“, în scopul influențării acestora de a-și relua și intensifica activitățile ostile, ca „lideri“ ai populației de naționalitate maghiară, au fost identificate și la unii diplomați occidentali acreditați în țara noastră, precum și la unii ziariști străini. Aceștia efectuează deplasări în Transilvania și în alte zone, contactează persoane suspecte și încearcă să obțină informații despre drepturile și libertățile cetățenilor aparținând naționalităților conlocuitoare.

◆ Invitarea în străinătate a unor intelectuali de vîrf din rîndul maghiarilor și germanilor din țara noastră, ocazii cu care se încearcă influențarea lor negativă, determinarea să furnizeze date ori să facă declarații despre pretense „persecuții“ din România și, în ultimă instanță, să refuze înapoierea în țară.

◆ Indemnuri la schimbarea tacticii de luptă pentru drepturile naționalității conlocuitoare maghiare din România, prin recurgerea la „acțiuni de masă deschise“, care să pună cu mai multă stringență în evidență față de opinia publică internațională așa-zisa „asuprire“ a acesteia.

◆ Pe linia emigrației germane originare din România continuă să fie întreținută o activitate dușmănoasă intensă, de calomniere și defăimare a țării noastre. Și în cadrul acestei categorii de persoane acționează direct serviciile de informații, unele organisme guvernamentale și cercuri reacționare.

Concomitent cu propagarea sistematică a incitărilor la emigrare, susținute atât de conducerile organizațiilor sașilor și șvabilor din străinătate, cît și de unii cetățeni vest-germani care au rude în țara noastră, se exercită presiuni asupra guvernului R.F.G., în scopul obținerii unor „drepturi“ pentru conaționali lor din România.

În cadrul activității ostile desfășurate împotriva țării noastre de oficinele de spionaj, de cercurile și organizațiile reacționare din străinătate, se remarcă, pe lângă intensificarea acțiunilor diversioniste cu caracter naționalist din partea unor elemente ale emigrației germane și maghiare, caracterizate prin escaladarea formelor și metodelor folosite pînă în prezent, și recurgerea la noi procedee deosebit de virulente. În acest sens, sînt expediate scrisori pe adresa unor instituții ale R. S. România din

străinătate, în care sînt proferate amenințări cu săvîrșirea unor acțiuni terorist-diversioniste în preajma unor evenimente și se fac afirmații profund denigratoare la adresa orînduirii noastre socialiste, invocîndu-se pretinsa lipsă de drepturi și libertăți pentru naționalitățile conlocuitoare germană și maghiară.

În același timp sînt vehiculate idei și incitări la emigrare, evaziune și acte de nesupunere față de autoritățile române. Sînt organizate acțiuni antiromânești prin manifestații în fața reprezentanțelor diplomatice ale țării noastre ; se amenință cu greva foamei ; se întocmesc și se trimit scrisori și memorii unor organisme internaționale sau personalități politice străine.

Și în rîndul acestor cercuri ale emigrației germane există preocupări de a se introduce în țara noastră, clandestin sau pe calea poștei, materiale cu conținut mistic-ostil ori naționalist-iredentist. Se desfășoară acțiuni de ajutorare materială prin diferite firme sau organizații specializate, cum ar fi : „Uniunea pentru ajutorarea germanilor din străinătate“, „Caritas“, „Crucea Roșie“ vest-germană și altele.

Ca urmare a activităților desfășurate de cercurile și organizațiile reacționare din străinătate, pe plan intern a avut loc o amplificare și diversificare a preocupărilor ostile ale unor elemente din rîndul naționalităților conlocuitoare, materializate în forme de activitate deosebit de periculoase și tot mai fățișe.

Astfel :

— persoane cu concepții dușmănoase din rîndul naționalităților conlocuitoare maghiare și germane se ocupă de culegerea și transmiterea în exterior a unor date și informații tendențioase, pentru a fi folosite în propaganda antiromânească ;

— s-au amplificat tendințele unor tineri de a se constitui în anturaje, în cadrul cărora se audiază emisiunile posturilor de radio reacționare, se proliferază idei naționalist-iredentiste și chiar fasciste, se interpretează cîntece și se lecturează materiale cu asemenea conținut ;

— activitățile ostile, naționalist-iredentiste sub acoperirea cultelor romano-catolic și protestant cunosc o amplificare ;

— se elaborează și se încearcă editarea unor lucrări literare, istorice și de artă cu conținut naționalist-iredentist, punerea în scenă a unor spectacole cu mesaje tendențioase, incitatoare la acțiuni ostile ;

— în rîndul cetățenilor de naționalitate germană, propaganda emigraționistă se menține la un nivel ridicat, iar formele prin care se încearcă obținerea aprobării pentru plecare definitivă din țară sînt tot mai diversificate.

Ținând seama de mutațiile survenite în situația operativă, de necesitatea promovării unei concepții de muncă active, ofensive și organizate, este necesar ca, în conformitate cu sarcinile prevăzute în Programul de măsuri al Departamentului Securității Statului pe anul în curs și în programele pe profil, eforturile aparatului de securitate să se concentreze îndeosebi în următoarele direcții :

1. Însușirea și aplicarea riguroasă în practică a tezelor cuprinse în documentele Congresului al XIII-lea al P.C.R., a ordinelor și indicațiilor date de tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU — comandantul suprem al Forțelor Armate — cu privire la combaterea cu tărie a oricăror manifestări de naționalism și șovinism, respingerea cu hotărîre a tuturor încercărilor centrelor și organizațiilor reacționare, imperialiste, de denigra-re a realizărilor obținute de poporul român.

2. Îmbunătățirea activității specifice de cunoaștere în locurile și mediile date în responsabilitate, punîndu-se accent pe crearea de surse cu reale posibilități de penetrare în intimitatea activității clandestine a persoanelor aflate în atenție și anticiparea acțiunilor ostile puse la cale de elemente ostile din țară și din exterior.

3. Asigurarea unui pronunțat caracter preventiv întregii munci de securitate, de combatere a acțiunilor naționalist-fasciste și iredentiste, identificarea și neutralizarea fermă a emisarilor, a agenților serviciilor de spionaj și a canalelor de legătură cu exteriorul.

4. Identificarea și cuprinderea în forme organizate de lucru a tuturor persoanelor din țară și străinătate, precum și a legăturilor acestora care au în preocupări culegerea, transmiterea în străinătate și folosirea pentru scopuri ostile a unor date și materiale privind naționalitățile conlocuitoare din țara noastră.

5. Creșterea responsabilității și operativității în soluționarea informațiilor ce vizează acțiuni dușmănoase împotriva R. S. România din partea unor elemente aparținînd naționalităților conlocuitoare, asigurarea unui înalt discernămint politic, juridic și profesional în analiza faptelor și fenomenelor din cele două probleme și în stabilirea măsurilor de prevenire, astfel ca acestea să nu aducă prejudicii politicii partidului și statului nostru în problema națională.

6. Conlucrarea mai intensă cu factorii educaționali, organizațiile de masă și obștești, organismele democrației și unității socialiste, instituțiile culturale și de educație în activitatea de combatere și contracarare a manifestărilor naționaliste și iredentiste.

Colonel **Dumitru TUDOR**

Lt. col. **Nicolae PĂDURARU**

ASPECTE ACTUALE ÎN ORIENTAREA ȘI ACTIVITATEA SERVICIILOR DE INFORMAȚII CARE ACȚIONEAZĂ ÎMPOTRIVA R.S. ROMÂNIA. MĂSURI DE ADAPTARE A MUNCII ÎN RAPORT CU ACESTE MUTAȚII

Cu ocazia adunării solemne prilejuite de aniversarea a 65 de ani de la făurirea P.C.R., secretarul general al partidului, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, sublinia că „situația internațională actuală continuă să se mențină gravă... Această apreciere se bazează pe faptul că în ultimul timp a avut loc intensificarea unor conflicte militare, s-a recurs la folosirea forței și se fac tot mai dese referiri la necesitatea folosirii forței în soluționarea unor probleme litigioase“. În același context se constată amploarea fără precedent a cursei înarmărilor, în special a celor nucleare, precum și intensificarea confruntărilor de ordin ideologic dintre cele două sisteme.

Analiza activității serviciilor secrete care acționează împotriva țării noastre nu poate fi disociată de evoluția situației internaționale, stările conflictuale și evenimentele care o pot influența.

Or, precedentele istorice au demonstrat că evenimentele politice importante au fost însoțite, dar cel mai frecvent precedate de intensificarea activității de spionaj.

Nici perioada pe care o traversăm nu face excepție. Tot mai multe state — în primul rând cele aflate în luptă pentru menținerea și extinderea sferelor de influență — au integrat atât de organic serviciile de spionaj în mecanismul guvernamental, încât contribuția acestora este adesea esențială în întregul proces decizional, mai ales în ceea ce privește sfera relațiilor externe. Deciziile majore în domeniul politic, economic sau strategic se bazează într-o măsură tot mai mare pe informații secrete. În acest context, nu este accidentală concepția Administrației americane potrivit căreia „actul guvernării și evitarea războiului depind de cunoașterea în detaliu a adversarului“. Această necesitate este astăzi mai acută; problemele financiare internaționale, cele energetice și proliferarea armelor nucleare — toate presupun stăpânirea domeniului informațiilor.

În majoritatea statelor occidentale s-au luat măsuri vizînd creșterea rolului și eficienței serviciilor secrete. De exemplu, guvernul american a sporit alocățiile de la buget în folosul C.I.A., s-au luat măsuri de creștere a competențelor și de reducere drastică a controlului din partea Congresului Statelor Unite. De asemenea, C.I.A. are libertatea de a-și infiltra agenții în organizații și partide politice, a redobîndit „dreptul“ de a pune în circulație informații de natură să ducă la compromiterea unor persoane și a căpătat independență mai mare și în ceea ce

privește efectuarea de operațiuni secrete împotriva guvernelor altor țări.

Mutații semnificative au avut ori au loc și în orientarea și activitatea serviciilor de informații ale Angliei, R.F.G., Franței, Italiei, Canadei, Japoniei, precum și ale unor state arabe sau țări europene occidentale mici.

Concomitent cu intensificarea acțiunilor serviciilor de spionaj la nivel mondial și, în fapt, ca urmare a acestor mutații — se înregistrează în mod logic creșterea activităților de contraspionaj, adesea extinse și în afara frontierelor naționale.

Astfel, organele de contrainformații externe ale S.U.A. și-au intensificat activitatea de pregătire contrainformativă sistematică a tuturor diplomaților proprii și a soțiilor acestora, iar serviciul de contraspionaj britanic efectuează „investigații detaliate” asupra secretarilor și asistenților angajați de parlamentari, întrucât, prin intermediul unor astfel de persoane, serviciile secrete ale altor state ar fi efectuat „penetrări în Camera Comunelor”. În Franța se reanalizează, sub raport contrainformativ, căsătoriile mixte, organele de contraspionaj japoneze au introdus măsuri suplimentare de control asupra diplomaților specialiști, iar în Mexic a intrat în vigoare un așa-numit „plan de securitate națională”, cu măsuri preponderent contrainformative.

Analiza atentă a modului de acțiune al serviciilor secrete aparținând statelor occidentale relevă tendința ascendentă de coordonare a activității acestora la nivelul alianțelor multilaterale sau pe formule bilaterale.

Așa cum se cunoaște, pe structurile politico-militare ale N.A.T.O., au fost grefate organisme de informații, atât pe lângă cartierul general al acestui organism, cât și pe lângă comandamentele ce corespund unor virtuale teatre de operații regionale în cazul unui conflict de proporții.

Urmînd exemplul reuniunilor la nivelul miniștrilor apărării sau ai afacerilor externe, periodic, șefii organelor de spionaj și contraspionaj ale acestor state se întîlnesc pentru organizarea unor acțiuni comune, realizarea unui schimb de informații și experiență și elaborarea unei strategii comune de acțiune împotriva statelor socialiste.

Coordonarea activității organelor de informații și contraspionaj are loc și la nivelul unor organisme regionale fără structuri militare, cum este cazul serviciilor secrete ale statelor scandinave, membre ale Consiliului Nordic. În aceeași idee, menționăm și unele măsuri luate de țările Pieței Comune.

În cele ce urmează prezentăm sintetic modul în care această situație complexă se reflectă în activitatea serviciilor de spionaj îndreptate împotriva țării noastre.

▲ **În concepția de lucru se remarcă elemente și tendințe ca :**

a) Tot mai multe servicii de informații adoptă procedee specifice spionajului total. Astfel :

— planurile de căutare a informațiilor urmăresc să „acopere” toate sectoarele vieții social-economice, așa încît nici un domeniu nu este în afara preocupărilor de spionaj ;

— unele servicii de spionaj au împărțit teritoriul țării noastre în „zone de responsabilitate“, care au fost repartizate cadrelor și agenților ce acționează sub acoperirea de lectori, comercianți, studenți etc. ;

— se acționează asupra cetățenilor români nu doar pe teritoriul țării noastre, ci și în alte locuri, oriunde acest lucru este posibil. Ca urmare, a crescut numărul situațiilor în care serviciile de spionaj acționează asupra persoanelor aflate în exterior la studii, specializare ori în altă calitate. Multe servicii de spionaj acționează pe teritoriul unor țări (în special aliate sau neutre), iar C.I.A. are, la toate ambasadetele americane, cadre cu atribuții în rîndul cetățenilor statelor socialiste aflați în țările respective. La Viena există rezidențe sau filiale ale mai multor servicii de informații occidentale, în special ale S.U.A. și R.F.G.

b) Majoritatea serviciilor de informații cu care ne confruntăm, concomitent cu rezolvarea unor sarcini informative imediate, își concep o serie de acțiuni în perspectivă, prin recrutarea de agenți din rîndul tinerilor aflați la studii sau al persoanelor care efectuează stagii de specializare, în ideea că unii dintre aceștia vor ocupa posturi importante în țara de origine.

▲ **Tematica informațiilor căutate** de serviciile de spionaj vizează practic toate domeniile de activitate : politic, economic, comercial, tehnico-științific, social, militar etc. Pe fondul unui interes crescut pentru obținerea de informații din toate domeniile se desprind următoarele tendințe :

— sub influența unor fenomene de anvergură internațională a crescut mult preocuparea serviciilor de spionaj guvernamentale sau a celor aparținînd unor firme, concerne etc. pentru informații economice și comerciale. Ca urmare, frecvența cazurilor de spionaj economic a înregistrat o amploare fără precedent, iar în unele state (Anglia, Elveția, Japonia) funcționează de cîțiva ani școli speciale de informații în acest domeniu ;

— în contextul interesului pentru informații științifice, multe servicii de spionaj occidentale pun accent mai ales pe obținerea de date privind rezultatele cercetării fundamentale, întrucît investigațiile în acest sector — neproducînd beneficii — sînt mai scăzute în raport cu alte domenii ;

— a sporit ponderea informațiilor militar-strategice, în culegerea cărora sînt angrenați, pe lîngă atașații militari și diplomați din alte sec-toare, lectori și ziariști. De asemenea, în evaluarea informațiilor economice se are în vedere și aspectul militar, cum ar fi posibilitățile de trecere ale unui obiectiv economic la producția de apărare.

▲ Se înregistrează **mutații și în planul obiectivelor pe care le urmăresc serviciile secrete**. Pe lîngă culegerea de informații din toate domeniile, a sporit considerabil implicarea acestora în acțiuni directe de subminare a orînduirii socialiste din țara noastră, prin : crearea de „disidenți“ ori alte probeme artificiale ; stimularea activității unor grupuri naționale minoritare ; alte acțiuni de diversiune ideologică ; deter-

minarea unor persoane de valoare să părăsească țara; sabotarea relațiilor externe ale R. S. România etc.

În realizarea acestui obiectiv un rol deosebit le este rezervat cadrelor și agenților de spionaj trimiși în țara noastră sub acoperirea de ziariști, în activitatea cărora se disting unele elemente specifice, și anume :

- activitatea lor, pe timpul cît se află în România, se desfășoară cu sprijinul și sub controlul diplomaților, care le pun la dispoziție tot felul de date pe care le publică ulterior ;

- o serie de ziariști occidentali — indiferent de naționalitate — înainte de a-și începe programul vizitelor, trec pe la ambasada americană, unde li se pun la dispoziție pentru „documentare” materiale elaborate de sistemul de propagandă al S.U.A. ;

- unii ziariști veniți în țară se conformează programului întocmit de partea română sau, pur și simplu, nu fac nimic ; în schimb, la întoarcerea în țara lor, scriu articole cu conținut denigrator ;

- implicarea guvernelor statelor occidentale în activitățile de propagandă ostilă statului nostru este evidentă, întrucît unii ziariști declarați indezirabili au fost ulterior incluși în componența unor delegații oficiale care ne-au vizitat țara ;

- pentru a-și acoperi activitatea, diverși ziariști vin în țară în altă calitate — de exemplu ca turiști ;

- în unele situații, aceștia folosesc o întreagă gamă de metode pentru a scăpa de sub controlul autorităților.

În ultima perioadă se remarcă, de asemenea, implicarea crescîndă a unor servicii de informații în inițierea de acțiuni teroriste. Au fost cazuri de introducere de armament, prin folosirea valizei diplomatice, sau de implicare a unor cadre de spionaj în obținerea de informații ori în alte acțiuni vizînd lichidarea fizică a unor adversari politici.

▲ Cu privire la mijloacele și metodele folosite de serviciile de spionaj străine nu au intervenit schimbări de esență, ele fiind rezultatul unei experiențe îndelungate. Se sesizează doar unele modificări și adaptări la situațiile concrete :

a) Serviciile de informații acordă, în continuare, prioritate folosirii agenturii, mijloc ce ține de esența muncii de informații. Expertii occidentali în probleme de spionaj atrag atenția că „s-ar comite o greșeală dacă s-ar crede că rolul rețelelor informative se diminuează sau dispăre ; agenții vor fi necesari și în viitor, dat fiind că nici cel mai bun satelit nu poate fotografia intenții”. Se înregistrează unele mutații în privința categoriilor de persoane în rîndul cărora se acționează prioritar, respectiv cetățeni români cu funcții și acces la secrete, care pleacă în străinătate cu diverse misiuni și pot motiva legătura cu exteriorul (radioamatori, filателиști ș.a.). Serviciile de spionaj englez, vest-german și altele folosesc și posibilitățile preoților catolici, protestanți, evangheliști etc, considerați adevărate „bănci de date”.

b) Paralel cu intensificarea folosirii agenturii în culegerea de informații se înregistrează o creștere relativă a importanței mijloacelor și procedeele tehnico-științifice. În culegerea și transmiterea informațiilor se folosesc realizări de vîrf, în special din domeniile electronicii și chimiei.

c) În contextul perfecționării mijloacelor și metodelor utilizate, serviciile de spionaj acordă a mare atenție acoperirii cadrelor lor, conspirării și securității acțiunilor informative. În același sens, au preocupări deosebite pentru folosirea sistemelor de legături personale și impersonale.

d) Se constată utilizarea la o scară fără precedent a procedeele specifice muncii de dezinformare și influență, atât pentru atingerea scopurilor principale ale acțiunilor de informații sau de contraspionaj, cît și pentru acoperirea lor.

▲ **Teritoriul R. S. România este folosit și ca teren de confruntare între diverse servicii de spionaj.** De exemplu, serviciul de spionaj israelian întreprinde acțiuni care vizează penetrarea în reprezentanțele arabe sau în comunitățile de studenți arabi. De asemenea, mai multe servicii de spionaj arabe își urmăresc reciproc conaționalii, fac recrutări dintre ei, desfășoară acțiuni de compromitere etc.

După cum se poate remarca, în activitatea serviciilor de spionaj, pe fondul continuării folosirii mijloacelor și metodelor cunoscute, se evidențiază elemente de adaptare sau chiar de noutate, care, în mod normal, trebuie să determine adoptarea de către aparatul de contraspionaj a unor măsuri eficiente de contracarare sau anihilare a activității acestora.

În vederea realizării cerințelor prevăzute de ordinul în vigoare privind depistarea, controlarea și neutralizarea acțiunilor de spionaj îndreptate împotriva țării noastre, aparatului de securitate în general și celui de contraspionaj în special le revin sarcini sporite pe această linie, și anume :

1. Creșterea substanțială a nivelului profesional al măsurilor vizînd depistarea și urmărirea cadrelor și agenților de spionaj, pentru a se asigura clarificarea suspiciunilor de spionaj-trădare și curmarea activităților ostile. Descoperirea și documentarea unor acțiuni calificate, de un anumit grad de complexitate, nu sînt posibile prin metode simpliste, care — pe lîngă faptul că nu clarifică suspiciunile — pot să desconspire măsurile noastre.

2. Analiza temeinică și actualizarea bazei de lucru, care trebuie să fie în concordanță cu mutațiile survenite în situația operativă, în special în ceea ce privește categoriile de persoane aflate în atenția ser-

viciilor de spionaj, pentru a fi, realmente, pe același teren cu adversarul. Din aceste rațiuni măsurile noastre trebuie să se plaseze prioritar în rîndul cetățenilor români care au fost în străinătate la post, la studii, specializare, în acțiuni de cooperare sau asistență tehnică. De asemenea, în organizarea măsurilor trebuie să ținem seama că unele servicii de informații acționează intens asupra filateliștilor și, la rîndul lor, folosesc frecvent filatelia ca mijloc de legătură impersonală sau pentru recompensarea agenturii. Mai trebuie avuți în vedere și cei care lucrează în sectorul transporturilor internaționale, rutiere, navale și aeriene, radioamatorii, chinologii, columbofilii, pasionații jocurilor de bridge, persoanele suspecte de acțiuni cu caracter francmasonic, repatriții, cetățenii români care s-au întors cu întârziere din călătoriile efectuate în exterior etc.

3. Crearea unei rețele de contraspionaj care să aibă posibilități de penetrare pe lîngă cadrele și agenții de spionaj cu pregătire și experiență în munca clandestină. Aceasta necesită discernămint politic și profesional încă din faza punctării și studierii candidaților la recrutare. Un elemnet deosebit de important al muncii cu rețeaua informativă îl constituie verificarea permanentă a acesteia, pentru a se reduce la minimum riscul de a ajunge la discreția rețelei proprii sau de a fi nevoiți să facem aprecieri asupra unor momente-cheie bazîndu-ne în exclusivitate pe relațiile unui informator a cărui loialitate nu o putem controla.

4. Pe linia cunoașterii și neutralizării acțiunilor de propagandă ostilă și diversiune ideologică se impune analiza detaliată a modului cum s-au declanșat aceste acțiuni, cui i s-au adresat, a canalelor de difuzare și a altor aspecte. Pentru a combate acest fenomen este necesar să cunoaștem și să înțelegem întregul mecanism, precum și regulile de bază ale contrapropagandei. Odată ajunsă în faza publică, propaganda ostilă nu mai poate fi combătută doar prin mijloace ale muncii secrete, dar cunoașterea corespunzătoare a acestor practici ajută atît la folosirea adecvată a acestor mijloace în scop preventiv, cit și la formularea de propuneri adresate unor foruri cu posibilități și competențe în privința folosirii mijloacelor educative și de informare în masă.

5. Ca urmare a amplificării fenomenului terorist internațional și a intensificării implicării specialiștilor din serviciile de spionaj în asemenea acțiuni, se impune ca aceste mutații să se reflecte și în munca aparatului de contraspionaj.

Lt. col. Gheorghe **DIACONESCU**

Lt. col. Nicolae **CĂLUGARIȚA**

Maior Vasile **BRAȘOVEANU**

*Rolul și sarcinile ce revin organelor
și unităților centrale și teritoriale
de securitate în cadrul măsurilor de profil
privind prevenirea și contracararea
oricăror acțiuni extremist-teroriste
îndreptate împotriva unor obiective
aflate pe raza lor de competență*

Acțiunile terorist-diversioniste săvârșite în ultimul timp, inclusiv terorismul de stat, demonstrează că, prin dimensiunile, formele de manifestare și urmările deosebit de grave ce le produc, acest fenomen reprezintă un real pericol pentru securitatea și suveranitatea statelor, pentru pacea și colaborarea internațională.

Cazuistica de profil pe plan internațional confirmă faptul că în atenția organizațiilor și elementelor teroriste se mențin atât atentatele îndreptate împotriva unor personalități politice, cât și acțiunile ce vizează obiective militare, economice, de importanță strategică, sisteme de comunicații, gazeoducte și, nu în ultimul rând, obiective în care se folosește tehnologia nucleară.

Date fiind implicațiile și gravitatea acțiunilor teroriste, țara noastră condamnă actele de teroare indiferent de forma în care se manifestă, militând permanent pentru întărirea legalității internaționale.

Datorită politicii drepte și principiale promovate în relațiile internaționale, România nu are diferende cu nici un stat din lume, organizație politică sau de altă natură și, așa cum o confirmă și informațiile pe profil, nici nu constituie ținta unor acțiuni sau grupări extremist-teroriste. În același timp, existența pe teritoriul nostru a unor obiective — permanente sau temporare — aparținând unor state aflate în conflict în diferite zone ale lumii face ca acestea să fie vizate de elemente și organizații extremist-teroriste, care încearcă, din diverse motive, să inițieze și să pună la cale împotriva acestora acte de natură teroristă. De asemenea, problematica și situația operativă cu care ne-am confruntat și ne confruntăm au reliefat că actele teroriste preconizate a fi executate pe teritoriul țării noastre sînt pregătite în exterior. Pentru realizarea planurilor de acest fel, organizațiile și grupările extremist-teroriste trimit în țară elemente de acțiune, care, în prealabil efectuează studii asupra obiectivelor vizate, își caută puncte de sprijin în rîndul unor categorii de străini, introduc și depozitează clandestin armament, muniție și explozivi, execută alte acte preparatorii, premergătoare acțiunilor teroriste propriu-zise.

Situația operativă dinamică și complexă pe profil, cerințele ce ne stau în față — derivate din Ordinul comandantului suprem al Forțelor Armate, din celelalte acte normative, ordine de linie și programe de măsuri — impun ca activitatea antiteroristă să se perfecționeze continuu în toate laturile și componentele sale, în așa fel încît să se poată preveni orice act de natură teroristă pe teritoriul R. S. România.

Pornind de la concepția de muncă statuată, potrivit căreia combaterea terorismului pe teritoriul țării noastre constituie o sarcină prioritară, unitățile centrale și teritoriale de securitate trebuie să acționeze în următoarele direcții principale :

◆ **Perfecționarea muncii informative** în vederea stăpînirii depline a situației operative pe profil, respectiv :

— participarea cu întregul potențial informativ la culegerea de date și informații privind „acțiuni de atentat ce pun în pericol securitatea statului“, asigurîndu-se, prin măsuri complexe, controlul asupra elementelor din baza de lucru pretabile la asemenea acte și prevenirea oricăror intenții ostile ale acestora ;

— cunoașterea planurilor grupărilor și elementelor extremist-teroriste cu privire la România, controlul lor informativ, împiedicarea creării de puncte de sprijin pe teritoriul țării noastre. În acest sens, este necesară selecționarea unor informatori sau recrutarea altora din rîndul străinilor care dispun de posibilități reale de obținere a unor informații pe profil, realizarea de acțiuni temeinic pregătite de infiltrare și pătrundere atît în grupările care ne vizează, cît și în clandestinitatea elementelor urmărite ;

— asigurarea unui control strict de securitate, prin toate mijloacele specifice, pentru stăpînirea deplină a situației operative din rîndul străinilor pretabili a săvîrși acte terorist-diversioniste, depistarea și supravegherea străinilor care fac deplasări frecvente în alte localități decît cele de reședință și care pot iniția ori organiza acțiuni ostile, precum și a emisarilor organizațiilor extremist-teroriste ;

— realizarea unui control deplin și eficient asupra tuturor elementelor suspecte pe profil din rîndul autohtonilor, precum și a foștilor cetățeni români aflați în străinătate, care, atrași de cercurile emigrației dușmănoase, ale celor naționalist-iredentiste, ori ca urmare a unor nemulțumiri, amenință că vor pune în aplicare planuri teroriste împotriva țării noastre ;

— cunoașterea permanentă a situației operative în obiectivele, locurile și mediile date în competență, luîndu-se măsurile necesare prevenirii și contracarării oricăror acțiuni teroriste.

◆ **Analiza permanentă și în mod sistematic a datelor și informațiilor pe profil antiterorist** pentru a se evalua tendințele fenomenului terorist pe plan internațional și influența acestuia asupra situației operative antiteroriste interne, iar pe baza concluziilor desprinse — orientarea întregii activități de prevenire și luarea celor mai adecvate măsuri pe raza de competență a fiecărei unități.

O importanță deosebită din acest punct de vedere o au intensificarea și realizarea unei strînse cooperări între unitățile de securitate, pe de o parte, și între acestea și celelalte organe ale Ministerului de Interne, pe de altă parte.

◆ **Creșterea eficienței măsurilor de securitate pentru stăpînirea situației operative în obiectivele aviației civile**, asigurîndu-se :

— cunoașterea în detaliu a situației operative în aeroporturi, aerobaze și aerocluburi ;

— controlul informativ asupra tuturor persoanelor cuprinse în evidența dosarului de obiectiv ;

— protecția contrainformativă a membrilor echipajelor față de acțiunile serviciilor de spionaj și ale organizațiilor reacționare din exterior ;

— prevenirea rămîinerii ilegale în străinătate sau angrenării la acțiuni ostile a persoanelor din aviația civilă care execută misiuni în stăinătate ;

— respectarea strictă a regulamentelor de zbor, a instrucțiunilor de muncă, a normelor de exploatare în deplină siguranță a aeronavelor și prevenirea oricăror evenimente de zbor ;

— asigurarea controlului informativ asupra membrilor echipajelor aeronavelor utilitare, a celorlalte persoane care au acces la punctele de lucru și de grupare a aparatelor de zbor aparținînd aviației utilitare, pentru cunoașterea activității și preocupărilor acestora în scopul prevenirii unor evaziuni sau a altor acțiuni ostile ;

— realizarea unui permanent schimb de informații între organele de securitate pe raza cărora se găsesc aerobaze sau aerocluburi.

◆ **Corespunzător obiectivelor și direcțiilor de acțiune fixate, să se analizeze temeinic și să se îmbunătățească structura bazei de lucru, astfel încât aceasta să reflecte cât mai real situația operativă pe profil antiterorist.** Din acest punct de vedere elementele cuprinse în baza de lucru trebuie să fie lucrate calificat, asigurându-se concordanță deplină între dinamica acesteia și mutațiile ce se produc în situația operativă, astfel încât nici un element periculos — străin sau autohton — să nu scape de sub control.

2 Pe linia asigurării pazei și securității persoanelor și obiectivelor care sînt sau pot fi în atenția organizațiilor, grupărilor sau elementelor extremist-teroriste

Acțiunile terorist-diversioniste sînt îndreptate tot mai frecvent împotriva personalităților, îndeosebi a celor cu atribuții în domeniul politic, economic și militar, ale căror decizii au implicații la nivel național.

Sînt vizați, în primul rînd, șefii de state și de guverne, conducătorii de partide politice și ai organismelor internaționale, reprezentanți ai diverselor instituții cu caracter politic, economic și militar, precum și personalități religioase, ca urmare a ecoului larg pe care îl au astfel de acțiuni asupra acestora.

Faptul este pus în evidență de cele 156 atentate și tentative de acest gen ce au avut loc în perioada 1980—1985, în urma cărora și-au pierdut viața un șef de stat, 2 prim-miniștri și 5 miniștri.

Avînd în vedere că pe teritoriul țării noastre există o serie de obiective permanente sau temporare aparținînd unor state străine (ambasade, consulate, domiciliile ale diplomaților; agenții ale unor companii aeriene; sedii ale unor societăți; instituții culturale sau religioase), precum și o serie de categorii de persoane ca: înalte personalități aflate în vizite oficiale sau particulare; delegații de partid sau guvernamentale; ambasadori și membri ai corpului diplomatic; grupuri de turiști; comercianți, studenți etc., care pot constitui ținta unor acte teroriste, se impune luarea tuturor măsurilor de prevenire și contracarare a unor asemenea acțiuni.

În această direcție, organele de securitate vor acționa pentru:

a) Asigurarea securității conducerii partidului și statului, precum și a conducătorilor de partide și de state străini pe timpul prezenței acestora în Republica Socialistă România, sarcină de o importanță și răspundere excepțională pentru întregul aparat al unităților centrale și teritoriale ale Departamentului Securității Statului, pentru toate unitățile Ministerului de Interne.

Executarea întocmai a acestei sarcini presupune un complex de măsuri de securitate, dintre care reținem:

— realizarea unui control informativ eficient asupra persoanelor pretabile la acțiuni de atentat, precum și în obiectivele, locurile și mediile în care pot acționa asemenea elemente, militîndu-se permanent și prioritar pentru obținerea de date referitoare la: inițierea unor acțiuni de atentat, intenții, amenințări sau instigări la astfel de acte sau fapte; deținerea sau procurarea de armament, muniții sau explozivi, substanțe toxice sau radioactive, în scopul săvîrșirii de atentate ori acte teroriste, precum și sustragerea, pierderea sau depistarea unor asemenea materiale în situațiile cînd autorii ori posesorii sînt necunoscuți; acțiuni sau preocupări de redactare, expediere, difuzare a unor înscrisuri, cit și de formulare a unor apeluri telefonice cu vîdit conținut ostil și cu caracter de amenințare, din care rezultă intenții de atentat; premise de producere a oricăror fapte, evenimente, stări de pericol sau de spirit negative în împrejurări ce ar putea periclita securitatea personalităților apărute etc.

În toate cazurile în care apar stări de pericol reale pentru securitatea personalităților apărute, cadrele Ministerului de Interne și întreaga rețea informativă vor fi instruite să acționeze cu maximă promptitudine și fermitate, în scopul împiedicării producerii evenimentelor.

În perioada premergătoare și pe timpul prezenței în obiective a înaltelor personalități apărute, unitățile de securitate vor întreprinde măsuri ferme pentru izolarea și neutralizarea elementelor cunoscute ca pretabile la acțiuni de atentat;

— realizarea măsurilor necesare de protecție antiteroristă apropiată pentru înaltele personalități apărute și de intervenție în scopul prevenirii, neutralizării sau, după caz, lichidării elementelor care intenționează sau pregătesc comiterea de atentate sau acte terorist-diversioniste împotriva acestora.

Măsuri de securitate vor fi instituite, conform ordinelor în vigoare, pe itinerariile de deplasare, în obiective și locuri în care, temporar, sînt prezente personalitățile apărute.

Măsurile de protecție apropiată se realizează la ordin și pentru alte persoane, cum sînt cele din corpul diplomatic acreditat în R. S. România, care sînt vizate de grupări ori elemente teroriste.

Echipele de asigurare a securității antiteroriste apropiate vor fi dotate cu mijloace specifice, trebuind să manifeste permanent vigilență, responsabilitate și putere de luptă, în așa fel încît să poată interveni operativ pentru neutralizarea sau lichidarea eventualelor elemente teroriste, care ar încerca să-și pună în aplicare planuri și acțiuni terorist-diversioniste ce ar viza persoana apărută;

— efectuarea controlului tehnic de securitate în obiectivele și locurile în care, temporar, sînt prezente personalități apărute.

Folosirea pe scară tot mai largă a explozivilor în declanșarea unor acțiuni extremist-teroriste impune executarea cu deosebită atenție a controlului tehnic de securitate în locurile și obiectivele în care urmează să fie prezente personalitățile apărute, în vederea descoperirii unor eventuale obiective suspecte că ar conține mecanisme explozive și, în acest caz, intervenția pirotehnică și genistică a echipelor specializate în acest domeniu.

În raport cu tactica aplicată de elementele teroriste sau de persoane cu intenții ostile de a folosi în cazul acțiunilor extremiste explozivi sau alte substanțe chimice, incendiare ori radioactive, trebuie avută în vedere multitudinea posibilităților de containerizare și mascare, posibilitățile de plasare ori introducere a acestora în obiectivele vizate sau în apropierea lor, pe itinerarii de deplasare și în zonele frecventate de persoanele aflate în atenția lor. Din acest punct de vedere, organele de securitate urmează să asigure un control informativ riguros asupra persoanelor care gestionează, au în depozit, manipulează ori folosesc asemenea materiale, precum și asupra celor care manifestă interes în procurarea sau confecționarea lor artizanală.

Controlul tehnic de securitate face parte din complexul de măsuri preventive ce se execută în conformitate cu concepția de luptă antiteroristă.

b) Creșterea eficacității măsurilor de pază și apărare antiteroristă a obiectivelor date în competență.

Cazuistica de profil reflectă faptul că numărul acțiunilor teroriste îndreptate împotriva unor obiective fixe sînt într-o continuă creștere, formele, metodele și procedeele prin care acestea sînt lovite fiind foarte diverse. De aceea, măsurile de profil ce se impun trebuie să asigure realizarea unor dispozitive cît mai impenetrabile, stabile și eficiente.

Documentul prin care se stabilesc dispozitivul și modalitatea practică de asigurare a pazei și apărării unui obiectiv vizat este Planul de pază și apărare. Dispozitivul de pază și apărare antiteroristă reprezintă totalitatea cadrelor și militarilor în termen, special selecționați și pregătiți, dispuși în perimetrul sau în zona de amplasare a unor obiective vizate, echipați în ținută militară sau civilă, dotați cu armament, muniție, tehnică de luptă și transmisiuni și alte mijloace de împiedicare sau ripostă care, prin forme și mijloace specifice de acțiune, au sarcina de a preveni orice atac terorist îndreptat împotriva obiectivului apărut.

Dispozitivele de pază și apărare antiteroristă a obiectivelor date în competență trebuie să răspundă următoarelor cerințe:

— să asigure supravegherea permanentă a zonei și a căilor de acces către obiectiv a persoanelor care intră sau ies din acesta, stabilindu-le, în funcție de consemn, identitatea și scopul prezenței lor în zonă, acționînd prompt pentru reținerea (neutralizarea) celor care încearcă să pătrundă ilegal sau în forță în obiectiv;

— să asigure executarea unui riguros control antiterorist (acolo unde este prevăzut) capabil să prevină introducerea oricăror materiale și mijloace teroriste care să fie folosite în scopul declanșării prin surprindere a unor eventuale acte extremist-teroriste în obiectivele respective;

— să asigure executarea rapidă, precisă și eficientă a oricăror măsuri de profil impuse, inclusiv a celor de intervenție antiteroristă, până la sosirea forțelor specializate ;

— să-și aducă o contribuție substanțială la obținerea de date și informații din zona obiectivului care interesează munca de securitate sau care vizează direct situația operativă privind obiectivul apărut.

Pentru realizarea acestor cerințe se impun :

— asigurarea instruirii permanente la locul de muncă și prin alte forme de pregătire a cadrelor din dispozitivele de pază și apărare ;

— menținerea la un nivel ridicat a capacității de acțiune a efectivelor ;
— crearea unor rezerve de intervenție capabile a fi folosite la momentul oportun ;

— studierea permanentă a formelor și metodelor de acțiune frecvent folosite de elementele extremist-teroriste și luarea tuturor măsurilor de contracarare a oricăror încercări de acțiune teroristă asupra obiectivului apărut ;

— efectuarea de exerciții, controale și testări în dispozitive pentru a se menține și verifica capacitatea de acțiune a efectivelor și viabilitatea planurilor de pază și apărare.

3

Sporirea eficienței controlului antiterorist și antideturnare pe aeroporturi și la aeronavele aviației civile românești, în porturi și la punctele de control trecere frontieră

În scopul prevenirii și zădărniciii intențiilor de introducere în țară a oricăror mijloace și materiale ce pot fi folosite în scop terorist, cât și pentru prevenirea pătrunderii în țară a indezirabililor și a elementelor date în consemn, actele normative de referință au instituit în cadrul sistemului național de combatere a terorismului măsura executării de către organele specializate ale Ministerului de Interne a controlului antiterorist și antideturnare. Acesta se execută pe aeroporturile și la aeronavele aviației civile românești, în punctele de control trecere frontieră rutiere, feroviare, maritime și fluviale, precum și în obiectivele vizate de organizațiile și elementele teroriste date în competență și unde există ordin expres de a se executa control antiterorist.

Sarcină în acest domeniu revin Unității speciale de luptă antiteroristă, Direcției pentru pașapoarte, evidența străinilor și controlul trecerii frontierei și compartimentelor corespondente din teritoriu, precum și inspectoratelor județene ale Ministerului de Interne pe a căror rază teritorială există aeroporturi ale aviației civile. Unitatea specială de luptă antiteroristă și inspectoratele județene ale Ministerului de Interne răspund de instruirea de specialitate a personalului cu atribuții de control antiterorist și antideturnare și de a executa periodic testarea acestui personal, propunând, în același timp, măsurile ce se impun a fi luate în vederea perfecționării procedeeleor și metodelor folosite în acest scop.

Ca aparat de profil, trebuie să fim permanent preocupați de tăria măsurilor de control antiterorist, atât pe aeroporturi și la aeronavele aviației civile, cât și în punctele de frontieră. Testările efectuate atât de corpul de control al ministrului, cât și cu alte prilejuri, neregulile constatate, demonstrează :

□ *Importanța cunoașterii formelor, metodelor și procedeeleor de mascare (disimulare) a mijloacelor teroriste, în scopul introducerii lor în țară, prin eludarea măsurilor de control antiterorist de pe aeroporturi, P.C.T.F.-uri, alte puncte de control ;*

□ *Obligativitatea aplicării unitare a metodologiei de control antiterorist și antideturnare, în conformitate cu Ordinul ministrului de interne nr. 00110/1979 ;*

□ *Necesitatea îmbunătățirii radicale a procesului de pregătire a cadrelor care îndeplinesc sarcini de control antiterorist, cu accent pe instruirea practico-operativă, sub formă de exerciții și teste ;*

□ Înseamnă implicării tuturor organelor de pe aeroporturi, porturi, puncte de control trecere frontieră în activitatea de prevenire a introducerii în țară a armamentului, muniției, explozivilor, a altor materiale ce ar putea fi utilizate în acțiuni extremist-teroriste.

4

Perfecționarea activității de intervenție antiteroristă

Potrivit Ordinului ministrului de interne nr. 001370/10.05.1978, „organele Ministerului de Interne desfășoară activitate de combatere a terorismului prin acțiuni de prevenire și intervenție, executate independent sau în cooperare cu unități ale Ministerului Apărării Naționale și Gărzilor patriotice, cu alte ministere instituții și organizații socialiste”.

Activitatea de intervenție antiteroristă este reglementată în detaliu de Ordinul ministrului de interne nr. 001084/1 iulie 1977 și cuprinde totalitatea formelor, metodelor și procedeele de luptă desfășurate rapid și cu fermitate de subunități specializate ale Ministerului de Interne, independent sau în cooperare cu alte forțe, atunci când actele teroriste nu au putut fi prevenite, în scopul neutralizării, capturării sau nimicirii teroriștilor.

Intervenția antiteroristă se execută atât în cazul ocupării de către teroriști a unui obiectiv fix sau în mișcare, cu sau fără luare de ostateci, cât și în cazul atacului terorist nereușit, respins, teroriștii rupînd lupta și părăsind locul faptei.

Cerințele de bază ale intervenției antiteroriste sînt: oportunitatea, autenticitatea datelor obținute și continuitatea.

Deși, în conformitate cu Ordinul ministrului de interne nr. 001084/1977, intervenția antiteroristă se execută de către Serviciul special de intervenție din cadrul U.S.L.A., precum și de grupele, echipele de intervenție și plutoanele de apărare antiteroristă de la inspectoratele județene, în cooperare cu alte forțe, la reușita acestei activități este necesar să-și aducă contribuția și alte unități de securitate. Avem în vedere faptul că actul de intervenție antiteroristă se execută pe baza unor informații obținute de organele de securitate, informații care privesc componența grupului terorist, pericolozitatea acestuia, mobilul urmărit, mijloacele ce le are în dotare etc. și care pot servi la buna organizare și desfășurare a actului de intervenție. De asemenea, la activitatea de intervenție pot participa și alte forțe din unitățile de securitate potrivit competențelor ce le revin.

Sporirea eficacității de intervenție antiteroristă este condiționată de anumiți factori, printre care se numără și:

- îmbunătățirea permanentă a concepției de organizare și executare a intervenției antiteroriste și a structurii forțelor destinate executării acestei activități;

- diversificarea și ridicarea calitativă a procesului de pregătire specifică a luptătorilor, menținerea la parametri ridicați a calităților moral-politice și de luptă ale acestora;

- creșterea capacității de intervenție rapidă și eficace în situații complexe, indiferent de natura obiectivului, condițiile de teren sau meteo etc.;

- îmbunătățirea cooperării în acțiuni cu celelalte forțe care fac parte din sistemul național de combatere a terorismului.

5

Alte sarcini ce stau în atenția unităților centrale și teritoriale de securitate, pe linia prevenirii și combaterii terorismului în domeniul dat în responsabilitate

Potrivit ordinelor și instrucțiunilor în vigoare, sarcini de natură antiteroristă revin, în funcție de specificul activității ce o desfășoară, tuturor unităților centrale și teritoriale de securitate, precum și comandamentelor de armă din ca-

drul Ministerului de Interne. Astfel, în afara direcțiilor de acțiune menționate în atenția acestora trebuie să stea și următoarele aspecte :

● obținerea, în procesul activității de cercetare penală asupra persoanelor care au săvârșit infracțiuni contra securității statului, a unor date și informații ce prezintă interes pe linia activității de combatere a terorismului și deplina lor valorificare ;

● executarea măsurilor de filaj asupra elementelor suspecte de terorism și transmiterea spre exploatare operativă a datelor și informațiilor obținute ;

● culegerea de date și informații din exterior referitoare la : planurile organizațiilor, grupărilor și elementelor extremist-teroriste cu privire la țara noastră ; formele, metodele și mijloacele folosite de către acestea ; măsurile și legislația antiteroristă adoptate de alte state și transmiterea lor la Unitatea specială de luptă antiteroristă sau compartimentelor de profil din teritoriu ;

● participarea cu forțe destinate la : asigurarea securității antiteroriste a obiectivelor la care se execută pază militară ; întărirea unor dispozitive de pază vizate de elementele teroriste ; acțiunile de neutralizare și lichidare a elementelor teroriste : efectuarea controlului tehnic de securitate în cadrul misiunilor speciale etc. ;

● obținerea, transmiterea ori raportarea cu operativitate, după caz, conducerii Departamentului Securității Statului, U.S.L.A. și Centrului de informatică și documentare, a informațiilor obținute prin mijloace speciale care se referă la inițierea sau organizarea unor acțiuni teroriste, la apariția sau identificarea unor persoane suspecte de terorism ;

● culegerea de date de interes operativ pe linie antiteroristă de la elementele indezirabile care vor intra în țară și valorificarea lor operativă, împiedicarea cazurilor de evaziuni prin punctele de control trecere frontieră cu folosirea mijloacelor și metodelor teroriste ;

● dotarea unităților și subunităților specializate în combaterea terorismului cu armament și muniții, mijloace de luptă antiteroristă, de imobilizare și de transport, aparatură modernă și de detectare, necesare îndeplinirii misiunilor de luptă împotriva terorismului ;

● organizarea și ținerea la zi a evidențelor elementelor suspecte de terorism, punerea la dispoziția organelor competente de lucrări prelucrate, potrivit nevoilor specifice de informare curentă și analiză.

În încheiere, este necesar să subliniem că, pentru realizarea activităților și sarcinilor de natură antiteroristă ce revin organelor și unităților D.S.S., o importanță deosebită o are și realizarea următoarelor măsuri :

— îmbunătățirea cooperării și conducerii între unitățile și organele de securitate pe linia combaterii fenomenului terorist ;

— cunoașterea și aplicarea întocmai a ordinelor care reglementează acest profil de muncă, a Programului de măsuri al D.S.S. și a planurilor și programelor de măsuri speciale din care rezultă sarcini de natură antiteroristă ;

— pregătirea antiteroristă a forțelor ce compun sistemul național de combatere a terorismului ;

— preocuparea permanentă pentru instruirea pe profil antiterorist a efectivelor aparatului de securitate, în vederea executării ireproșabile a misiunilor de prevenire și contracarare a oricăror acțiuni terorist-diversioniste.

Colonel Gheorghe ARDELEANU

ORGANIZAREA, PREGĂTIREA ȘI DESFĂȘURAREA UNOR ACȚIUNI DE HĂRȚUIRE ÎMPOTRIVA INAMICULUI PE TERITORIUL VREMELNIC INVADAT DE ACESTA

*Misiunile specifice ce pot fi îndeplinite în contextul
acțiunilor de hărțuire de cadrele de securitate independent
sau în cooperare cu alte forțe*

1 Noțiunea de hărțuire

În sensul clasic noțiunea de hărțuire este „acțiunea dusă de trupe prin atacuri repetate de mică amploare și prin foc, pentru a-l neliniști pe inamic, a-i scădea moralul și a-l împiedica în executarea unor activități”.

Hărțuirea, ca procedeu tactic de luptă împotriva inamicului agresor, pătruns pe teritoriul național, este cunoscută din cele mai vechi timpuri, lupta de rezistență avind rădăcini adânci în multiseculara istorie a poporului român și a războaielor de apărare pe care a fost obligat să le poarte.

În zilele noastre, lupta de rezistență pe teritoriul vremelnic invadat de inamic este parte integrantă a războiului întregului popor. Aceasta se manifestă prin lovituri permanente date forțelor și mijloacelor adverse aflate pe teritoriul național invadat, constituind o formă de luptă deosebită, dusă în spatele frontului unde agresorul trebuie să fie lovit permanent din toate direcțiile și când nu se așteaptă. Lupta de rezistență își subordonează acțiunile de hărțuire, care nu au loc la întâmplare, în mod spontan, ci sînt urmare a unor activități organizatorice și de comandă deosebit de complexe, desfășurate de consiliile locale de apărare.

2 Scopurile și conținutul acțiunilor de hărțuire

Scopul principal al acțiunilor de hărțuire, subordonat strategiei luptei de rezistență, constă în slăbirea capacității combative a trupelor agresoare prin lovirea acestora în spatele frontului, blocarea unor efective importante în lupte locale de uzură, lipsite de perspectivă pentru inamic, precum și în împiedicarea agresorului de a-și exercita autoritatea pe teritoriul invadat.

În primul rînd, hărțuirea urmărește subminarea moralului agresorului prin crearea pe teritoriul național vremelnic invadat a unei stări de permanentă neliniște și nesiguranță în rîndurile trupelor de ocupație și al organelor de administrație ale invadatorului, de teamă și de panică.

În al doilea rînd, hărțuirea permanentă a agresorului are ca scop să-i provoace acestuia pierderi mari în personal și tehnică militară, să-l împiedice să întreprindă acțiuni de mare amploare.

În al treilea rînd, hărțuirea urmărește să împiedice evacuarea de către inamic a unor bunuri materiale, valori culturale, deportarea unor grupuri de oameni, precum și acțiunea de colonizare a teritoriului național.

Deci, prin scopurile sale, hărțuirea constituie o formă de manifestare, concretă, a neacceptării ocupației străine, de exprimare a conștiinței naționale, revoluționare a maselor populare hotărîte să lupte, prin toate mijloacele, pentru redobîndirea libertății și integrității teritoriale ale țării.

Conținutul hărțuirii prezintă caracteristici proprii și se înfăptuiește prin modalități particulare, constînd în :

— supravegherea permanentă a activității inamicului, procurarea și transmiterea de date și informații privind valoarea, dispunerea și acțiunile acestuia;

— atacarea și nimicirea coloanelor mici și a militarilor izolați ai inamicului pe timpul deplasărilor și staționărilor;

— blocarea unor căi de comunicație, pentru a împiedica deplasarea trupelor inamicului spre front sau spre raioanele de concentrare, manevra de forțe și mijloace, a transporturilor de aprovizionare și evacuare; dezorientarea și crearea de confuzie în rândul trupelor agresoare care se deplasează, prin distrugerea indicatoarelor sau orientarea lor în alte direcții, schimbarea tăblițelor indicatoare ale localităților, străzilor, numerelor caselor;

— nimicirea sau scoaterea din funcțiune în mod temporar sau definitiv a unor obiective ale inamicului;

— capturarea sau lichidarea comandanților și a funcționarilor administrației instituite de agresor, îndeosebi a organelor de represiune, distrugerea sediilor în care administrația impusă de inamic își desfășoară activitatea;

— eliberarea deținuților, ostaticilor și prizonierilor de război din convoaie sau din lagăre;

— organizarea și executarea unor acțiuni de sabotaj;

— împiedicarea folosirii surselor de aprovizionare;

— neutralizarea și lichidarea unor elemente din rândul colaboraționiștilor și trădătorilor;

— îndrumarea militarilor și a subunităților trupelor proprii către formațiunile de rezistență armată din teritoriul vremelnice invadat sau către raioanele în care au de îndeplinit misiuni speciale;

— mijlocirea trecerii liniei frontului a unor grupuri de militari cu misiuni speciale, prin organizarea și executarea unor acțiuni în raioanele învecinate, pentru a distra atenția inamicului și a facilita realizarea sarcinilor;

— descoperirea, izolarea și lichidarea agenților și spionilor inamicului, precum și neutralizarea colportorilor de zvonuri și, în general, a activității de propagandă și psihologică duse de inamic;

— dezorganizarea producției, a activității economice și, în special, a celei care ar putea servi agresorului.

Realizarea cu succes de acțiuni avînd asemenea caracteristici și rezultate constituie una dintre cele mai eficiente modalități de mobilizare a maselor pentru a desfășura permanent o vastă mișcare de împotrivire, prin toate mijloacele de care dispun, de menținere a vigilenței și a unui moral ridicat, de recrutare a unor noi membri și înrolarea lor în formațiunile de rezistență armată.

Acțiunile de hărțuire trebuie să vizeze acele obiective din dispozitivul inamic care sînt cele mai vulnerabile și mai importante pentru acesta, respectiv:

— Punctele de comandă (conducere) și centrale de transmisiuni care le deservește. Acestea sînt mai vulnerabile pe timpul deplasării și schimbării raioanelor de dispunere, precum și în perioada de odihnă sau cînd se desfășoară activități în teren pentru pregătirea acțiunilor de luptă.

— Formațiunile de servicii (logistice) ale inamicului destinate asigurării materiale, tehnice și medicale a unităților și marilor unități luptătoare, urmărindu-se: a) să se provoace cît mai multe distrugerii și, în acest fel, să fie lipsit inamicul de mijloacele și materialele necesare ducerii luptei; b) să se captureze de la acesta armament, muniții, materiale necesare dotării formațiunilor de rezistență.

— Mijloacele de apărare antiaeriană ale inamicului și în primul rînd rachetele și punctele (nodurile) radiotehnice.

— Instalațiile tehnice ale rachetelor terestre purtătoare de mijloace nucleare, chimice și biologice.

— Sistemul teritorial de telecomunicații — rețele telefonice, stații și posturi de radio și tv., relee — și rețele electrice.

Aerodromurile permanente și de campanie și îndeosebi instalațiile tehnice ale acestora de conducere a zborului, stații meteo, depozite de carburanți, piste de decolare și aterizare, mijloacele de luptă (avioane și elicoptere) aflate la sol.

— Depozitele și coloanele de transport de tot felul ale inamicului.

— Agenții de legătură, curierii care transportă documente secrete, personalități militare cu funcții importante în comandamentele militare, în organele de administrație și de represiune.

— Elementele de pază ale convoaielor și lagărelor de deținuți politici, prizonieri de război și membri ai formațiunilor de rezistență capturați de inamic în scopul eliberării acestora.

— Obiective industriale profilate pe producția de război, ateliere, parcuri de mașini, depouri de locomotive, lucrări de artă pe magistralele feroviare, șosele etc.

3 Forme și procedee de luptă folosite împotriva agresorului pe teritoriul vremelnice invadat de acesta

Tactica luptei de rezistență are o identitate proprie, un domeniu specific de manifestare, fiind generată de principiile, regulile și normele de organizare, conducere și desfășurare a acțiunilor de rezistență.

Spre deosebire de războiul clasic, care operează cu forme de luptă de bază (apărarea și ofensivă) și complementare, lupta de rezistență are ca formă de bază HĂRȚUIREA inamicului, care se execută continuu pe întreaga arie a teritoriului național vremelnic invadat. În sensul cel mai larg, hărțuirea constă dintr-o multitudine de lovituri de scurtă durată, executate prin foc și atacuri repetate împotriva trupelor inamicului, a obiectivelor sale și organelor de administrație, în scopul de a-i crea o permanentă stare de neliniște și nesiguranță, a-i produce pierderi, a-i măcina neîncetat potențialul uman, material și moral, a-i temporiza acțiunile, a-i localiza și bloca forțele în lupte de uzură, lipsite de perspectivă.

Hărțuirea permanentă a inamicului imprimă luptei de rezistență un caracter pronunțat ofensiv. Tactica hărțuirii se bazează pe o largă manevră de forțe și mijloace, pe impetuozitatea și oportunitatea declanșării acțiunilor, pe o desăvârșită conspirativitate.

Realizarea hărțuirii se poate face printr-o mare diversitate de procedee de acțiune, cum sînt: ambuscada, pînda, incursiunea, raidul, atacul prin surprindere de scurtă durată, supravegherea, barajele, distrugerile și incendiile, actele de sabotaj, cărora li se adaugă o gamă largă de forme neviolente de împotrivire a populației față de agresor. Folosirea acestor procedee de acțiune este determinată de unele principii de bază ale tacticii luptei de rezistență, cum sînt: surprinderea inamicului, lovirea rapidă pe părți și scoaterea din luptă a elementelor sale vitale, menținerea permanentă a inițiativei și libertății de acțiune, asigurarea unei conduceri neîntrerupte, operative și eficiente.

Valoarea forțelor participante la acțiunile de hărțuire este variabilă, în funcție de procedeele folosite, forțele la dispoziție, natura și puterea inamicului. Lupta de hărțuire cere întrebuințarea în luptă a unor subunități suple, mobile și elastice, fără o organizare strictă, cu o capacitate de manevră foarte mare.

4 Particularități privind organizarea, pregătirea și desfășurarea acțiunilor de hărțuire

Una din problemele de mare importanță de care depinde desfășurarea cu succes a luptei de rezistență o constituie asigurarea unei conduceri neîntrerupte, operative și eficiente, care să se adapteze rapid noilor situații create și des schimbătoare din teritoriul vremelnic invadat de inamic și de pe front. De asemenea, pregătirea uneia și aceleiași acțiuni de luptă se va deosebi de la o dată la alta, de la o etapă la alta, datorită în principal următoarelor **particularități** :

— *conținutul misiunii va fi diferit de la o acțiune de luptă la alta, determinat de natura, tăria și dispunerea diferită a obiectivului ce urmează a fi atacat ;*

— *timpul la dispoziție pentru pregătirea acțiunii de luptă diferă mult de la o situație la alta, din cauza modificărilor bruste în dispozitivul de luptă inamic, a schimbării permanente a obiectivelor — țintă a acțiunilor subunităților de rezistență ;*

— *forțele și mijloacele la dispoziția comandantului vor diferi cu mult de la o acțiune la alta, aceasta fie datorită numărului mai mare de acțiuni ce trebuie executate concomitent și care, toate la un loc, necesită forțe numeroase, fie da-*

torită importanței și amplexării uneia din misiuni, pentru a cărei îndeplinire trebuie să fie destinate majoritatea forțelor avute la dispoziție;

— caracterul terenului unde urmează a avea loc acțiunea este unul din factorii principali care determină succesul în luptă. Terenul frământat și acoperit, localitățile urbane și comunale creează mari posibilități de ascundere a luptătorilor, în primul rând, dar mai ales pentru deplasarea mascată, apropierea la mică distanță de obiectiv, atacul rapid și de durată scurtă a acestuia, surprinderea totală a inamicului și dispersarea luptătorilor;

— sprijinul pe care-l pot acorda localnicii din imediata apropiere a obiectivului și care poate fi de mare importanță atunci când urmează a se executa distrugerii prin explozii și incendii;

— condițiile de timp și stare a vremii. Astfel, în majoritatea lor, acțiunile de hărțuire se vor pregăti ziua și vor fi executate prioritar pe timp de noapte, în condiții de vizibilitate redusă, de ploaie și frig, când starea de oboseală (fizică și psihică) a adversarului este mai mare.

Activitățile pe care trebuie să le desfășoare comandanții și statele-majore în pregătirea acțiunilor de hărțuire pe teritoriul vremelnic invadat de inamic prezintă, de asemenea, o serie de **particularități**, respectiv:

— ordinele, rapoartele, datele și informațiile care vor circula de la eșalonul superior la cele inferioare (subunități) și invers, vor fi transmise, în principal, prin agenți de legătură bine conspirați și instruiți asupra modului de îndeplinire a misiunilor, de comportare și legendare a prezenței lor în anumite zone, locuri sau medii, astfel încât să nu trezească suspiciuni;

— se va folosi într-o măsură mai mare metoda de încredințare a misiunilor de luptă prin dispozițiunea de luptă, după ce în prealabil s-au dat dispozițiuni preliminare de pregătire a acestora. Însăși dispozițiunea de luptă va fi foarte scurtă, conținând elemente strict necesare pentru îndeplinirea misiunii;

— misiunile vor fi încredințate prin trimiterea de ofițeri din statul-major în raioanele și locurile de dispunere ale subunităților de luptă, care, de regulă, se află la distanță relativ mare de statele-majore sau consiliile de apărare, sau, în cele mai multe situații, prin mijloace de comunicații, codificat;

— însușirea misiunii, calculul timpului, executarea recunoașterilor în teren — în anumite situații de urgență deosebită (de exemplu, durata de staționare sau de deplasare a obiectivului inamic relativ mică, în raport cu durata de deplasare a forțelor proprii) — fac ca acestea să nu se mai execute cu respectarea ordinii și priorităților cunoscute, ci într-un timp foarte scurt, concomitent cu alte activități pregătitoare;

— cooperarea va dobîndi o importanță deosebită și se va organiza în spațiu și pe obiective, urmărindu-se executarea acțiunilor în deplină conspirativitate, prin surprindere și fără pierderi sau cu pierderi cât mai mici. Cooperarea se va organiza între formațiunile de rezistență, între acestea și populația din zonă, cu organele de securitate și stat existente în aceste zone, cu aviația trupelor proprii, desantul aerian, grupurile de cercetare și trupele operative.

În condițiile luptei de rezistență, **cooperarea cu populația** locală capătă o importanță majoră și constă în:

— obținerea de date și informații cât mai complete despre inamic (dispunerea punctelor de comandă, a centrelor de transmisiuni și lucrul în acestea; sistemul de pază, locul depozitelor și bazelor de aprovizionare, căile de acces folosite frecvent; starea moral-politică a trupelor de ocupație ș.a.);

— culegerea de informații privind personalitățile (comandanții) militare și ale administrației impuse de inamic, programul de lucru, sediile de lucru, activitățile preconizate a se desfășura, data, ora și locul;

— modul de folosire a unor căi ascunse de către agenți pentru legătura cu formațiunile de rezistență și păstrarea conspirativității acțiunii acestora;

— stabilirea formelor și procedeele de manifestare a opoziției populației față de ocupant în general și față de regimul impus de el, în special;

— găsirea modalităților eficiente de combatere a propagandei inamicului care urmărește înfrîngerea voinței de luptă și denigrarea acțiunilor rezistenței;

— identificarea și pedepsirea colaboraioniștilor, a trădătorilor și simpatizanților cu dușmanul;

— acordarea de sprijin material și uman formațiunilor de rezistență conștind în hrană, echipament, medicamente, cooptarea de noi luptători în rândurile subunităților de luptă;

— executarea unor acțiuni de asigurare de luptă în folosul subunităților de rezistență (cercetare, siguranță, acțiuni de luptă locale de mică amploare, mascare, ascundere și inducere în eroare a inamicului) ș.a.

Prin prezentarea unor particularități ale organizării, pregătirii și conducerii acțiunilor de hărțuire pe teritoriul național vremelnic invadat de inamic, s-a urmărit să se scoată în evidență faptul că, în raport cu fiecare situație concretă, comandanții, ofițerii de stat-major trimiși la subunități trebuie să ia hotărâri în mod operativ, să combine cu ingeniozitate și măiestrie profesională procedee și metode de luptă, materializate prin forme și modalități inedite de acțiune, menite să asigure îndeplinirea cu succes a misiunii încredințate.

Misiunile specifice ce pot fi îndeplinite în contextul acțiunilor de hărțuire, de cadrele de securitate, independent sau în cooperare cu alte forțe

Organelor și unităților de securitate — ca parte integrantă a Forțelor Armate ale Republicii Socialiste România și element de bază al sistemului național de apărare a țării — le revin sarcini importante în timp de război, pe teritoriul național vremelnic invadat de inamic.

Situațiile în care cadrele de securitate se pot găsi pe teritoriul vremelnic invadat de inamic

Apreciem că este necesar să abordăm în primul rând situațiile, împrejurările, în care cadrele de securitate se vor putea găsi pe teritoriul național vremelnic invadat de agresor.

● O primă situație, determinată de ritmul înalt pe care-l poate realiza agresorul la declanșarea războiului, datorită superiorității sale în personal și tehnică de luptă, constă în surprinderea organelor și cadrelor de securitate în garnizoanele lor de reședință, fiind devansate de inamic cu M.U. și U. din eșalonul întâi al dispozitivului ofensiv. O asemenea situație este mai probabilă pentru organele și cadrele de securitate ce își desfășoară activitatea în județele de frontieră ale patriei noastre sau în imediata vecinătate a acestora. Într-o astfel de situație considerăm că se impune cu necesitate ca inspectorul șef și șeful securității județene să treacă neîntârziat la aplicarea planului de organizare și ducere a luptei de rezistență, sub comanda nemijlocită a Consiliului local de apărare și în cooperare cu toate celelalte forțe și elemente componente ale rezistenței naționale.

Remarcăm faptul că, în această situație, organul de securitate va fi obligat să organizeze activitatea de luptă specifică în condițiile impuse de regimul de ocupație, care are inițiativa în toate domeniile de acțiune pe teritoriul vremelnic invadat și dispune de mijloacele și forțele necesare pentru exercitarea autorității.

● O a doua situație este determinată de hotărârea comandantului suprem de a pregăti lupta de rezistență pe teritoriul care, iminent, va fi invadat de inamic, ca urmare a succeselor raportate de acesta în ofensiva generală și pe timpul ducerii luptei de apărare strategică de către forțele proprii.

În aceste circumstanțe organul de securitate preconizat să rămână pe teritoriul ce va fi invadat de agresor — în conformitate cu hotărârile Consiliului județean de apărare și aplicând prevederile ordinelor de linie la situațiile concrete create în zona de responsabilitate — va lua măsuri neîntârziate de a organiza munca de securitate în scopul executării întocmai a misiunilor și acțiunilor specifice ce le-au fost încredințate încă din timp de pace, precum și a celor care decurg din concepția luptei de rezistență pentru slăbirea capacității de luptă a agresorului și oprirea ofensivei acestuia. Rezultă că, într-o astfel de situație, or-

ganul de securitate nu mai este surprins de ofensiva inamicului ori de succesele vremelnice raportate de acesta și că din primele momente ale rămânerii sale pe teritoriul național vremelnic invadat, în cooperare cu formațiunile de rezistență și cu populația aflată în acest teritoriu, este capabil să organizeze acțiuni de luptă puternice și reușite, prin care, surprinzându-l pe inamic, să nu-i permită realizarea măsurilor politico-administrative de instalare a regimului de ocupație și să slăbească capacitatea de luptă a forțelor destinate ofensivei.

De remarcat faptul că, în această situație, pe teritoriul vremelnic invadat nu va rămâne organul de securitate în întregime, ci numai acele cadre care sînt precizate prin planurile de mobilizare și prin planul-studiu de organizare și conducere a luptei de rezistență întocmit la nivelul Consiliului județean de apărare.

● A treia situație este aceea în care cadrele de securitate sînt trimise în teritoriul vremelnic invadat, în mod izolat, și unde, prin diverse procedee, vor acționa pentru amplificarea capacității de luptă a rezistenței naționale. În acest scop, vor organiza și îndeplini misiuni de luptă specifice, care decurg din caracterul etapei în care se află ducerea războiului.

Trimiterea unor cadre de securitate în teritoriul vremelnic ocupat se poate executa, folosind spațiile mari create în dispozitivul inamic ca urmare a ducerii acțiunii de luptă sau pe calea aerului. De remarcat că trimiterea unor cadre de securitate pe teritoriul vremelnic invadat are loc atît în etapa apărării strategice, cît și pe timpul ofensivei strategice. În ambele situații se vor urmări: întărirea capacității de luptă a rezistenței naționale; amplificarea loviturilor date inamicului în spatele frontului acestuia; accelerarea procesului de slăbire a capacității combative a inamicului și înclinarea raportului de forțe în favoarea trupelor proprii, în vederea alungării agresorului dincolo de granițele naționale; urmărirea și nimicirea acestuia.

Misiunile ce pot fi îndeplinite de cadrele de securitate pe teritoriul vremelnic invadat

Cadrele de securitate vor continua să îndeplinească misiunile specifice ce le revin în timp de pace din prevederile Decretului nr. 121/1978, din ordinele și instrucțiunile de linie, acestea amplificîndu-se și adaptîndu-se la situațiile concrete ce vor apărea pe toată durata războiului. În plus, cadrele de securitate vor primi și misiuni specifice luptei de rezistență pe teritoriul vremelnic invadat de agresor. Acestea vor consta în:

☐ organizarea și conducerea unor acțiuni de securitate pentru culegerea de date și informații cu privire la valoarea, dispunerea și acțiunile pe care inamicul urmează să le întreprindă, raioanele de concentrare, mijloacele avute la dispoziție, natura acestora;

☐ organizarea și conducerea muncii de securitate pentru culegerea de date și informații referitoare la unele obiective din adîncimea operativă și tactică a dispozitivului de luptă inamic. Participarea, în cooperare cu formațiunile de rezistență, la acțiunile de neutralizare sau distrugere a acestora. Avem în vedere punctele de comandă ale M.U. operative și tactice, centre și noduri de comunicații, instalații de rachete nucleare, depozite de armament, depozite de combustibil și lubrifianti, depozite de alimente;

☐ organizarea și conducerea unor acțiuni de luptă pentru capturarea sau lichidarea comandanților militari, a reprezentanților administrației instituite de agresor în raza de competență a organului de securitate, perturbarea activităților acestor organisme și împiedicarea măsurilor administrative ce se preconizează a fi luate în localitățile urbane și rurale;

☐ prin mijloacele muncii de securitate, cadrele de securitate vor supraveghea în permanență și vor acționa pentru descoperirea, neutralizarea sau lichidarea trădătorilor și colaboraționiștilor. Avem în vedere în primul rînd descoperirea și demascarea lor în fața opiniei publice, precum și acordarea sprijinului calificat formațiunilor de rezistență, echipelor de luptă, care au misiunea de lichidare a acestora;

□ organizarea și conducerea muncii de securitate pentru executarea unor acțiuni de sabotaj și diversiune în spatele frontului inamic. Avem în vedere : organizarea unor acțiuni de sabotaj în domeniul producției destinate războiului ; incendierea mijloacelor de transport de toate categoriile și aducerea acestora în stare de nefuncționare, printr-o gamă largă de procedee ; dezorganizarea sistemului de îndrumare a circulației din adâncimea dispozitivului inamic ; scoaterea din funcțiune sau distrugerea căilor de transport, rutiere, feroviare, a aeroporturilor, precum și a instalațiilor tehnice care le deservească ; distrugerea unor lucrări de artă și a sistemului de telecomunicații existent în adâncimea operativă și tactică a dispozitivului de luptă inamic. Unele acțiuni de diversiune trebuie să vizeze împiedicarea folosirii de către inamic a resurselor locale de aprovizionare necesare continuării războiului pe teritoriul patriei noastre ;

□ de asemenea, cadrele de securitate trebuie să-și aducă contribuția la realizarea activității politice, de propagandă și psihologice, să acționeze prin mijloace specifice împotriva colportorilor de zvonuri, precum și pentru boicotarea manifestațiilor publice organizate de agresor, descoperirea, izolarea și lichidarea agenților și spionilor pe care inamicul i-ar putea infiltra în rîndul populației. Concomitent, cadrele de securitate vor întreprinde acțiuni cu caracter psihologic și de propagandă destinate să ducă la amplificarea panicii și derutei în rîndul trupelor de ocupație ;

□ capturarea sau lichidarea agenților de legătură inamici, a curierilor care transportă documente secrete, capturarea acestora și transmiterea lor la comandamentul local al forțelor de rezistență pentru a fi exploatate în mod oportun ;

□ culegerea de date și informații cu privire la forțele cu destinație specială ale inamicului, bazele de dispunere a acestora, date ce vor fi transmise la comandamentul local al formațiunilor de rezistență în scopul neutralizării sau lichidării lor. Cînd situația concretă permite, cadrele de securitate trebuie să acționeze cu îndrăzneală pentru nimicirea luptătorilor de contragherilă izolați, fără a se desconfia ;

□ culegerea de date și informații referitoare la lagărele de concentrare a deținuților politici și prizonierilor de război, transmiterea acestora la comandamentul local al formațiunilor de rezistență în vederea pregătirii și ducerii acțiunilor de luptă pentru eliberarea respectivilor ;

□ participarea directă în anumite situații a cadrelor de securitate la organizarea, conducerea și ducerea acțiunilor de luptă specifice ale formațiunilor de rezistență pe teritoriul vremelnic invadat de inamic.

Rezultă, din cele prezentate, că acțiunile organelor de securitate nu se organizează și desfășoară la voia întîmplării, în mod izolat, fragmentat, ci sînt organizate în ansamblul măsurilor și acțiunilor de luptă, prevăzute a se executa împotriva agresorului pe teritoriul vremelnic invadat de acesta, cu scopul general de a-l dezorganiza, a-i diminua capacitatea de luptă și a crea condițiile necesare trupelor proprii pentru a-l opri pe inamic și a trece la contraofensivă generală în vederea nimicirii și alungării acestuia dincolo de frontierele patriei.

Colonel Ilie IOVA
Maior Ioan ROTAR

— *Atribuții generale și specifice* — *și modalități de acțiune ale unităților* *centrale și teritoriale de securitate* *la introducerea situațiilor* — *de apărare civilă* —

I Evaluind în mod realist tendințele manifestate în desfășurarea conflictelor militare, dezvoltarea și perfecționarea mijloacelor de luptă și a concepției de folosire a lor, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU arăta că „orice război, local sau general, nu mai ocolește pe nimeni. Victimele războiului sînt nu numai militarii: cîteodată este chiar mai mare numărul victimelor din rîndul populației pașnice, al femeilor și copiilor“.

În același timp, experiența activității economice și tehnico-științifice, precum și incapacitatea omului de a stăpîni pe deplin forțele naturii au pus în evidență situații cu un grad ridicat de pericolozitate, grave și tragice, pentru numeroase colectivități umane, situații în care mii de oameni și-au pierdut viața, iar imense bunuri și valori materiale au fost distruse. Astfel, au fost accidente de la Uzinele Chimice Seveso din Italia, Bhopal din India, de la unele centrale atomo-electrice din R.F.G., Anglia, S.U.A. și, recent, Cernobîl — U.R.S.S., precum și marile catastrofe naturale provocate de cutremure sau inundații.

În aceste condiții pregătirea și protecția populației, a economiei și teritoriului au devenit preocupări importante ale conducerii politico-militare a statelor materializate în doctrinele militare, preocupări ce fac obiectul organizării și funcționării apărării civile.

În concepția Partidului Comunist Român apărarea civilă este parte componentă a sistemului apărării naționale și are o contribuție esențială la pregătirea populației, teritoriului și economiei pentru desfășurarea normală a activităților economice, politice și sociale, precum și pentru protecția cetățenilor și a bunurilor materiale de orice natură, în timp de război și în alte situații speciale.

Pe teritoriul României măsurile de apărare civilă se realizează în concordanță cu celelalte măsuri de pregătire pentru apărarea țării, potrivit hotărîrilor Consiliului Apărării Republicii Socialiste România și ordinelor comandantului suprem al Forțelor Armate ale Republicii Socialiste România, și au scopul de a pregăti populația și teritoriul țării pentru apărare în caz de agresiune și intervenție organizată, în cazul producerii unor calamități naturale, catastrofe sau incendii de mari proporții ori în alte situații deosebite.

Pentru etapa următoare a dezvoltării societății noastre, în Direcția comandantului suprem privind pregătirea de luptă și politică a armatei, pentru apărarea civilă se precizează că: unitățile și formațiunile de apărare civilă vor perfecționa măsurile de protecție a populației, teritoriului și economiei, acționând pentru dezvoltarea și modernizarea sistemelor de înștiințare și alarmare, a mijloacelor de protecție împotriva efectelor armelor de nimicire în masă și obișnuite, rețelei punctelor de comandă, păstrarea fondului de adăpostire. Se vor studia și întreprinde acțiuni în scopul asigurării stabilității funcționării sistemului energetic și rețelelor de gospodărire comună a localităților în situații speciale. Se vor intensifica pregătirea statelor-majore, unităților și formațiunilor de apărare civilă a populației pentru trecerea în timp scurt la realizarea capacității de apărare civilă, organizarea evacuării, limitarea și lichidarea urmărilor atacurilor din aer, localizarea efectelor calamităților naturale și catastrofelor.

Pornindu-se de la considerentul că în societatea noastră valoarea supremă este omul și valorile create de el, partidul și statul nostru au precizat măsuri și sarcini generale și specifice pentru toate structurile funcționale ale societății și au organizat lupta împotriva efectelor loviturilor din aer cu arme de nimicire în masă, catastrofelor sau calamităților naturale.

Prin concepția sa această luptă se desfășoară în două faze, respectiv :

● **PREVENIREA**, care cuprinde următoarele direcții de acțiune : elaborarea metodelor și planurilor de intervenție ; asigurarea bazei materiale necesare intervenției ; organizarea structurilor (formațiunilor) de intervenție și instruirea lor ; organizarea înștiințării (alarmării) personalului ; organizarea protecției personalului.

Prin măsurile realizate în această fază se poate asigura o cunoaștere temeinică a modului de acțiune și de comportare corespunzător situației produse, astfel încât fiecare cetățean, prin stăpânirea de sine, siguranța în acțiune, ordinea, disciplina și spiritul de solidaritate imprimată sîeși și colectivității să poată preîntîmpina, diminua sau evita consecințele nefaste ale loviturilor din aer executate de inamic sau ale catastrofelor și calamităților naturale ;

● **INTERVENȚIA**, determinată de producerea evenimentului, constă în acțiunea voită și organizată a colectivității umane în raionul afectat de eveniment pentru limitarea și lichidarea efectelor acestuia. Ea se desfășoară în trei etape distincte, și anume : **ajutorul imediat ; asistența populației ; reconstrucția.**

Ajutorul imediat se declanșează după producerea evenimentului și se referă la : evacuarea populației afectate prin efectele evenimentului ; acordarea ajutorului medical ; limitarea efectelor evenimentului.

Asistența populației conține măsurile și acțiunile executate pentru asigurarea condițiilor de trai ale populației sinistrate, prin : asigurarea condițiilor de locuit și a asistenței medicale ; aprovizionarea cu produse

de primă necesitate (hrană, echipament, medicamente, combustibil etc.); evaluarea și identificarea pierderilor umane și materiale.

În ceea ce privește **reconstrucția**, ea se desfășoară după lichidarea efectelor evenimentului, concomitent cu înlăturarea urmărilor, și are ca scop readucerea în circuitul vieții a oamenilor, mijloacelor și mediului afectat.

Pentru executarea intervenției într-un raion supus efectelor provocate de situațiile de apărare civilă, este necesar ca atât terenul, cât și forțele și mijloacele destinate să fie organizate în anumite structuri pe baza hotărârii comandantului acțiunii. O variantă de organizare a terenului poate fi următoarea :

- se precizează zona periculoasă și limita zonei interzise ;
- se organizează căi (drumuri) de pătrundere și de evacuare, precum și puncte de evacuare a răniților, respectiv a materialelor ;
- se stabilesc locurile de dispunere a punctelor de comandă pentru diferite eșaloane.

Forțele și mijloacele destinate intervenției pot fi organizate în următorul dispozitiv :

- a) — detașamentul de salvare ;
- b) — detașamentul de evacuare ;
- c) — detașamentul de blocare exterioară ;
- d) — detașamentul de blocare interioară ;
- e) — detașamentul de pază ;
- f) — detașamentul de stingere a incendiilor ;
- g) — punctul de comandă ;
- h) — rezerva (rezervele).

II În cadrul Ministerului de Interne apărarea civilă este reglementată prin Ordinul ministrului de interne nr. 01570 din 01.08.1979, intitulat „Regulament privind organizarea și conducerea activităților de apărare civilă în unitățile Ministerului de Interne“.

Potrivit acestuia, apărarea civilă se organizează în toate unitățile Ministerului de Interne pentru asigurarea desfășurării neîntrerupte a activităților de serviciu, misiunilor și acțiunilor de luptă, precum și pentru protecția personalului și a bunurilor materiale din înzestrare împotriva efectelor armelor de nimicire în masă, ale celor obișnuite, ale mijloacelor incendiare și a urmărilor produse de calamități naturale sau catastrofe.

Șeful apărării civile în cadrul Ministerului de Interne este ministrul de interne.

La introducerea situațiilor de apărare civilă, unităților centrale și teritoriale de securitate le revin multiple sarcini pe care le execută în cooperare cu celelalte forțe ale sistemului național de apărare, cu organele centrale și locale ale administrației de stat, respectiv :

a) Sarcini generale :

- documentarea imediată și continuă, inclusiv la fața locului, prin toate mijloacele și posibilitățile, asupra situației create în zonele

(locurile) afectate și transmiterea operativă la eşaloanele superioare a datelor și informațiilor obținute cu privire la urmările produse :

- participarea, din primele momente, la acțiunile pentru salvarea și protecția persoanelor și acordarea primului ajutor celor care au avut de suferit ; sprijinirea organelor de specialitate în executarea evacuării, transportului și cazării persoanelor afectate ;

- stabilirea limitelor zonelor și raioanelor în care s-au produs distrugerii și sînt semnalate victime ;

- asigurarea securității documentelor secrete de stat și de serviciu ;

- asigurarea ordinii publice în zonele calamitate și desfășurării circulației, acordînd prioritate deplasării subunităților de pompieri, unităților militare, formațiunilor de apărare civilă, formațiunilor sanitare și de cruce roșie ;

- analizarea situației create și stabilirea forțelor și mijloacelor proprii necesare pentru participarea la limitarea și lichidarea urmărilor ;

- cunoașterea, pe baza evidențelor de care se dispune și a documentării la fața locului, a situației persoanelor din locurile (zonele) afectate și întocmirea rapoartelor stabilite de eşaloanele superioare ;

- participarea, prin mijloacele specifice, la luarea de către cei în drept a măsurilor necesare în vederea salvării, protecției și pazei utilajelor, agregatelor și bunurilor materiale aflate în pericol și restabilirii în cel mai scurt timp a activității normale, în unitățile socialiste care au avut de suferit ;

- participarea, la cererea consiliilor de apărare, cu efective din unitățile de securitate și instituțiile militare de învățămînt, în limita aprobărilor date, la acțiunile de limitare și lichidare a urmărilor atacurilor din aer, calamităților naturale și catastrofelor ;

- cunoașterea în detaliu, prin mijloace specifice, a stării de spirit a populației din zonele afectate, precum și a comportării elementelor aflate în atenția organelor de securitate și miliție ; luarea tuturor măsurilor pentru prevenirea și combaterea oricăror acțiuni ostile ;

- îndeplinirea altor misiuni ordonate de comandantul suprem al Forțelor Armate ale Republicii Socialiste România.

b) Sarcini specifice :

- intensificarea activității informativ-operative corespunzător noilor condiții create, în scopul cunoașterii și stăpînirii situației operative, prevenirii, descoperirii și lichidării oricăror acțiuni îndreptate împotriva securității statului ;

- menținerea și restabilirea legăturilor fir și radio necesare conducerii partidului și statului la sediile de lucru, la reședințe și în alte

locuri din Capitală sau teritoriu, precum și a celor necesare conducerii Ministerului de Interne ;

— cunoașterea permanentă a situațiilor din obiectivele în care s-a întrerupt total sau parțial activitatea, a pericolelor ori altor probleme deosebite ce pot interveni ulterior ;

— acționarea, împreună cu celelalte unități ale Ministerului de Interne, cu specialiștii și factorii competenți din obiective, din organele de partid și de stat, în vederea limitării urmărilor atacurilor din aer, calamităților naturale sau catastrofelor, salvării supraviețuitorilor, scoaterii și depozitării în locuri sigure a bunurilor materiale, utilajelor și instalațiilor vitale pentru economie, precum și a celor de mare valoare, recuperării materialelor toxice, explozive și radioactive, armamentului și munițiilor. În ramurile : transporturi feroviare, chimie, siderurgie, construcții de mașini, energie electrică și nucleară, sectorul hidrotehnic, precum și la marile depozite ale rezervelor de stat, cunoscute ca deosebit de vulnerabile și vitale pentru economia națională, se va acționa prioritar în vederea reluării activității normale și prevenirii producerii unor evenimente cu ocazia verificării și repornirii instalațiilor ;

— asigurarea securității obiectivelor date în răspundere, a misiunilor diplomatice și consulare, a reprezentanțelor economice străine din zonele afectate, precum și a personalului acestora ;

— cunoașterea permanentă a locurilor unde se găsește personalul respectiv, precum și a activității străinilor pretabili la acțiuni ostile, luându-se măsuri de contracarare a eventualelor acțiuni desfășurate de aceștia ; inițierea de măsuri specifice complexe, în scop de influențare pozitivă a diplomaților, ziariștilor și a altor străini, pentru a-i determina să informeze obiectiv guvernele lor și opinia publică internațională ;

— asigurarea securității documentelor secrete de stat și de serviciu, a celor de interes economic, științific sau arhivistice, a bunurilor din patrimoniul cultural național și a altor valori deosebite și verificarea, potrivit legii, a modului de aplicare a dispozițiilor legale în materie ;

— cunoașterea, prevenirea, neutralizarea și lichidarea acțiunilor elementelor teroriste și diversioniste ;

— cunoașterea permanentă a situației elementelor lucrate informativ, prevenirea și neutralizarea oricăror activități dușmănoase din partea acestora, precum și identificarea și combaterea persoanelor panicarde, ușor influențabile, a celor care colportează știrile cu conținut dușmănos ale posturilor de radio străine ;

— stabilirea situației mijloacelor tehnice proprii aflate în exploatare și conservare sau recuperarea acestora ;

— asigurarea contrainformativă a unităților și formațiunilor din Ministerul Apărării Naționale și Ministerul de Interne, care participă

la lichidarea urmărilor atacurilor din aer, calamităților naturale sau catastrofelor, precum și a securității documentelor secrete din unitățile militare, a tehnicii de luptă, armamentului, munițiilor, materialelor explozive, substanțelor toxice și radioactive, în scopul prevenirii oricăror acțiuni de natură să aducă prejudicii capacității de apărare a țării;

— cercetarea, împreună cu organele de procuratură, miliție și unitățile de pompieri, a cauzelor ce au dus la declanșarea catastrofelor ș.a.

III La introducerea situațiilor de apărare civilă unitățile centrale și teritoriale ale Departamentului Securității Statului pun în aplicare „PLANUL DE ACȚIUNE ÎN CAZURI DE CALAMITĂȚI NATURALE, CATASTROFE SAU ATAC DIN AER“. La primirea mesajelor de prealarmare (în cazul atacurilor din aer), prin personalul de serviciu pe unitate, se execută următoarele :

— înștiințarea întregului personal din unitate prin mijloacele la dispoziție ;

— retransmiterea, în timpul cel mai scurt, a mesajului la unitățile stabilite prin plan ;

— întărirea pazei sediilor și obiectivelor ;

— încetarea activităților de pregătire ;

— strângerea și punerea în ordine a documentelor de lucru ; se închid și sigilează fișetele cu documente ;

— pregătirea personalului și mijloacelor individuale de protecție pentru deplasarea la adăpost ;

— pregătirea personalului care va continua să execute misiuni pe timpul alarmei și a echipajelor specializate pentru intervenție ;

— deschiderea și pregătirea adăposturilor, verificarea legăturilor telefonice din acestea cu reședința, organele locale și eșalonul superior ;

— se iau măsuri de camuflare a surselor luminoase ș.a.

La primirea mesajului „ALARMĂ AERIANĂ“, se acționează astfel :

— se alarmează întregul personal aflat în unitate și se încetează orice activitate ;

— se retransmite mesajul la unitățile stabilite în plan ;

— personalul unității se deplasează la adăpost, ocupînd spațiile repartizate ; personalul destinat să continue executarea misiunilor se deplasează la locurile stabilite ;

— se adăpostesc (camuflează, dispersează) autovehiculele și alte materiale importante.

Pentru situațiile cînd se produc calamități naturale sau catastrofe, activitățile prezentate se execută în mod corespunzător acestora și în raport cu specificul și sarcinile fiecărei unități.

De reținut că, luînd cunoștință de producerea unor calamități naturale sau catastrofe cu urmări grave, cadrele sînt obligate să se prezinte în cel mai scurt timp posibil la unități, în locurile sau obiectivele dinainte stabilite, fără a aștepta altă înștiințare, și să treacă la îndeplinirea misiunilor și sarcinilor ce le revin potrivit planurilor de acțiune întocmite și cunoscute din timp.

La primirea mesajului „ÎNCETAREA ALARMEI AERIENE“, se execută următoarele :

- se transmite semnalul la adăpostul în care se află personalul unității și la unitățile stabilite prin plan ;

- se execută cercetarea de radiație, chimică și biologică (la sediul unității și în împrejurimi) ;

- se acordă primul ajutor persoanelor care au avut de suferit și se transportă răniții ;

- se înlătură dărîmăturile, se eliberează căile de acces și spațiile de adăpostire ;

- se execută, după caz, dezinfectarea și degazarea terenului, clădirilor, instalațiilor și mijloacelor de transport, precum și tratarea sanitară a personalului infectat ;

- se asigură sprijin formațiunilor de apărare civilă ;

- personalul se deplasează spre locurile de muncă și se reiau activitățile ;

- se identifică și se raportează eșalonului superior efectele evenimentului asupra unității și în zona de responsabilitate ;

- se refac legăturile scoase din funcțiune ;

- se completează stocurile de alimente, apă și trusa sanitară de urgență ;

- se îndeplinesc celelalte misiuni și sarcini prevăzute în planurile de cooperare.

În lumina cerințelor obiectivului fundamental și direcțiile de acțiune ordonate prin Directiva pregătirii de luptă și politice a armatei pentru perioada 1986—1990, comandanții și șefii din toate unitățile de securitate au obligația de a organiza și desfășura cu eficiență sporită procesul de pregătire multilaterală a subordonaților în scopul perfecționării cunoștințelor de specialitate și militare, al creșterii competenței și capacității de acțiune pentru prevenirea producerii de evenimente deosebite în domeniile de responsabilitate, precum și al intervenției oportune în vederea diminuării și înlăturării efectelor unor asemenea situații.

Maior Vasile COSAC

SARCINILE DE SECURITATE PE LINIA ASIGURĂRII REALIZĂRII ÎN CELE MAI BUNE CONDIȚII A PROGRAMULUI ENERGETIC NAȚIONAL

Continuăm serialul tematic început în nr. 2/1986 al publicației noastre cu participarea șefilor securităților județelor Gorj și Vâlcea.

● **Colonel BUCURA VASILE**, șeful Securității județului Gorj :

Industria energetică a județului Gorj — reprezentată prin cele două termocentrale electrice Turceni și Rogojelu și amenajarea hidroenergetică Cerna - Motru - Tismana — constituie o componentă esențială a bazei energetice a României socialiste, materializarea uneia din ideile-forță ale gândirii revoluționare a secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

În cei 14 ani care au trecut de la intrarea în funcțiune a primului bloc de 200 MW la I. E. Rovinari, energetica gorjană a cunoscut o dezvoltare continuă, astfel că în prezent puterea instalată este de 3.700 MW cu 12 blocuri în funcțiune, furnizând în această perioadă sistemului energetic național peste 65 miliarde kw/h.

Expresie elocventă a preocupării permanente a partidului pentru asigurarea independenței energetice a țării, analizele efectuate cu prilejul unor vizite de lucru ale secretarului general al partidului la fața locului, cu factorii de răspundere din aparatul de partid, ministere și centrale

industriale, au scos în evidență o serie de lipsuri și neajunsuri și au stabilit măsuri pentru continua modernizare a utilajelor energetice, creșterea fiabilității acestora și mai buna organizare a activității de exploatare și întreținere a instalațiilor.

Cu toate acestea, contribuția termocentralelor gorjene la asigurarea necesarului de energie electrică al țării nu este pe măsura investițiilor alocate și nu răspunde cerințelor economiei naționale. Acest lucru a impus adoptarea unui complex de măsuri tehnico-organizatorice, inclusiv introducerea, în luna noiembrie 1985, a stării de necesitate și a regimului de muncă militarizat.

◆ **Obiectiv prioritar : îndeplinirea sarcinilor din acțiunea „Necesitatea“**

Pentru prevenirea, prin mijloace specifice, a oricăror acțiuni de natură să împiedice realizarea la termenele stabilite a indicațiilor date de conducerea superioară de partid și în baza planului de măsuri „Energia“, elabo-

rat de conducerea Departamentului Securității Statului, a fost întocmit un plan propriu de măsuri, cu sarcini, termene și responsabilități concrete, ținându-se seama de condițiile specifice și situația operativă din obiectivele energetice ale județului. Acest plan a fost completat și actualizat permanent în urma analizelor efectuate la nivelul securității județene și, respectiv, al conducerii Direcției a II-a, îndeosebi cu sarcini din cadrul acțiunii „Necesitatea”.

Cu aceste prilejuri a rezultat că situația nesatisfăcătoare existentă în termocentrale se datorește, printre altele: fiabilității scăzute a cazanelor de 1.035 t/h, turbogeneratoarelor și instalațiilor auxiliare ale acestora; greutăților — determinate de condițiile atmosferice — în aprovizionarea cu cărbune și calitatea necorespunzătoare a acestuia; marii fluctuații de personal muncitor; carențelor în pregătire și lipsei de experiență a unei bune părți din cadrele tehnico-ingenerești.

Aceste neajunsuri se află în atenția ministerului de resort, iar conducerile celor două termocentrale acționează pe baza unor programe speciale pentru înlăturarea lor.

◆ Baza prevenirii — o muncă informativ-operativă de calitate

Totodată, analizele efectuate au scos în evidență și existența unor cauze de ordin subiectiv, asupra cărora trebuie să ne îndreptăm atenția și să acționăm, prin mijloace specifice, pentru identificarea și înlăturarea lor la timp.

Este sarcina fiecărui organ de securitate de a stabili locurile vulnerabile, stările de pericol, faptele și fenomenele negative din obiectivele de pe raza de competență care pot

genera evenimente grave cu consecințe deosebite pentru securitatea acestora. În acest scop, este necesar să punem un accent deosebit pe dezvoltarea potențialului informativ sub aspect numeric și calitativ, întărirea legăturii cu masele de oameni ai muncii și crearea unei baze de sprijin din rindul acestora, astfel ca datele și informațiile obținute să asigure cunoașterea în permanență a situației operative și, în funcție de acestea, să întreprindem măsurile de prevenire ce se impun.

Experiența ne demonstrează că, atunci când am dispus de date și am acționat cu operativitate pentru verificarea lor, au putut fi prevenite unele fapte de natură să aducă daune importante economiei naționale. Astfel, au fost prevenite: plata unei sume de peste 8 milioane lei pentru lucrări neexecutate la I. E. Rovinari, prin sesizarea organelor bancare; distrugerea și degradarea unor echipamente și materiale de la ambele termocentrale, ca urmare a depozitării și conservării lor necorespunzătoare, prin informarea organelor locale și centrale competente, dispunându-se măsuri în consecință. De asemenea, în baza informațiilor obținute în anul 1985 și în primul trimestru din 1986, s-a intervenit cu operativitate la factorii de decizie, insistându-se până la luarea măsurilor de înlăturare a cauzelor potențial generatoare de evenimente în peste 1.500 cazuri.

O sarcină deosebit de importantă o constituie urmărirea modului cum se efectuează întreținerea și reparațiile instalațiilor, în vederea sesizării cauzelor care conduc la indisponibilizarea grupurilor energetice pe perioade îndelungate de timp ori funcționarea lor în schemă incompletă.

Din practica muncii noastre a rezultat că marea majoritate a scoaterilor din funcțiune a unor insta-

lații s-au datorat unor deficiențe în organizarea muncii, respectiv : utilizarea necorespunzătoare a timpului de lucru ; lipsa de control din partea cadrelor de conducere, în special pe schimburile II și III ; calificarea slabă a personalului de execuție ; nerespectarea tehnologiilor de lucru ș.a.

De asemenea, neatingerea unor parametri superiori în exploatare s-a datorat funcționării, în majoritatea timpului, a grupurilor la sarcini reduse, ca urmare a menținerii în stare de indisponibilitate a unor agregate de bază, cum ar fi morile de cărbune, pompele de alimentare, ventilatoarele de gaze și aer etc. Alte cauze care pot limita sarcinile pe grupuri, fiind în același timp reale pericole de avarii, constau în exploatarea cu abateri de la normele tehnice, ca de exemplu : menținerea în funcțiune a turbogeneratoarelor cu vibrații peste limita admisă și a cazanelor cu pierderi mai mari de 40 t/h ; nefuncționarea separatoarelor și extractoarelor de metale de pe circuitele de benzi ; scurgeri mari de ulei la diferite agregate și scăpări de hidrogen la turbogeneratoare cu pericol de incendiu ; neefectuarea lucrărilor de modernizare la stațiile de 6 kw și 0,4 kw.

Pentru identificarea la timp a unor astfel de aspecte și realizarea cu eficiență a actului de prevenire, avem în vedere ridicarea permanentă a calității rețelei informative, prin recrutarea de specialiști cu înaltă competență profesională, capabili să sesizeze și să intervină direct, în cazuri limită, și realizarea unui sistem de legătură rapid, cu asigurarea strictă a conspirativității, urmărind ca intervenția să se realizeze cu maximum de operativitate.

O altă direcție în care trebuie să ne orientăm activitatea este intensificarea supravegherii informative,

în scopul identificării, documentării și contracarării activității ostile desfășurate de unele elemente cunoscute cu antecedente politice și penale sau care, prin acțiunile lor, pot crea situații deosebite, cu consecințe grave pentru securitatea acestor obiective. Este cunoscut faptul că aici își desfășoară activitatea un număr mare de muncitori, în special navetiști, mulți dintre ei fiind cunoscuți în evidențele de securitate și miliție, iar dispersarea locurilor de muncă nu permite un control permanent asupra lor.

Această problemă a stat în permanență în atenția noastră, imprimându-se bazei de lucru un caracter dinamic, prin folosirea unei game variate de metode și mijloace pentru clarificarea operativă a cazurilor suspecte.

Astfel, în mai multe situații a fost prevenită încadrarea unor persoane ce au fost condamnate pentru infracțiuni cu violență și, în mod legendat, s-a acționat pentru îndepărtarea celor cunoscuți cu astfel de antecedente sau care, prin comportarea lor, puteau crea stări de spirit necorespunzătoare.

Atenție deosebită însă trebuie acordată celor care săvârșesc acte de indisciplină ce pot genera stări de pericol pentru securitatea instalațiilor, așa cum ar fi : consum de alcool înainte sau în timpul programului de lucru ; părăsirea locului de muncă și lăsarea instalațiilor fără supraveghere etc., care constituie abateri de la prevederile Decretului nr. 400/1981 și trebuie tratate ca atare.

În unele situații se încalcă normele tehnice ale securității muncii, ca urmare a superficialității de care dau dovadă unele persoane. Cadrele tehnice nu emit în toate situațiile autorizații de lucru care să oblige la efectuarea unei lucrări în siguranță

și nu se asigură asistență tehnică necesară când unele lucrări sînt executate de șantierele de construcții și montaj.

Supravegherea informativă trebuie să stabilească dacă o anumită stare de lucru este determinată de acțiunea unor elemente răuintenționate, nepricepere, neglijență ori este urmare a unei cauze obiective.

Ne-am confruntat cu situații când conducerile celor două termocentrale au reclamat că anumite evenimente produse s-ar fi datorat unor asemenea elemente, dar în procesul cercetării s-a constatat că la baza acestora a stat nerespectarea normelor de lucru de către înșiși factorii de conducere. Exemplu concludent în sensul amintit este cazul acționării butoanelor de avarii la I. E. Turcenii, ce a condus la scoaterea din paralel a unui grup energetic de 330 MW, de către un tînăr de 18 ani, acțiune care s-a datorat faptului că butoanele în cauză nu au fost inscripționate, s-a lucrat în zonă fără autorizare de lucru și fără asistență tehnică din partea beneficiarului.

◆ Cercetarea operativă a evenimentelor, cooperarea și informarea — componente esențiale ale prevenirii

În cercetarea evenimentelor este necesar să se dovedească operativitate, în paralel cu inițierea unor măsuri informativ-operative care să conducă la elucidarea sub toate aspectele a cazului. În astfel de situații o primă măsură constă în asigura-

rea documentelor operative de lucru în care sînt consemnate manevrele efectuate, dispozițiile de lucru date, diagramele de funcționare, pentru a cunoaște situația anterioară producerii evenimentului. Este necesar să se acorde atenție deosebită modului cum se efectuează cercetarea și se întocmesc documentele care atestă faptele săvîrșite, să se stabilească raportul de cauzalitate între faptă și persoanele ce-și desfășoară activitatea în aceste locuri de muncă, pentru a putea fi trase concluzii concrete cu privire la cauzele și împrejurările în care s-a produs evenimentul.

Pentru a asigura dezideratul major al muncii — prevenirea — trebuie intensificată și diversificată cooperarea cu celelalte organe cu atribuții în acest domeniu, cum sînt: miliția, procuratura, organele de protecție a muncii și pompierii.

Schimbul operativ de informații, cu respectarea strictă a principiilor muncii noastre de conspirativitate și compartimentare, are ca rezultat prevenirea unor stări de lucruri, situații și fenomene ce pot crea perturbații grave în procesul de producție al acestor obiective.

În întreaga noastră activitate este necesar să asigurăm o informare operativă a organelor de partid, să sesizăm factorii de decizie din obiectivele în cauză cu aspectele negative constatate, să luăm măsuri de urmărire a modului cum au fost remediate și să insistăm pînă la înlăturarea definitivă a cauzelor care le-au generat.

● Maior PARASCHIV ION, șeful Securității județului Vâlcea :

Așa cum rezultă cu claritate din documentele de partid, domeniile resurselor energetice ori de materii prime constituie priorități ale întregii noastre activități, fapt care a determinat ca măsurile întreprinse de noi în aceste sectoare să fie la nivelul comandamentelor cerute.

În orientarea muncii pe această linie, am beneficiat de prevederile ordinelor și sarcinilor cuprinse în Programul special de măsuri aprobat de comandantul suprem, în programele „ENERGIA” și „ATOMUL”, precum și de Decretul privind instituirea stării de necesitate și a regimului militarizat în unitățile Ministerului Energiei Electrice.

În organizarea și executarea misiunilor și sarcinilor de securitate în obiectivele din domeniul energetic, am pornit de la specificul reprezentării acestei ramuri în județul nostru, care cuprinde: Termocentrala Govora, cu o putere instalată de 250 MW, pe combustibil solid și gazos; cele 13 amenajări hidroenergetice de pe râurile Olt și Motru, cu o putere instalată de 1.085 MW; 5 unități care realizează tehnologii, utilaje, produse chimice și aparatură ce intră în componența centralelor nucleare-electrice; bazinul carbonifer Horezu — Berbești; 2 schele de foraj și extracție a țițeiului din Râmnicu Vâlcea și Drăgășani.

Pentru a asigura un control eficient pe linie de securitate și prevenire a situațiilor necorespunzătoare în aceste sectoare, am pus accent tot

mai mare pe sprijinul oamenilor muncii și am angrenat specialiștii de valoare în vederea înlăturării faptelor sau fenomenelor care puteau perturba buna desfășurare a activității de producție și realizarea sarcinilor de plan.

De asemenea, lucrătorii de contra-informații în sectoarele economice au asigurat permanența în obiectivele energetice, au efectuat prelucrări contrainformative cu oamenii muncii, bazate pe cazuri concrete de încălcare a normelor legale, și au avut în atenție șantierele de construcții sau locurile de muncă izolate, pretabile la comiterea de fapte infracționale.

De exemplu, în cazul inginerului H.G.M., cunoscut cu rude și relații în străinătate, am obținut informații că lucrările de hidroizolații executate sub conducerea sa erau necorespunzătoare, putând conduce la crearea de stări de pericol, după punerea în funcțiune a grupurilor termoelectrice pe lignit de la Uzina electrică Govora.

Adâncind verificările în acest caz, s-a stabilit că sus-numitul favoriza un grup de infractori, care, cu știrea și în beneficiul său personal, sustrăgeau materiale de construcții deficitare pe economie, valorificându-le la lucrători particulari.

Acționând prin organele de miliție, s-a realizat flagrantul, ing. H.G.M. și complicitățile sale fiind condamnați la închisoare corecțională pentru sustragere din avutul obștesc.

Specificul activității în șantierele energetice este acela că se folosesc cantități foarte mari de materiale și utilaje, cu care se realizează construcții și capacități gigant, fapt pentru care activitatea de prevenire capătă caracter de necesitate absolută.

Astfel, la turnarea coșului de fum de 140 metri înălțime, la Uzina electrică Govora, s-au obținut informații că există pericolul degradării și chiar al prăbușirii, datorită neasigurării condițiilor de turnare continuă prin glisare, pe timp friguros. În urma intervenției organelor noastre, s-a reușit prevenirea unei asemenea situații, respectându-se în totalitate condițiile de turnare prevăzute de tehnologie. Preveniri importante s-au realizat și în construcția grupurilor pe cărbune de la Termocentrala Govora și la realizarea digului mal stîng, de la Hidrocentrala Turnu.

Întrucît pe raza noastră de responsabilitate avem Centrala industrială de produse anorganice și Uzina „G“, care au sarcini pentru Combinatul chimic Drobeta-Turnu Severin, în cooperare cu factorii de răspundere am întreprins măsuri de pregătire de specialitate și contrainforamtivă a grupului de oameni ai muncii veniți la Rîmnicu Vilcea pentru specializare în domeniul nuclear.

De asemenea, întrucît 5 unități de pe raza noastră de competență realizează asimilări de materiale, piese și subansamble ce intră în componența echipamentelor nucleare, am controlat și vom veghea în continuare asupra modului cum se respectă normele legale cu privire la calitatea produselor de uz nuclear, avînd în vedere pericolul ce l-ar prezenta după intrarea în funcțiune a unor astfel de repere.

Ca urmare a unor măsuri întreprinse de organele noastre, firmele străine care ne-au furnizat utilaje cu defecțiuni au fost determinate să le înlocuiască cu altele corespunzătoare, așa cum a fost cazul unei firme ce ne-a livrat un cablu de 110 kw cu scurgeri de ulei pe la manta, constituind pericol de incendiu.

Am fructificat experiența altor organe de securitate județene, care au centrale pe cărbune cu echipament autohton, și urmărim ca deficiențele să nu se mai repete și pe raza noastră de responsabilitate.

Pentru apărarea oamenilor de valoare și a cercetătorilor din sectorul energetic, vom pune în continuare accent pe perfecționarea activității de prevenire, documentarea lucrătorilor cu aspectele specifice și de nou-tate în acest domeniu.

Complexitatea situației operative de securitate de pe raza de competență a determinat ca, pentru aplicarea întocmai a Programului special de măsuri al Departamentului Securității Statului pe linie de culte și secte, după o analiză prealabilă la nivelul conducerii profesionale, să se stabilească modalitățile de acțiune în vederea cunoașterii și prevenirii din fază intențională a faptelor și activităților care, sub o formă sau alta, pot leza interesele securității statului.

Ca urmare, pe linia fiecărui cult și grupări religioase anarhice s-a realizat o evaluare realistă a situației operative, au fost puse în evidență formele și metodele folosite de unele elemente din cadrul acestora în activitățile antisociale și mistice întreprinse, previzionându-se, totodată, tendințele și mutațiile în domeniu, în principal acțiunile ostile diversificate inițiate de centrele cultice și sectante reacționare din străinătate.

În acest context, o atenție prioritară s-a acordat alegerii celor mai eficiente mijloace și metode de acțiune preventive specifice; s-a pus,

DIN

EXPERIENȚA

NOASTRĂ

Cunoașterea și neutralizarea activităților ostile sub acoperirea religiei în județul Mureș

de asemenea, un accent sporit pe : dezvoltarea colaborării cu factorii politici și educaționali în combaterea ideilor și concepțiilor mistico-obscurantiste cu conținut ostil ; selecționarea și lucrarea organizată a autohtonilor și străinilor pretabili a iniția sau a se alia la acțiuni dușmănoase ; stabilirea locurilor și mediilor cultice-sectante frecventate de emisari sau alte categorii de persoane din exterior, perfecționarea cooperării cu securitățile județene limitrofe și organele de miliție ș.a.

Conform prevederilor Programului special de măsuri al Departamentului Securității Statului, s-a militat pentru imprimarea unui stil de muncă ofensiv întregii activități de cunoaștere și prevenire, cu accent pe preluarea inițiativei și adoptarea celor mai eficiente tactici și procedee de cunoaștere și control a situației operative din aceste probleme, atribuind rețelei informative un rol prioritar.

Pentru exemplificare, prezentăm următoarele cazuri :

▲ Pe linia cultelor neoprotestante s-au obținut informații potrivit cărora cetățeanul străin „JEAN“, venit în țara noastră ca turist, era preocupat de fapt să se documenteze asupra drepturilor și libertăților credincioșilor din România și, concomitent, să puncteze și studieze per-

soane pretabile în vederea racolării lor la așa-zisa mișcare de „Părtășie“, care, în fond, era o acțiune de creare a unei disidențe.

Intrucât informațiile obținute nu erau suficient de concludente, s-a hotărât dirijarea pe lângă respectivul a informatorului „COSTICĂ“, verificat în multe cazuri ca loial și atașat organelor de securitate. Avînd funcție de conducere în cadrul unui cult neoprotestant „COSTICĂ“ a luat cunoștință despre „JEAN“ prin două legături ale acestuia din exterior. Stabilindu-se o conduită adecvată, informatorul a intrat în contact cu „JEAN“. Cîștigînd încrederea celui în cauză, în cele din urmă a fost invitat de „JEAN“ să efectueze o călătorie în străinătate pentru a se documenta asupra preceptelor curentului „Părtășie“.

Dînd curs invitației, informatorul a stabilit cu acest prilej că în unele țări din Occident și într-un stat vecin s-au format grupări disidente alcătuite din deservenți și credincioși ai cultelor neoprotestante care urmăresc: compromiterea conducerilor legale ale acestora; sustragerea de sub controlul autorității de stat; organizarea de adunări clandestine la domiciliile aderenților ori în spații închiriate sau corturi, prilejuri cu care fiecare participant poate să comenteze liber diverse precepte din Biblie ș.a.

Avînd în vedere pericolozitatea socială a acestei acțiuni, sub coordonarea Direcției I s-a trecut de îndată la prevenirea și neutralizarea activităților preconizate, scop în care au fost încheiate acte premergătoare în temeiul cărora au avut loc cercetarea și avertizarea lui „JEAN“, iar în final trecerea respectivului pe lista persoanelor indezirabile.

Pentru conspirarea informatorului „COSTICĂ“, măsurile de documentare au vizat, în prima fază, stabilirea activității celor doi străini, după care, pe baza datelor obținute, la revenirea lor în România, aceștia au fost anchetați și avertizați, prilej cu care s-a intrat în posesia informațiilor necesare privind rolul lui „JEAN“ în inițierea și organizarea disidenței „Părtășie“. Apoi, pe baza declarațiilor celor doi străini s-a trecut la aplicarea măsurilor stabilite în cazul „JEAN“. Ca urmare, respectivul a recunoscut în procesul anchetei faptele reținute în sarcina sa, fără a face referiri la persoana informatorului.

În această situație s-a putut întocmi un documentar privind conținutul și originea așa-zisei mișcări „Părtășie“, structura organizatorică și țările unde își desfășoară activitatea, menționîndu-se totodată măsurile informativ-operative ce trebuie luate pentru cunoașterea eventualelor încercări, din străinătate, de proliferare a ideilor și concepțiilor disidente în cauză pe raza județului.

▲ În ceea ce privește secta ilegală „Martorii lui Iehova“, pe baza planului de măsuri al Direcției I s-au elaborat metode și procedee mai ofensive de acțiune, vizîndu-se compromiterea și neutralizarea, în special, a elementelor cu rol de conducere în cadrul acesteia.

Astfel, în dosarul de urmărire informativă „DÎMBEANU“, în care obiectivul era un element din conducerea pe țară a sectei și avînd în vedere că este descendent al unei familii fanatice de „iehoviști“, tatăl său fiind condamnat în anii '50 pentru activitate de „uneltire contra ordinii sociale“, s-au încercat diverse variante, atît de descurajare, cît și de influențare pozitivă a acestuia la locul său de muncă. Dîndu-și seama că era permanent în atenția organelor de securitate, „DÎMBEA-

NU" a recurs la pensionarea sa medicală, fapt ce ne-a determinat să reconsiderăm măsurile inițiate. Întrucît încercările de a găsi împrejurări favorabile compromiterii lui față de aderenții sectei nu s-au soldat cu rezultatele scontate, s-a hotărît luarea în studiu și verificarea membrilor lui de familie, mai ales a celor cinci frați ai săi, toți sectanți fanatici, aceasta și în scopul descifrării provenienței materialelor de propagandă pe care le primea și difuza „servilor de grupă“.

Măsurile întreprinse ne-au permis să stabilim că unul din frații săi este șofer pe un autotren frigorific și transportă produse agroalimentare la o bază de recepție dintr-o localitate de frontieră. Acesta, cu sprijinul substanțial al lui „DÎMBEANU“, și-a cumpărat un autoturism „Mercedes“ cu care făcea dese deplasări și în județele limitrofe, desigur, sub acoperirea vizitării unor rude și cunoștințe. Aprofundarea acestor date a pus în evidență faptul că fratele obiectivului era depozitar de materiale de propagandă iehovistă și că sustrăgea unele produse agroalimentare.

Analizîndu-se stadiul situației operative în caz, s-a hotărît efectuarea, sub acoperirea organelor de miliție, a unei percheziții la domiciliul șoferului, prilej cu care să se insiste pe găsirea de produse sustrase și evident, a materialelor compromițătoare. Măsura luată s-a soldat cu găsirea unui depozit de materiale de propagandă iehovistă și a 30 kg carne de porc ce purta ștampila controlului de calitate pentru export. Pentru infracțiunea de furt din avutul obștesc, s-a început urmărirea penală și făptașul a fost arestat.

Dîndu-și seama de pericolul compromiterii familiei sale, „DÎMBEANU“ a lansat în rîndul aderenților sectei varianta că fratele său, devenind „victimă“ unei „însenări“ a organelor de securitate, ar avea de „suferit“ din cauza materialelor „religioase“ găsite la domiciliul său.

Pentru contracararea mașinațiunilor lui „DÎMBEANU“, s-a accelerat definitivarea cercetării penale, organizîndu-se judecarea publică a fratelui său, acțiune la care, prin rețea, s-a asigurat participarea unui număr cît mai mare de iehoviști. De asemenea, s-a avut în vedere că apărarea să fie făcută tot de o sursă a organelor de securitate, care, în final, l-a determinat pe învinuit să facă declarații sincere în privința furtului comis.

Ca urmare, cel în cauză a fost condamnat la un an și șase luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar, iar modul de desfășurare a procesului a condus și la compromiterea lui „DÎMBEANU“, taxat de iehoviști drept mincinos și parvenit, întrucît, așa cum au dovedit faptele, fratele său era un hoț, acesta recunoscînd în plenul instanței modul în care a furat cele 30 kg carne fără a aminti ceva despre materialele iehoviste găsite la domiciliul său.

Prin sursele informative atmosfera creată în jurul obiectivului a fost amplificată, ceea ce a condus la compromiterea și discreditarea sa totală, astfel că în prezent majoritatea iehoviștilor nu îl mai recunosc de conducător. Această acțiune continuă pentru a determina conducerea pe țară să treacă la excluderea din sectă a lui „DÎMBEANU“, acțiune sprijinită și de publicarea în presa locală a unui material pe tema „cînstei“ și „corectitudinii“ liderilor iehoviști.

Colonel Tiberiu BATAGA

Major Gheorghe POP

Lt. maj. Ioan BUCUR

UNELE REPERE PRIVIND CONDUCEREA MUNCII LA NIVELUL SERVICIILOR INFORMATIV-OPERATIVE DE SECURITATE

După cum se știe, **organizarea muncii este un atribut al conducerii**, prin care se urmărește stabilirea și aplicarea măsurilor necesare realizării, la cote maxime de eficiență, a obiectivelor (sarcinilor) specifice.

Practic, a **organiza înseamnă**: a face ca un grup social, un colectiv, o instituție etc. să funcționeze sau să acționeze în mod unitar; a repartiza sarcinile și a le coordona în conformitate cu un plan adecvat; a proceda metodic și ordonat în activitatea desfășurată; a pregăti temeinic o acțiune, după un plan bine chibzuit; a mobiliza și repartiza judicios forțele; a asigura ordinea și disciplina necesare în scopurile amintite ș.a.

Organizarea este condiția obligatorie pentru asigurarea funcționării raționale a tuturor compartimentelor de muncă dintr-o instituție.

Ea trebuie să furnizeze soluția operativă cea mai eficientă în cadrul reglementărilor și să asigure cunoașterea temeinică și la timp a faptelor care sugerează sau indică oportunitatea schimbării directivelor. În acest sens, este necesar ca informațiile să sosească cât mai rapid și fidel la factorii de decizie, încât să susțină procesul de analiză privind obiectivele activității curente și de perspectivă.

Din acest motiv, conducerea modernă face apel din ce în ce mai mult atât la pregătirea științifică a deciziilor în domeniul planificării și organizării activității, respectiv la cercetarea operațională, factor ce facilitează identificarea celei mai bune soluții, găsirea celei mai corespunzătoare relații între om și activitate (omul potrivit la locul potrivit), cât și la pregătirea personalului în concordanță cu sarcinile ce-i revin. Aceasta, **pentru că a fi un bun conducător presupune a avea capacitatea de a prevedea, a organiza, a coordona și a controla.**

În altă ordine de idei, în orice structură organizatorică există **șefi — cei care conduc — și subordonați — cei care execută**, fiecare șef avînd la rîndul său un superior. Acest dublu rol de șef și subordonat implică cunoașterea și respectarea obligațiilor în ambele sensuri. Revenindu-i în egală măsură sarcini de conducere și sarcini de execuție, conducătorul trebuie să fie catalizatorul care asigură legătura dintre două niveluri de organizare. În același timp, el trebuie să asigure o cât mai justă proporție între timpul afectat sarcinilor de execuție și celor de conducere. Această proporție diferă în funcție de nivelul ierarhic la care se află conducătorul în cauză: cu cît nivelul este inferior, cu atît conducătorul va afecta mai mult timp sarcinilor de execuție, el trebuind să demonstreze subalternilor cele mai raționale și eficiente metode de lucru.

Într-o astfel de situație se află și șeful serviciului informativ-operativ de securitate, compartiment deosebit de important în organizarea și desfășurarea activității de cunoaștere și prevenire a faptelor de natură să aducă atingere securității statului. El este șef nemijlocit pentru toți ofițerii din cadrul serviciului și este subordonat nemijlocit șefului unității sau adjunctului acestuia.

În această ultimă postură, șeful serviciului îi revin multiple sarcini de execuție, pe care le realizează personal ori coordonând activitatea subordonaților, urmărind, în mod permanent, organizarea și realizarea măsurilor necesare prevenirii infracțiunilor și a altor fapte de natură să aducă atingere securității statului.

Totodată, șeful serviciului informativ-operativ de securitate este factor de decizie și comandă, lui revenindu-i misiunea principală de coordonare, în mod unitar, a tuturor forțelor de care dispune serviciul, de dezvoltare permanentă a capacității de prevenire și cunoaștere a fenomenelor negative din sfera de responsabilitate.

Datorită importanței și complexității sarcinilor organelor de securitate, **organizarea muncii la nivelul serviciului informativ-operativ** cere eforturi deosebite pentru asigurarea celor mai eficiente măsuri de cunoaștere și stăpânire a situației operative din fiecare problemă sau obiectiv, precum și din locurile și mediile unde se pot produce fapte ce prezintă interes din punctul de vedere al securității statului. În acest sens, capătă importanță deosebită **definirea și gruparea sarcinilor în vederea realizării obiectivelor stabilite.**

După cum se știe, activitatea de securitate este organizată pe probleme și obiective date în răspunderea unuia sau mai multor ofițeri din cadrul serviciului informativ, în raport cu specificul și complexitatea situației operative, având sarcini de a cunoaște și preveni faptele de natură să aducă atingere securității statului. Ca urmare, subordonații trebuie să realizeze multiple sarcini, foarte diverse, care obligă pe șeful serviciului să folosească mult timp pentru conducerea lor.

Dat fiind faptul că majoritatea sarcinilor se execută în teren, unii ofițeri, îndeosebi cei de informații interne, plecând perioade mai îndelungate de timp în localitățile urbane nereședință de județ ori la posturile de miliție comunale, se impune să aibă în vedere și acest aspect în activitatea de conducere a lor.

De aceea, este necesar ca **șeful serviciului** să acorde atenție deosebită cunoașterii permanente și temeinice a situației operative din probleme și obiective, precum și a volumului de muncă aferent fiecărui subordonat, asigurând angajarea lor în muncă în raport cu funcțiile ce le dețin.

În același scop, trebuie să asigure :

- însușirea profundă de către toți subordonații a politicii partidului și statului nostru ;
- cunoașterea legilor și a ordinelor care reglementează munca de securitate și problemele în care lucrează ;
- cunoașterea de către fiecare subordonat a sarcinilor ce-i revin ;
- controlul și îndrumarea permanentă a subordonaților, pentru executarea misiunilor ordonate.

În același timp, șeful serviciului și subordonaților li se mai pot încredința și alte misiuni, determinate de anumite evenimente interne sau externe ori de mutațiile din situația operativă.

Pentru realizarea la timp și în bune condiții a sarcinilor ce-i revin, șeful serviciului trebuie să desfășoare o intensă activitate organizatorică, în direcția asigurării mijloacelor de muncă necesare și creșterii eficienței muncii fiecărui subordonat. În acest sens este necesar să stabilească priorități în planificarea sarcinilor, acordând întâietate executării ordinelor cu termen (diferite măsuri informativ-operative, rapoarte, lucrări de prezentat etc.), precum și analiza informațiilor din care rezultă aspecte ce prezintă interes pentru securitatea statului.

În același timp, trebuie acordată atenție deosebită analizării situației operative din problemele, obiectivele, locurile și mediile din răspunderea serviciului, urmărind îndeosebi :

- **eficiența** măsurilor de prevenire a infracțiunilor și a altor fapte de natură să aducă atingere securității statului ;
- **calitatea rețelei** informative existente și posibilitățile de care dispune pentru a asigura cunoașterea și stăpânirea situației operative, stabilind măsuri privind completarea ei în funcție de cerințe ;

- **modul de acțiune** pentru realizarea sarcinilor din planul de căutare a informațiilor și completarea lui în raport cu situația operativă ;
- **formele și metodele** folosite de elementele dușmănoase, precum și eficiența măsurilor întreprinse pentru neutralizarea lor.

Pentru dezvoltarea capacității de prevenire și cunoaștere, șeful serviciului trebuie să efectueze sistematic și alte analize, obiectul acestora urmînd a-l constitui: dosarele de urmărire informativă; informatorii, colaboratorii, rezidenții și gazdele caselor de întîlniri din legătura ofițerilor din subordine; alte cazuri și informații apărute curent în procesul muncii.

Analizele efectuate trebuie să constituie mijloc de înlăturare a neajunsurilor, de generalizare a experienței pozitive și de dezvoltare a inițiativei subordonaților, toate acestea depinzînd, între altele, de **modul cum se organizează** și se desfășoară analiza. În activitatea curentă se practică mai multe metode de analiză, între care :

- **prezentarea verbală** de către ofițer a situației operative din problema (cazul) analizată și măsurilor ce trebuie luate în viitor. Șeful serviciului pune întrebări, verifică unele materiale, completează măsuri sau ordonă altele, stabilind răspunderi și termene de executare ;
- **prezentarea cazului** cu notă-raport și măsuri scrise, premergător analizei, cînd șeful serviciului le poate studia singur, chemînd apoi pe ofițer pentru relații suplimentare, procedînd în continuare ca și în cazul cînd s-a prezentat verbal situația operativă ;
- **studierea materialelor** de către șeful serviciului și apoi continuarea analizei, ca și în celelalte situații.

Nu se pot stabili rețete. În orice caz, șeful serviciului trebuie să se documenteze bine asupra problemei (cazului analizat) pentru a cunoaște realitatea, numai astfel putînd aprecia situația operativă, modul de lucru al ofițerului, eficiența măsurilor propuse de ofițer pentru a stabili pe cele mai corespunzătoare. Fiecare analiză trebuie să se încheie cu măsuri concrete, responsabilități și termene de executare, asigurîndu-se urmărirea sistematică a lor.

În acest sens, șeful serviciului trebuie să-și asigure o evidență clară a ordinelor cu termene folosind metode diferite: notarea termenelor în agenda de lucru personală; metoda caietului cu termene la secretariat sau la un ofițer din serviciu; obișnuirea subordonaților de a se prezenta și raporta de executarea ordinelor la datele prevăzute.

Analizele trebuie să constituie mijloc de cunoaștere a subordonaților și, în funcție de calitățile fiecăruia, șeful serviciului să acționeze diferențiat, controlîndu-i și îndrumîndu-i sistematic, avînd în vedere că între ei se află: ofițeri care își realizează conștiincios sarcinile; ofițeri care manifestă superficialitate în realizarea unor lucrări sau care întîrzie cu regularitate prezentarea lucrărilor; ofițeri care se complică inutil etc.

În același timp, șeful serviciului trebuie să acorde subordonaților sprijinul necesar, în raport cu gradul de pregătire și pricepere al fiecăruia. Cînd ordonă elaborarea unor lucrări, să poarte în prealabil o discuție cu ofițerul în cauză, stabilînd, în principiu, conținutul și modul de prezentare. De asemenea, el trebuie să-și aducă contribuția la elaborarea măsurilor în cazurile cu situații operative complexe, ajutîndu-i pe subordonați în executarea unora mai dificile, cum sînt: introducerea de mijloace T.O.; percheziții secrete; instruirea unor informatori valoroși sau îmbunătățirea activității cu alții (întîlniri de control) și altele.

O contribuție însemnată trebuie să-și aducă șeful serviciului la stabilirea necesarului de informatori, colaboratori, rezidenți și case de întîlniri — în raport cu cerințele asigurării cunoașterii permanente și temeinice a situației operative din problemele, obiectivele, locurile și mediile din competență — și la realizarea recrutărilor prevăzute, stabilînd în acest sens sarcini concrete și termene de executare pentru fiecare subordonat. Totodată, trebuie să asigure analizarea și exploatarea cu operativitate a tuturor informațiilor, militînd consecvent pentru creșterea continuă a eficienței măsurilor stabilite.

Șeful serviciului are sarcina importantă de a orienta activitatea subordonaților, încurajîndu-i și inspirîndu-i să acționeze, creînd ambianța necesară determinării lor să lucreze cu ardoare și entuziasm. În acest sens, este necesară consultarea sistematică a subordonaților asupra problemelor ce sînt legate de sarcinile lor, cerîndu-li-se sugestii și propuneri. În final, hotărîrea trebuie luată de el, lăsîndu-se însă subordonaților maximum de libertate pentru punerea ei în

aplicare în cadrul prevederilor legale. În acest fel se creează o atmosferă favorabilă de lucru, fiecare simțindu-se important în realizarea sarcinilor.

În acest context trebuie reținut faptul că activitatea de decizie în cadrul organelor de securitate se deosebește de acțiunile similare din alte domenii de activitate, prin aceea că nu numai comandanții, ci și cadrele de execuție sînt obligate să ia anumite decizii pentru îndeplinirea misiunilor încredințate, în-deosebi în instruirea și dirijarea rețelei informative, fixarea liniei de conduită a acesteia etc. De asemenea, fiecare lucrător al securității statului este dator să manifeste inițiativă în elaborarea măsurilor de prevenire în zona de responsabilitate.

Alegerea soluției celei mai bune cere obiectivitate; pentru aceasta, șeful serviciului trebuie să lase la o parte convingerile subiective și propriile sentimente sau prejudecățile chiar, aici fiind vorba de un domeniu în care suverană trebuie să fie rațiunea.

Aprecierea capacității și posibilităților fiecărui subordonat trebuie făcută analitic, sistematic și obiectiv, iar îndrumările date au mare importanță. A ști să arăți la timp și fără ranchiună subordonaților defectele lor în executarea misiunilor încredințate este una din calitățile importante ale șefului serviciului. Discuția purtată în acest sens trebuie să se desfășoare într-o atmosferă de des-tindere, să fie constructivă și cu concluzii finale, stabilindu-se modalitățile de îmbunătățire a activității.

Regulamentele militare prevăd obligația comandanților de a pretinde subordonaților îndeplinirea la timp a îndatoririlor, precum și de a-i îndruma pe subordonați asupra modului cum trebuie să-și desfășoare activitatea. Principala sarcină a îndrumării este motivarea care, fiind de natură psihologică, este una dintre cele mai grele, deoarece comandantul trebuie să găsească cele mai potrivite căi de a face înțelese sensul și utilitatea hotărîrilor sale și de a stimula entuziasmul subordonaților.

Autoritatea comandantului depinde foarte mult de modul cum îi ajută pe subordonați să găsească cele mai eficiente soluții în problemele ce trebuie rezolvate. În acest fel, comandanții își dovedesc superioritatea politică, morală și profesională, devenind exemplu pentru subordonați.

Avînd în vedere specificul activității militarilor, în cadrul căreia conducerea se realizează prin actul de comandă, trebuie subliniat că acesta implică o răspundere totală și absolută, care nu poate fi împărțită, numai astfel asigurîndu-se condițiile necesare realizării unei discipline militare ferme. În al doilea rînd, actul de comandă presupune o autoritate indiscutabilă și subordonare nelimitată, ambele consacrate în legi și regulamentele militare, obligînd pe toți militarii la o execuție ireproșabilă, întocmai și la timp a ordinelor. De asemenea, actul de comandă solicită un angajament total nu numai în sensul sacrificiului suprem, ci și în sensul că el organizează și reglementează în întregime activitatea în unitățile militare.

O altă îndatorire de seamă a șefului serviciului informativ-operativ de securitate este aceea de a raporta șefilor ierarhici informațiile noi apărute și modificările produse în situația operativă din probleme, obiective, locuri, medii și cazuri. De asemenea, concluziile desprinse din analizele efectuate, referitoare la apariția unor aspecte noi în cadrul situației operative trebuie raportate imediat unităților centrale de linie, multe din ele putînd face obiectul unor studii sau informări cu privire la evoluția stării infracționale și a altor aspecte. De exemplu:

- formele și metodele folosite de elementele dușmănoase, precum și eficiența măsurilor întreprinse pentru neutralizarea lor;
- apariția unor fenomene negative în anumite locuri și medii;
- acțiuni de influențare negativă a unor tineri;
- fapte care ar putea crea stări de spirit nefavorabile în rîndul anumitor categorii de persoane etc.;
- cauzele apariției acțiunilor de trecere frauduloasă a frontierei sau ră-mînerii ilegale în striaînătate a unor persoane etc.

Șeful serviciului trebuie să fie acela care, intrînd în posesia unor informa-ții de genul celor de mai sus sau a altora care ar putea prezenta interes pentru securitatea statului, să ordone verificarea și sistematizarea lor, în vederea rap-portării la unitatea centrală de profil.

Și în această problemă se constată că nu toți șefii de servicii au înțeles pe deplin să-și exercite cu competență rolul ce le revine.

Astfel, sînt încă destul de reduse analizele și studiile de fenomen, de cauzalitate, de eficiență a măsurilor întreprinse, precum și cu privire la starea de spirit în locuri și medii, atitudinea, preocupările și intențiile anumitor categorii de persoane etc. Nici informațiile de valoare nu sînt în toate cazurile verificate temeinic și raportate operativ.

Or, toate aceste neajunsuri creează perturbații în sistemul informațional, existînd situații cînd în unele probleme nu pot fi realizate perioade mari de timp informări pentru conducerea Departamentului Securității Statului.

Multiplele sarcini ce revin șefului serviciului îl obligă la organizarea cît mai judicioasă a propriei activități, pentru a cuprinde: activitatea de conducere a muncii tuturor subordonaților; realizarea unor sarcini nemijlocite; executarea unor sarcini de partid, învățămînt profesional și militar etc.

În acest sens, este necesară organizarea activității, în principiu, pe bază de grafic orar pentru: primirea și rezolvarea corespondenței serviciului; primirea lucrărilor de la subordonați; efectuarea analizelor prevăzute în planul de muncă; deplasări cu subordonații la întîlniri de control sau în alte locuri; alte activități de control și îndrumare a subordonaților; întîlniri cu rețeaua proprie și executarea unor sarcini în cazurile lucrate nemijlocit.

Proporția timpului afectat acestor activități nu se poate stabili în mod rigid și nu se pot da rețete, aceasta depinzînd de numărul subordonaților, diversitatea sarcinilor ce le au de executat, specificul situației operative, sarcinile de partid încredințate etc. În orice caz, este recomandabil ca ponderea timpului de lucru să fie afectată activităților de analiză, control și îndrumare a subordonaților.

De asemenea, trebuie să se aibă permanent în vedere că în munca zilnică pot interveni și alte probleme, a căror rezolvare nu trebuie să deregleze alte programe. Din acest punct de vedere, activitatea șefului poate fi considerată rațională, dacă îi asigură:

- o înțelegere clară și cunoașterea temeinică a problemelor și activităților ce le desfășoară subordonații săi;

- o rezolvare eficientă a problemelor (sarcinilor) puse în fața serviciului;

- eliberarea de unele probleme secundare care pot fi rezolvate tot atît de bine de subordonați, îndeosebi de către ofițerii specialiști și coordonatorii de probleme;

- informarea oportună asupra activității și rezultatelor obținute de subordonați;

- realizarea unui climat optim de gîndire, muncă și siguranță în întregul colectiv din subordine.

Îndeplinirea acestor cerințe este obligatorie, alături de altele care conduc la creșterea eficienței muncii de conducere, respectiv: planificarea muncii personale; utilizarea rațională a timpului de muncă, pentru menținerea unui echilibru între munca curentă și cea de concepție, între munca din cadrul colectivului și munca personală; perfecționarea continuă a pregătirii în calitate de conducător; analiza eficacității activității de conducere; stilul de muncă personal; perfecționarea sistemului informațional etc.

Eficacitatea muncii șefului serviciului depinde în mare măsură de modul cum știe să delege subordonaților responsabilitățile și autoritatea ce îi sînt încredințate, de fiecare sarcină fiind legată o responsabilitate care nu poate fi privită separat.

A delega înseamnă a da altuia autoritatea necesară pentru a acționa în locul șefului serviciului, încredințîndu-i-se o sarcină și făcîndu-l responsabil pentru rezultatele ce le va obține. În materie de delegare a autorității, esențialul constă în a ști pînă la ce punct trebuie și poate să delege puterea sa de conducător către subordonații nemijlociți. Soluția optimă o constituie un compromis echilibrat între avantajele și inconvenientele care apar în fiecare caz.

Delegarea îl eliberează pe șef de unele sarcini pe care alții le pot face tot atât de bine și mărește eficiența actului de conducere, permițându-i totodată să se consacre rolului de a prevedea, organiza, coordona și controla.

Autoritatea nu trebuie delegată în probleme care ar putea avea consecințe grave în cazul că s-ar rezolva greșit. De asemenea, nu se poate delega dreptul de recompensare și pedepsire a subordonaților și nici cel de apreciere a acestora. Este necesar însă să se înlăture unele rețineri de ordin subiectiv, cum ar fi: teama șefului că subordonatul n-ar putea rezolva singur problema; tendința de a se spune că „sînt sigur pe ceea ce fac eu“ etc.

În aplicarea delegării responsabilității și autorității este necesar să se aibă în vedere că :

- trebuie definite clar responsabilitățile și autoritățile ce se delegă ;
- autoritatea delegată este proporțională cu responsabilitatea încredințată și invers ;
- cel căruia i s-a delegat autoritatea răspunde numai în fața celui care i-a dat-o ;
- delegarea de autoritate să fie însoțită de controlul folosirii ei.

Pentru asigurarea unei delegări și descentralizări raționale este necesar să se aibă în vedere că nu trebuie acordată autoritate și responsabilitate subordonaților dacă nu li se pot controla munca și deciziile lor. Cu cît sistemul de control este mai bine organizat, cu atît poate fi mai mare sfera delegărilor și, astfel, se evită practica necorespunzătoare ca subordonații să meargă de fiecare dată la șeful serviciului pentru a lua o decizie.

În condițiile în care șefii serviciilor nu au locuitori, s-a folosit cu rezultate pozitive practica de a se delega anumite responsabilități unor șefi de colective, de regulă coordonatori de problemă, stabilindu-se, prin regulamentele de organizare și funcționare și ordine de zi ale șefilor de unități, drepturile și îndatoririle precise ale ofițerilor respectivi, în cadrul prevederilor ordinelor și regulamentelor militare în vigoare.

Deosebită importanță dobîndește în munca șefului serviciului informativ-operativ de securitate pricepera cu care acesta elimină din preocupările sale activitățile minore care pot fi realizate nemijlocit de subordonați precum și evitarea anagajării cu aceștia în discuții sterile, interminabile. Fără a manifesta o atitudine de respingere, să intuiască intențiile de acest fel și să limiteze discuțiile la strictul necesar înțelegerii misiunii și modalităților de executare.

O altă îndatorire a șefului serviciului este aceea de a menține bune relații între el și subordonați, între compartimentul său și celelalte compartimente.

În acest sens este necesar ca șeful serviciului să militeze permanent pentru asigurarea unui climat prielnic muncii, folosind o gamă largă de metode și activități, stimulînd dorința, capacitatea și interesul subordonaților de a executa misiunile încredințate. Realizarea acestui climat de muncă este posibil și datorită comunității de interese dintre șef și subordonați, înțelegerea de către toți subordonații a semnificației sociale a misiunilor încredințate și caracterului conștient al disciplinei militare.

Practica muncii a dovedit necesitatea consultării subordonaților în elaborarea deciziilor, acestea dobîndind astfel un grad mai mare de fundamentare obiectivă, fiind rod al gîndirii colective. În același timp, subordonații sînt orientați permanent asupra perspectivei activităților, asigurîndu-se angrenarea lor mai temeinică în munca de îndeplinire a sarcinilor ce le revin.

Metoda principală de exercitare și menținere a autorității este exemplul personal și convingerea. Acordând încredere subordonaților, șeful serviciului trebuie să se ocupe permanent de educarea și perfecționarea pregătirii lor și, netemându-se de descentralizarea în limite raționale a responsabilității și autorității, își creează condiții de a se ocupa de problemele de fond ale conducerii.

În același timp, trebuie să militeze pentru formarea deprinderilor de conducere la fiecare subordonat, avînd în vedere specificul muncii de securitate, unde fiecare ofițer are în legătură rețea informativă, ale cărei conducere și educare solicită calități și pricepere deosebite, date fiind caracterul, atitudinea și preocupările fiecărei persoane din rețea, precum și faptul că atragerea acestora la realizarea sarcinilor nu se face prin ordine, ci printr-o intensă activitate politico-educativă.

Personalitatea subordonaților apare ca o resultantă a interacțiunilor anterioare ale acestora cu mediul în care s-au dezvoltat, pe fondul unor particularități psihice innăscute. Analizarea structurii de personalitate a fiecărui subordonat permite cunoașterea temeinică a acestora și, astfel, șeful serviciului are posibilitatea să intervină cu măsuri eficiente pentru asigurarea executării la timp și în bune condiții a misiunilor încredințate. Principala îndatorire în acest domeniu a șefului serviciului este de a trata diferențiat fiecare subordonat, pornind de la calitățile și defectele acestora, capacitatea profesională și lipsurile lor.

Succesul realizării sarcinilor este condiționat de felul în care subordonații își înțeleg poziția și atribuțiile, de caracteristicile personalității lor, de relațiile dintre ei în cadrul serviciului, precum și de cele dintre ei și șeful serviciului.

Eficiența antrenării subordonaților la realizarea misiunilor încredințate depinde în mare măsură de atitudinea lor față de sistemul de norme existent și de gradul în care șeful se călăuzește după acest sistem de norme. Cînd șeful militează pentru cunoașterea și respectarea normelor regulamentare se creează condițiile cele mai favorabile pentru antrenarea activă, sistematică a subordonaților și, pe acest temel, reușita acțiunilor. Acolo unde conducerea nu se realizează după norme, ci după bunul plac al șefului, după capriciile, voința și dorința lui, se afectează negativ capacitatea de participare și inițiativă, dezvoltarea personalității lor, creîndu-se un sentiment de nesiguranță, neîncredere și instabilitate în relațiile de muncă.

De asemenea, trebuie înțeles bine faptul că nu se poate pune un zid între activitatea din cadrul unității și viața petrecută în afară, avîndu-se în vedere că satisfacțiile din viața „particulară” tonifică ansamblul uman, ceea ce va influența pozitiv munca, activitatea de serviciu și invers. Ca urmare, șeful serviciului trebuie să se preocupe și de modul cum își petrec subordonații timpul în afara serviciului.

Specificul muncii obligă organele de securitate și de miliție să conlucreze între ele și să coopereze cu alte organizații de stat și obștești, pentru realizarea sarcinilor ce le revin. În acest context, șefii serviciilor informativ-operative trebuie să asigure o cît mai strînsă conlucrare între subordonați, între aceștia și ofițerii din celelalte compartimente.

De asemenea, între șefii serviciilor informativ-operative de securitate și de miliție trebuie să se realizeze o conlucrare permanentă, în cazurile și problemele care impun acțiuni comune sau sprijin reciproc.

Colonel Ilie MERCE
Lt. col. Gheorghe SUSMA

MODALITĂȚI DE SPORIRE A CONTRIBUȚIEI ORGANELOR DE CERCETARE PENALĂ LA REZOLVAREA UNOR SARCINI OPERATIVE DE SECURITATE

Potrivit prevederilor art. 200 Cod de procedură penală, urmărirea penală are ca obiect strângerea probelor necesare cu privire la existența infracțiunilor, identificarea făptuitorilor și stabilirea răspunderii acestora, pentru a se constata dacă este sau nu cazul să se dispună trimiterea în judecată. În exercitarea rolului lor activ, organele de urmărire penală sînt obligate : să strîngă probele necesare pentru aflarea adevărului și pentru lămurirea cauzei sub toate aspectele, în vederea justei soluționări a acesteia ; să adune probele atît în favoarea, cît și în defavoarea învinutului sau inculpatului, chiar dacă acesta recunoaște fapta ; să explice învinutului și părților drepturile lor procesuale și să strîngă date cu privire la împrejurările care au determinat, înlesnit sau favorizat săvîrșirea faptelor, precum și orice alte date de natură să servească la soluționarea cauzelor (art. 202 Cod procedură penală).

Dacă acestea sînt sarcinile generale ale urmăririi penale, și, implicit, ale cercetării penale, activitatea organelor de cercetare ale securității nu se rezumă și nu trebuie să se rezume la acest minimum necesar.

Așa cum rezultă din programele de măsuri ale Departamentului Securității Statului adoptate în ultimii ani, din ordinele și indicațiile date în soluționarea unor cazuri concrete, cadrul legal al cercetării penale trebuie folosit cu mai multă eficiență pentru rezolvarea unor sarcini operative de securitate. Constituind o parte integrantă a Departamentului Securității Statului, organele de cercetare ale securității au obligația de a-și aduce o contribuție mai mare, în forme și modalități specifice, la rezolvarea tuturor sarcinilor ce revin securității statului, valorificînd la un nivel calitativ superior toate posibilitățile existente.

Această concepție de muncă rezultă, în primul rînd, din Programul de măsuri al departamentului pe anul în curs, în care se arată : „*paralel cu îmbunătățirea activității de cercetare penală, va crește contribuția acesteia la rezolvarea unor sarcini operative de securitate*”.

Fără a se limita la aceasta, domeniul în care cercetarea penală trebuie să contribuie prioritar la rezolvarea unor sarcini operative de securitate îl constituie *obținerea unui volum sporit de date și informații de interes operativ*, pentru întregul aparat de securitate, obligație, de alt-

fel, specificată într-o serie de ordine pe linii de muncă (Ordinul ministrului de interne nr. 001370/1978 privind perfecționarea activității de prevenire, descoperire, neutralizare și lichidare a acțiunilor teroriste pe teritoriul R. S. România; Ordinul ministrului de interne nr. 00120/1979 vizînd obținerea de date și informații referitoare la străinii suspecți de activități infracționale; Programul de măsuri în problema „Acțiuni de atentat care pun în pericol securitatea statului” din 30.X.1980 ș.a.).

▲ Cercetarea penală — mijloc eficient de rezolvare a unor sarcini operative de securitate

Printr-o organizare riguroasă a muncii, adoptarea unor tactici și metode adecvate particularităților fiecărei cauze, cercetarea penală poate asigura rezolvarea concomitentă a sarcinilor urmăririi penale și a celor operative de securitate.

Realizarea la un nivel calitativ superior a acestui deziderat presupune :

1) Situarea permanentă a cadrelor de cercetare penală pe poziția de activiști de partid într-un domeniu special, de ofițeri de securitate combativi și militanți, care cunosc bine sarcinile ce revin aparatului de securitate pe toate profilurile de muncă. Organelor de cercetare penală le revine obligația de a nu se limita numai la constatarea și verificarea faptelor penale, ci de a gândi și acționa, în primul rînd, ca ofițeri de securitate pentru a obține și alte date și informații de interes operativ.

2) Dezvoltarea continuă a discernămîntului politic și profesional-juridic, a capacității de analiză, a mobilității de gîndire și stabilirea precisă și riguros științifică a priorităților, pentru a sesiza cu operativitate toate implicațiile — politice, economice, sociale, juridice, operative etc. — prezente sau previzibile la momentul respectiv, ale faptelor și fenomenelor cu care se confruntă organele securității, precum și pentru a înțelege semnificația unor elemente de fapt aparent minore, cu relevanță juridică mai mult sau mai puțin importantă, dar esențiale pentru realizarea unor sarcini operative de securitate.

3) Cunoașterea aprofundată a conținutului materialelor informativ-operative existente și, pe această bază, planificarea actelor de cercetare penală ce trebuie întreprinse, inclusiv a modalităților de căutare, obținere sau verificare a unor informații cu valoare operativă pentru organele de securitate. În acest scop sînt necesare :

— conlucrarea permanentă și eficientă cu organul care lucrează informativ cazul respectiv, asigurîndu-se pe tot parcursul cercetărilor un schimb operativ de informații, cu respectarea normelor de compar-timentare a muncii ;

— depășirea mentalității înguste potrivit căreia cercetarea penală trebuie să se limiteze doar la confirmarea materialului informativ. Prin-tr-o viziune mai largă asupra problematicei pe care o ridică fiecare cauză penală concretă, să se urmărească nu numai lămurirea sub toate as-

pectele legale a acestora, ci și a tuturor problemelor ce prezintă sau ar putea prezenta interes din punct de vedere al securității statului;

— sesizarea cu promptitudine a faptelor și împrejurărilor care, din diverse motive, nu au fost stabilite în totalitate în cursul urmăririi sau supravegherii informative și elucidarea acestora pe parcursul cercetărilor, fără a se slăbi exigența în analiza unor asemenea materiale sau a se accepta nediferențiat explicații prin care s-ar tinde a se demonstra că o serie de aspecte esențiale ale cazului nu ar putea fi cunoscute prin mijloacele muncii informativ-operative.

4) Extinderea cercetării penale asupra tuturor faptelor infracționale și a participanților la săvârșirea acestora, indiferent dacă există sau nu materiale informativ-operative în sensul respectiv, acordându-se toată atenția necesară :

— descoperirii și probării temeinice a infracțiunilor conexe sau indivizibile, precum și documentării operative a faptelor — de competența organului de securitate — care ar putea determina luarea unor măsuri de prevenire asupra celor vinovați ;

— stabilirii faptelor penale ce pot fi reținute în sarcina fiecărui participant, precum și a acțiunilor sau inacțiunilor care — deși nu intră în sfera ilicitului penal — au o anumită relevanță juridică, fiind sancționate de actele normative în vigoare ca fapte contravenționale, abateri disciplinare etc. În cazurile în care, pentru anumiți făptuitori sau fapte, se propune scoaterea de sub urmărirea penală în baza dispozițiilor art. 10 lit. b (fapta nu este prevăzută de legea penală), lit. d (faptei îi lipsește unul din elementele constitutive ale infracțiunii) sau lit. e (există vreuna din cauzele care înlătură caracterul penal al faptei), dacă organul de cercetare penală al securității apreciază că fapta ar putea atrage măsuri ori sancțiuni, altele decât cele prevăzute de legea penală, propune procurorului sesizarea organului competent ;

— tragerii la răspundere penală a făptuitorilor, în unele cazuri — când aceștia nu au comis infracțiuni grave contra securității statului —, pentru infracțiunile de drept comun săvârșite, evitându-se astfel o serie de implicații ce pot apărea. De asemenea, ori de câte ori alături de infracțiuni date în competența organelor de securitate pot fi reținute și fapte de drept comun, se va efectua urmărirea penală pentru toate aceste fapte, în vederea realizării scopului sus-menționat. Pe această linie, se va asigura în continuare perfecționarea conlucrării cu organele de procuratură și miliție, iar în cazurile în care interese deosebite ale organelor de securitate impun aceasta (în vederea lămuririi temeinice a unor probleme operative de securitate), se vor efectua cercetări în conlucrare și sub acoperirea acestor organe.

5) Extinderea ascultării unor martori la o serie de aspecte care prezintă interes pentru organele de securitate, urmărindu-se obținerea de date și informații noi sau verificarea unor aspecte cunoscute, în vederea stăpînirii aprofundate a situației operative concrete pentru ca —

pe baza acesteia — să poată fi întreprinse măsuri de securitate corespunzătoare. Pentru aceasta :

— în conlucrarea cu unitățile informativ-operative, se va asigura cunoașterea prealabilă a martorilor, a personalității acestora, a statutului lor social, a naturii relațiilor cu persoanele implicate în cauză, în vederea determinării posibilităților lor de cunoaștere a faptelor, a atitudinilor adoptate în diverse împrejurări, precum și pentru evaluarea gradului de sinceritate pe parcursul cercetărilor ;

— pe baza tuturor datelor existente, se va aprecia dacă martorul respectiv prezintă suficiente garanții că nu va desconfirma interesul deosebit al organelor de securitate pentru anumite probleme, în funcție de aceasta procedându-se sau nu la extinderea ascultării asupra aspectelor de interes operativ ;

— în cauzele mai complexe, înainte de ascultarea martorilor, vor fi revăzute materialele informative și de cercetare existente, întocmindu-se, după caz, o scurtă notă cu problemele ce urmează a fi abordate ;

— ținând seama de atitudinea fiecărui martor în procesul ascultării, declarațiile lor referitoare la aspecte operative — fără relevanță probatorie în cauza penală — vor fi consemnate separat. Când martorul refuză să facă declarații scrise asupra aspectelor de interes operativ, relatînd verbal aspectele pe care le cunoaște, acestea vor fi consemnate într-un raport întocmit de ofițerul care a procedat la ascultare ori pot fi reluate în discuții și înregistrate, în secret, pe bandă magnetică.

6) Organizarea și efectuarea temeinică a perchezițiilor (domiciliare, corporale, la locul de muncă) și analiza atentă a tuturor obiectelor și înscrisurilor ridicate. Practica demonstrează că efectuarea de percheziții amănunțite, la momentele operative cele mai propice, pe lângă obținerea unor valoroase mijloace de probă, conduce la descoperirea de fapte și împrejurări noi, care prezintă sau pot prezenta interes pentru organele de securitate.

7) Extinderea cercetărilor asupra persoanelor care, fără a fi săvîrșit fapte penale, acțiuni sau inacțiuni de competența organelor de securitate, prin activitatea lor, au înlesnit ori favorizat — direct sau indirect — comiterea infracțiunilor ce se cercetează. Posibilitatea și necesitatea acestei extinderi rezultă din obligația organelor de cercetare penală (prevăzută în art. 202 alin. 4 C. pr. pen.) de a strînge date cu privire la împrejurările care au determinat, înlesnit sau favorizat săvîrșirea infracțiunilor. Datele astfel obținute, verificate și aprofundate prin celelalte mijloace ale muncii de securitate pot servi la realizarea unor măsuri de natură a preveni repetarea în viitor a anumitor categorii de fapte ce ar putea aduce atingere securității statului.

8) Elaborarea, împreună cu unitățile informativ-operative, a celor mai adecvate modalități care să asigure deplina conspirare a rețelei informative și a celorlalte mijloace secrete folosite în obținerea datelor și informațiilor în cazurile ce se finalizează cu participarea organelor de cercetare penală.

9) Depistarea unor informatori nesinceri care, din diverse motive, exagerează faptele, ori datorită relațiilor apropiate cu persoana urmărită ascund aspectele cu relevanță pentru organele securității.

10) Efectuarea unui studiu de profunzime asupra persoanelor ascultate ca martori ori folosite ca experți pentru a recomanda organelor informative pe cele cu posibilități de penetrare informativă și calități în scopul rezolvării unor sarcini ale muncii de securitate.

▲ Rezolvarea unor sarcini operative de securitate cu prilejul altor activități date în competența organelor de cercetare penală

Așa cum s-a arătat, contribuția organelor de cercetare penală ale securității la rezolvarea unor probleme operative poate fi sporită și pe parcursul desfășurării altor activități date în competența acestora prin ordine ale conducerii Departamentului Securității Statului. Una dintre acestea constă în documentarea operativă a cazurilor în care se preconizează luarea unor măsuri de prevenire, soluționarea prin măsuri adecvate a cazurilor de autori identificați de înscrisuri cu conținut dușmănos și anchetarea informativă a persoanelor care fac obiectul Programului de măsuri „ALFA“.

A. În conformitate cu prevederile art. 18 din Ordinul ministrului de interne nr. D/00115 din 20 august 1979 privind organizarea activității organelor de cercetare penală ale securității, în cazurile mai importante, aceste organe efectuează acte premergătoare, împreună cu ofițerii operativi care au în lucru dosarele de urmărire informativă ori posedă alte materiale de acest fel.

De asemenea, art. 20 din același ordin prevede că, în cazurile în care este necesară luarea măsurii de punere în dezbateră publică sau a colectivelor de oameni ai muncii, efectuarea actelor premergătoare și cercetarea faptuitorilor se fac de către organele de cercetare ale securității, împreună cu organele informative competente.

În acest cadru, sporirea contribuției organelor de cercetare penală ale securității la rezolvarea unor sarcini operative de securitate se

realizează prin participarea nemijlocită a ofițerilor de cercetare penală — la sesizarea unităților informative — la documentarea operativă a cazurilor în care se preconizează luarea unor măsuri de prevenire, cu prioritate a celor unde există dosare de urmărire informativă ori este necesară punerea în dezbatere publică sau în discuția colectivelor de oameni ai muncii.

Referitor la această ultimă măsură, Hotărîrea Biroului executiv al Consiliului de conducere al Departamentului Securității Statului din 18 martie 1983 prevede obligația cadrelor de conducere de la unitățile centrale de securitate de a se deplasa la securitățile județene pentru a sprijini și îndruma organizarea dezbaterii în colectivele de oameni ai muncii a elementelor cu manifestări ostile.

Sporirea contribuției organelor de cercetare penală la rezolvarea unor sarcini operative de securitate, în procesul documentării operative a cazurilor în care se preconizează luarea unor măsuri de prevenire, presupune :

— creșterea exigenței și răspunderii profesionale în analiza materialelor informativ-operative de către ofițerii de cercetare penală *);

— efectuarea unor cercetări ofensive și aprofundate asupra persoanelor implicate, cu prilejul chemării lor la organele de securitate pentru a-și preciza poziția față de faptele săvîrșite, urmărindu-se :

● stabilirea cu maximă exactitate a naturii și amplitudinii faptelor, a cauzelor și condițiilor care au determinat, înlesnit sau favorizat săvîrșirea acestora, pentru aprecierea corectă a pericolului lor social (în funcție de care se stabilește și măsura concretă ce urmează a fi întreprinsă);

● identificarea și chemarea la organele de securitate, în vederea ascultării a tuturor persoanelor care au o anumită contribuție la comiterea faptelor. Acest lucru este absolut necesar în cazurile de încercări de constituire a unor anturaje cu preocupări ostile, cînd se impune să se stabilească : modul de constituire a anturajului; structura informală a grupului (liderul); elementele cele mai active; elementele periferice aflate în curs de atragere sau în studiu; alte aspecte de stratificare, sarcinile „asumate” sau primite de fiecare membru; preocupările și scopurile grupului (explicite sau implicate în acțiunile întreprinse); contribuția fiecărui participant (materială, morală sau de altă natură) la realizarea obiectivelor propuse; eventuale legături cu alte grupări (natura acestora, gradul lor de organizare, măsura în care contribuie la îndocrinarea reciprocă, la „menținerea moralului” ori la fanatizarea unor elemente) etc.;

● coroborarea permanentă a datelor rezultate din cercetări cu cele rezultate din materialele informativ-operative existente, asigurîndu-se deplina conspirare a mijloacelor și metodelor se-

*) A se vedea și „Securitatea” nr. 3/1984, pag. 42—46.

crete de muncă, în conlucrare cu ofițerul operativ care are cazul. Aceasta se referă îndeosebi la : verificarea operativă prin mijloacele muncii de securitate, împreună cu ofițerii care au în lucru cazurile, a reacției imediate și pe termen scurt a persoanelor chemate la organele de securitate, pentru a se stabili elementele pe care le contactează, eventualele contramăsuri preconizate sau întreprinse (alertarea coparticipanților ; distrugerea unor materiale sau înscrisuri ; instigarea la nerecunoașterea faptelor ; sistarea legăturilor etc.) și a se lua măsuri adecvate de cercetare și finalizare a cazurilor.

B. În conformitate cu normele de muncă din Programul de măsuri „ALFA”, Direcția de cercetări penale participă la anchetarea informativă în cazurile care fac obiectul acestui program, ce se află în atenția unităților centrale de profil, precum și în cazurile mai importante de la securitățile județene, a municipiului București și la serviciile de contra-informații militare. De asemenea, ofițerii de cercetare penală de la unitățile teritoriale de securitate participă, la solicitarea directă a organelor Direcției a III-a și compartimentelor sale din teritoriu, la anchetarea informativă a persoanelor care fac obiectul acestui program de măsuri.

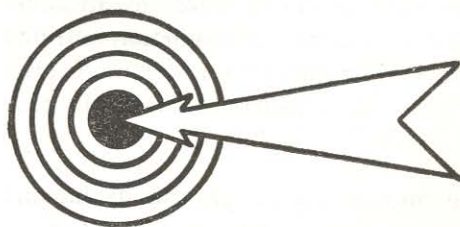
Avînd în vedere posibilitățile relativ limitate de verificare a declarațiilor obținute de la persoanele anchetate informativ, îndeosebi a celor referitoare la activitatea desfășurată în exterior, este necesară o cercetare amănunțită și insistentă a acestora, pentru a se stabili toate detaliile, cunoscut fiind faptul că — în cazul unor declarații nesincere — elementele respective se încurcă în propriile lor minciuni.

De asemenea, în conformitate cu Hotărîrea Biroului executiv al Consiliului de conducere al Departamentului Securității Statului din 18 martie 1985, organele de cercetare penală, în conlucrare cu cele informativ-operative, trebuie să asigure o exploatare mai operativă a datelor rezultate din cercetarea persoanelor care fac obiectul Programului de măsuri „ALFA” în cadrul acțiunilor de pregătire contrainformativă, antiinfrațională a populației, manifestînd exigență sporită față de conținutul materialelor redactate în acest scop.

*
* *

Desigur, în raport cu formele specifice de activitate, organele de cercetare penală pot și trebuie să găsească și alte modalități de sporire a contribuției acestora la rezolvarea unor sarcini operative de securitate.

Maior **Alexandru OLARU**

LUPUL ÎȘI SCHIMBĂ PĂRUL...

23 August 1944... Țara a intrat într-o perioadă de adinci prefaceri social-economice, masele largi populare, sub conducerea partidului, participând cu entuziasm la înfăptuirea reformei agrare, alegerile din 1946, proclamarea Republicii, actul naționalizării, cooperativizarea agriculturii ș.a.

În contrast, indivizi sau grupe de persoane din rîndul fostelor clase exploatoare, partidelor burghezo-moșierești, organizațiilor reacționare, fasciste, stăpînite de profunde sentimente ostile, precum și alte elemente aventuriere, înapoiate, aflate sub influența propagandei reacționare desfășurate îndeosebi prin intermediul posturilor de radio străine, inapte să perceapă că trăiesc timpuri noi, ireversibile, încercau să împiedice, pe orice căi, poporul să-și exercite roul său în făurirea orînduirii socialiste care apărea la orizontul istoriei noastre.

În primii ani ai exercitării rolului conducător al clasei muncitoare, organele de securitate au dus, cu sprijinul larg și activ al maseilor, o luptă încordată împotriva multor asemenea elemente care au inițiat, condus ori acționat în organizații și bande subversiv-teroriste, în mai toate zonele țării.

În timpul executării pedepsei, cît și după liberarea din detenție unele dintre acestea au suferit transformări în modul de gîndire, în primul rînd datorită faptului că s-au convins de superioritatea noii societăți socialiste și apoi, pentru că și-au dat seama că, opunîndu-se noii orînduirii, s-ar fi opus mersului firesc al dezvoltării și progresului.

Experiența muncii noastre în confruntarea cu activitatea foștilor conducători de organizații și bande subversiv-teroriste, precum și a celor care s-au alăturat lor, atestă cu certitudine că mai există elemente, cu și fără antecedente politice reacționare, îndeosebi din rîndul celor ce au executat, în mod repetat, perioade mari de detenție, ori asupra cărora, după punerea în libertate, s-au întreprins de mai multe ori măsuri preventive (aceștia fiind tineri la data condamnării), care nu au renunțat la concepțiile lor ostile și continuă, uneori stăruitor, să adopte atitudini potrivnice orînduirii noastre socialiste, fiind pretabile la fapte cu un grad sporit de pericol social. Periculozitatea decurge nu numai din fanatismul și experiența dobîndită în activitatea clandestină, ci și din aceea că unele dintre ele mai lucrează în întreprinderi industriale, agri-

cultură, în sectoarele sănătate, artă-cultură, învățământ, justiție etc., au rude și legături în emigrația reacționară, iar altele, și nu puține la număr, au afecțiuni neuropsihice ori consumă excesiv băuturi alcoolice și care, pe lângă ura de care sînt stăpînite, manifestă instabilitate în atitudinea și comportamentul lor.

Și pe teritoriul județului Bacău, în perioada de după 23 August 1944, în procesul de democratizare a vieții statale — îndepărtarea de la conducerea instituțiilor locale a acelor care se opuneau noilor cerințe, îndeosebi naționalizării și cooperativizării agriculturii —, elemente din cele menționate s-au constituit și activat în cîteva organizații și bande subversiv-teroriste, ca de exemplu: „Mîna albă“, „Otto“, „Legiunea vulturului carpatic“, „Vulturul carpatic“, „Cartierul general politic din ținutul Măgura“, „Glasul libertății“, Asociația subversivă anticomunistă „Sfînta cruce“, „Harul lui Dumnezeu“ ș.a.m.d.

Acționînd potrivit concepției stabilite în Planul de măsuri cu privire la intensificarea activității de cunoaștere, prevenire și neutralizare a acțiunilor dușmănoase inițiate de foștii condamnați pentru infracțiuni contra securității statului și pe baza ordinelor și indicațiilor date în februarie 1983 de Biroul Executiv al Consiliului de Conducere al Departamentului Securității Statului, Securitatea județului Bacău a acordat atenție prioritară activității celor care au inițiat, condus sau participat în bande și organizații subversiv-teroriste.

Informațiile obținute au fost analizate sistematic la conducerea Securității și, ca urmare, au fost cuprinse în forme organizate de lucru mai multe elemente, printre care și M.G., în vîrstă de 61 ani, șeful echipei construcții în cadrul secției de prestări servicii de pe lângă un consiliu popular.

La baza începerii urmăririi informative au stat date din care rezultă, în principal, următoarele:

— În anul 1950, sus-numitul a inițiat și condus organizația subversivă „Mîna albă“ formată din 18 elemente, între care 3 foști legionari și 5 membri în fostele partide burghezo-moșieresti, toate originare din comuna respectivă. Inițierea acestei organizații s-a datorat convingerilor sale ostile însușite la „școala“ fostelor partide burgheze (atît tatăl, cît și socrul său fiind membri ai P.N.L. și, respectiv, P.N.Ț.), precum și ideologiei legionare pe care a cunoscut-o prin participarea la ședințele lor înainte de 23 August 1944. Hotărîrea a fost luată la îndemnul lui D.I., fost legionar și ofițer în armata burgheză, care a fugit în Germania occidentală unde, la timpul respectiv, a urmat o școală de spionaj și apoi s-a reîntors tot în mod fraudulos în țară cu misiune specială.

În echipa de construcții menționată, alcătuită și condusă de M.G., mai lucra și C.I., care a făcut parte din aceeași organizație subversivă, și O.N., fost condamnat pentru infracțiuni de drept comun. Totodată, M.G. era semnalat că avea legături organizate cu P.I., fost șef de cuib

legionar și de poliție legionară, M.N. și D.C., foști membri legionari, toți condamnați pentru participare la organizația sus-amintită.

În perioada de început a urmăririi informative a lui M.G., majoritatea materialelor obținute conțineau informații potrivit cărora atât respectivul, cât și membrii componenți ai echipei de construcții executau lucrări de bună calitate, fiind apreciați și solicitați și de locuitorii din comunele învecinate. În alte materiale continuau însă să se facă și referiri la atitudinea lor ostilă care, pe parcursul desfășurării acțiunii, s-au dovedit a fi reale. După cum se spune „nu toate apele aparent liniștite deasupra au liniște și în adânc...”. În diverse împrejurări, ca : executarea de reparații la imobile sau alte construcții proprietate particulară ori de stat, sărbători religioase, zile de țîrg, în stația de autobuz, în fața magazinelor comerciale etc., M.G., C.I., O.U., precum și celelalte elemente din anturaj făceau afirmații denigratoare la adresa orînduirii din țara noastră, colportînd știrile transmise de posturile de radio reacționare din Occident.

Potrivit atribuțiilor, conducerea Securității județului Bacău, sub controlul serviciului de linie din Direcția I, a procedat la analiza periodică a stadiului acțiunii, a datelor și informațiilor obținute despre M.G. și fiecare element din echipa de lucru, din cercul lor de prieteni, stabilind, controlînd și participînd nemijlocit la realizarea de măsuri informativ-operative menite să elimine neajunsurile pe planul operativității cu care se acționa, dar mai ales pentru a se clarifica cu siguranță dimensiunea activității celor urmăriți, precum și măsura în care aceasta se conjugă ori nu cu acțiunile altor elemente suspecte, inclusiv din rîndul celor care au făcut parte din organizația „Mîna albă”, iar pe parcursul timpului s-au stabilit cu domiciliul pe raza județelor învecinate. În urma măsurilor informativ-operative întreprinse s-au obținut informații importante privitoare la intențiile lui M.G. de a constitui un anturaj prin regrouparea și menținerea contactului între cei care au acționat în organizația subversivă „Mîna albă” și racolarea altor persoane cu antecedente politice și penale reacționare din comună.

În același timp, M.G. și elementele din cercul său, dezamăgite de frumusețea realizărilor și de vrednicia oamenilor comunei respective, încercau deteriorarea stării de spirit existente în rîndul membrilor cooperatori, blamînd pe cei care participau cu regularitate la muncile agricole de sezon ori încheiau contracte de produse agroalimentare și lăudînd pe cei deficitari din acest punct de vedere.

În astfel de împrejurări, M.G. și celelalte elemente prezentau în mod denaturat unele măsuri întreprinse de partidul și statul nostru în diferite domenii de activitate, dar mai ales în agricultură, încercînd să prolifereze în rîndul consătenilor ideea că mai bine se muncea și trăia în România burghezo-moșierească.

Analizînd cu discernămint situația operativă, cu participarea organului de cercetare penală, conducerea Securității județului Bacău a aprobat finalizarea urmăririi informative prin avertizarea lui M.G. și a altor patru elemente active, în prezența membrilor de familie, a copi-

ilor majori — muncitori calificați, maiștri și tehnicieni, lucrători în comerț etc — precum și a primarului comunei.

S-a apreciat a fi oportună aplicarea acestor măsuri pentru a se preveni extinderea faptelor menționate și evitarea constituirii unui anturaj cu preocupări dușmănoase.

S-au mai avut în vedere și posibilitățile de documentare a faptelor săvârșite ori preconizate prin cercetarea informativă a mai multor cetățeni din comună și localitățile învecinate, care au beneficiat de serviciile echipei conduse de M.G. și dezaprobau activitatea și manifestările ostile ale celor în cauză.

La sugestia organelor de securitate, M.G. a fost schimbat din funcția de șef de echipă, în locul lui fiind numit O.U., muncitor, fost în subordinea sa, care, deși a cunoscut activitatea lui M.G. și a legăturilor sale, la cercetări a adoptat o atitudine refractară, fiind determinat să recunoască adevărul numai în urma folosirii actelor premergătoare. Numit ulterior în funcția rămasă liberă, s-a creat convingerea că el a fost cel care a informat organele de securitate despre activitatea lui M.G., realizându-se astfel conspirarea surselor folosite în caz. În același scop, asupra lui O.U. s-a luat numai măsura atenționării.

Datele și informațiile obținute în cazul prezentat au confirmat încă o dată faptul că foștii condamnați și îndeosebi cei care au inițiat, condus ori acționat în organizații și bande subversiv-teroriste rămân o categorie importantă și periculoasă de elemente. Finalizarea acestora a scos în evidență și unele neajunsuri, între care :

◆ În procesul urmăririi informative nu au fost folosite și surse din problemele „legionară” și „foste partide burghezo-moșierești”, deși 8 elemente din anturaj au asemenea antecedente.

◆ Sursele informative folosite în acțiune nu au fost dirijate și în sensul de a sădi neîncredere și a crea disensiuni în rîndul persoanelor din cercul lui M.G. În unele perioade de timp, sursele respective au stat mai mult pe o poziție de „înregistrare” a manifestărilor acestuia și a legăturilor sale.

◆ Nu s-a cooperat corespunzător cu Securitatea județului Vaslui pentru cunoașterea activității lui M.G. și a persoanelor din echipă pe timpul cît au executat lucrări de reparații pe raza acestui județ.

Atunci cînd s-a realizat în timp util o cooperare operativă cu securitățile județelor Olt și Covasna, s-a dovedit că M.G., în luna mai a.c. fiind la tratament în stațiunea Covasna a făcut o serie de afirmații dușmănoase, de față fiind doi pensionari, care au dat declarații în acest sens.

◆ Deși au existat informații că unii cetățeni din comună dezaprobau poziția și activitatea obiectivului și ale celorlalte elemente, această stare de lucruri nu a fost exploatată pentru a-i determina să ia atitudine deschisă și să combată manifestările lor dușmănoase.

Lt. colonel Elena MOCA
Lt. colonel Mihai WAWIERNIA

MUNCA CU REȚEAUA INFORMATIVA VĂZUTĂ PRIN PRISMA UNOR TERMENI UZUALI

6 ANGAJAMENT

În momentul în care devine conștient de utilitatea sa în domeniul de activitate specifică, informatorul manifestă implicit spirit de angajare — latură esențială a finalizării cu rezultate optime a tuturor acțiunilor sale.

Angajarea se concretizează prin angajamentul scris pe care informatorul îl formulează încă de la primii pași ai activității sale. Dar angajamentul scris (așa cum este prevăzut în Ordinul ministrului de interne nr. 000700 din 10 iulie 1975) ar rămâne o formalitate, dacă nu ar fi tradus în viață în orice moment și cu toată ființa. El reprezintă un legământ al informatorului atât față de organele de securitate, cât și față de sine însuși. Momentul interiorizării angajamentului reprezintă o treaptă superioară în activitatea oricărui informator, el fiind măsura nivelului înalt pe care ofițerul l-a atins în efortul său continuu de educare a rețelei. De fapt, interiorizarea angajamentului reprezintă exprimarea în termenii activității concrete a sentimentului de dragoste față de patrie a oricărui cetățean care o optat să colaboreze cu organele de securitate.

Astfel, informatorii „Claude” și „Petrică”, prin activitatea lor susținută, prin modul în care se implică în ducerea la îndeplinire a sarcinilor trasate cu prilejul fiecărui instruc-

taj, dovedesc că și-au interiorizat angajamentul luat, că și-au însușit nu numai litera, ci și spiritul lui; că legătura lor cu organele de securitate se traduce prin promptitudine, operativitate, solicitudine, altruism, patriotism și abnegație — fapt reflectat în valoare operativă a informațiilor furnizate.

Din păcate, există unii informatori care și-au călcat angajamentul luat, în afara faptului că nu și-au dovedit spiritul de angajare în acțiunile lor. Astfel, informatorul „DICU” și-a pregătit cu atâta minuțiozitate evaziunea (deși prin mijloace rudimentare), încât abia în ultimul moment a fost depistat și deferit organelor în drept. La ancheta care a avut loc „DICU” n-a putut găsi nici un argument pentru fapta sa incalificabilă.

Informatoarea „ETA”, prin hotărârea de a rămâne ilegal în străinătate, a dovedit lipsa celor mai elementare trăsături care definesc demnitatea umană.

Bineînțeles că și „DICU” și „ETA” au fost abandonați, însă mai este nevoie să subliniem că în munca de punctare, studiere, verificare și mai ales de educare desfășurată de ofițerii care i-au avut în legătură au existat serioase curențe?

7 ASPIRAȚIE

În munca sa neîntreruptă cu rețeaua informativă, ofițerul trebuie să facă dovada stăpînirii la un înalt

nivel a resorturilor și resurselor psihice ale fiecărei surse.

Este știut că aspirația reprezintă condiția sine qua non a progresului. Munca de educare a rețelei informative, ca orice activitate umană, reprezintă un drum sinuos și deci nu sînt excluse nici probabilitatea succesului și nici cea a eșecului. În discuțiile sale cu sursele, ofițerul nu trebuie să uite că orice aspirație este legată de nevoie, de dorință, de interese, de valoare și de finalitate.

Engels arăta că „în societate nimic nu se întîmplă fără intenție conștientă, fără un scop voit“. Aspirațiile individuale sînt legate de aspirațiile colective și sînt socialmente determinate.

La fiecare întîlnire, ofițerul trebuie să aibă grijă să pună întrebarea: „Ce credeți că veți face data viitoare?“, care reprezintă mutarea accentului de la dorință la acțiune.

Alegîndu-și din multitudinea de posibilități pe cea mai adecvată, ținînd cont și de sugestiile ofițerului, sursa va ști să-și ducă la îndeplinire cu succes sarcinile primite.

Sursele au personalitatea lor deja formată în momentul în care ofițerul intră în contact cu ele și, de aceea, munca acestuia presupune răbdare, tact, organizare ireproșabilă și cunoașterea deplină atît a comportamentului acestora, cît și, în orice moment, a situației operative.

Aspirația — ca și scopul — poate avea o finalitate apropiată, imediată, dar și una îndepărtată. Cele două finalități se întrepătrund, în mod normal, contribuind la buna desfășurare a activității, la obținerea unor rezultate notabile în muncă. Prin activitatea lor plină de succese, informatorii „Nora“ și „Barbu“ au demonstrat că aspirația lor a căpătat un caracter esențialmente interiorizat, cu o finalitate și o valoare care îi conferă acea superioritate necesară obținerii unor performanțe

deosebite. Dar lucrurile nu s-au petrecut tocmai așa în cazul informatoarei „ETA“ a cărei aspirație, disimulată cu grijă, era nu să-și servească țara ori să facă o muncă utilă, ci să pregătească și să pună în aplicare planul plecării și rămîinerii definitive într-o țară din Occident. Un studiu atent al conduitei sale, o verificare minuțioasă și temeinică, cu mijloacele muncii de securitate, nu numai că ar fi evitat un asemenea eșec, dar ar fi fost o bază sigură a neîncluderii sus-numitei în rețeaua informativă. În ultimă instanță, și aspirația trebuie cunoscută și controlată, eventual influențată ori susținută dacă evoluează în direcția dorită de noi.

8 AUTOCUNOAȘTERE

În activitatea de educare a rețelei, ofițerul trebuie să pornească întotdeauna de la o foarte bună cunoaștere de sine. „Cunoaște-te pe tine însuți“ nu trebuie să fie o formulare lipsită de conținut, ci ca o adevărată forță materială care să stea la baza întregii sale activități profesionale. Dacă autocunoașterea înseamnă stăpînirea directă a unor informații cît mai complete și reale despre propria persoană, ea este posibilă, în același timp, numai printr-o bună cunoaștere a celorlalți, prin raportarea eu-lui propriu la ceilalți, la imaginea pe care alții și-au format-o despre propria persoană; gradul de autocunoaștere al fiecărui individ reprezintă măsura maturizării sale psihologice.

În relațiile sale cu rețeaua informativă, perfecționarea cunoașterii de sine a ofițerului se realizează prin studierea atentă, în profunzime a comportamentului fiecărui informator din legătură și, mai ales, prin ecoul pe care propriul său com-

portament îl are în atitudinea și activitatea acestuia. Punctarea candidaților, studierea, verificarea lor atît prin mijloacele muncii de securitate, cît și prin mijloace psihosociale, și atragerea acestora la colaborare sînt strîns legate de o reală cunoaștere de sine. Nici în cazul în care recrutarea se face pe bază de materiale compromițătoare ofițerul nu trebuie să piardă din vedere continuarea studiului atent al candidatului și relevarea acelor trăsături de caracter care îl fac apt pentru îndeplinirea unor sarcini specifice.

Dificila activitate pe care ofițerul o desfășoară cu oamenii trebuie să aibă permanent în vedere faptul că, pe cît este de greu să-ți apropii un om, să-i cunoști resorturile și resursele sufletești, frămîntările, aspirațiile, nevoile și bucuriile, pe scurt să-i sădești încrederea în tine, pe a-tît e de ușor să-ți-l faci străin, ostil, să-i devii antipatic, iar toată activitatea de zi cu zi să capete o coloratură de superficialitate și de ne-temeinicie.

Așa s-a întîmplat cu candidata „DORINA“, o legătură a unui obiectiv, cunoscut ca agent al unui serviciu de informații occidental. Ofițerul a punctat-o bine, a luat-o în studiu prin mijloace specifice și a urmat contactarea, în vederea adîncirii studiului și, în funcție de rezultate, a atragerii la colaborare. Ne-cunoscîndu-se temeinic mai întîi pe sine, ofițerul nu a luat în considerare faptul că o atitudine, un gest, un cuvînt de-al său ar putea compromite discuția și, deci, contactul cu „DORINA“. Aceasta s-a simțit timorată, intimidată de atitudinea lui arogantă și a refuzat să continue contactele, încetînd, în același timp, să mai ia legătura cu obiectivul de care o lega, de fapt, o propunere galantă a acestuia din urmă.

Se cuvine să subliniem că prin intimidare se poate obține o supu-

nere superficială și de moment, însă nu o interiorizare temeinică a unui comportament pe care îl cerem cuiva.

Dacă în cazul „DORINEI“ s-ar fi acționat cu tact, cu răbdare și profesionalism, s-ar fi obținut atît cîștigarea încrederii acesteia, cît și atragerea la colaborare și, deci, dirijarea ei cu ușurință pe lîngă agentul în cauză, în vederea finalizării operative și calificate a acțiunii informative.

Păstrînd proporțiile, se poate spune că munca ofițerului aduce intrucîtva cu activitatea plină de migală a actorului care își pregătește cu grijă și atenție fiecare gest, fiecare nuanță a replicilor, pînă la identificarea cu personajul pe care dorește să-l interpreteze. Că ofițerul de securitate, ca și actorul, trebuie să dovedească o adîncă și mereu reînnoită cunoaștere de sine. În activitatea sa de zi cu zi, ofițerul trebuie să dovedească pricepere în a se adapta necontenit la realitatea persoanelor cu care vine în contact, să le înțeleagă și să acționeze în așa fel încît, fără a încălca normele și cerințele muncii operative, să ducă la îndeplinire misiunea sa de înaltă răspundere patriotică.

9 AUTORITATE

Dacă autoritatea se definește, în general, ca un raport psihosocial între puterea legitimă, recunoscută, care atrage după sine subordonare și dreptul unor persoane (și instituții) de a comanda, aproba, îndruma, sprijini și exercita influență asupra altor persoane, fără comentarea acestora, adevărata autoritate este cea funcțională, bazată pe competență profesională, pe inteligență și contacte sociale, pe experiența de conducere. Autoritatea funcțio-

nală susține și întărește autoritatea formal-legală (bazată pe dreptul și capacitatea de a sancționa). Ea depinde și de percepția socială a subalternilor; cînd aceștia nu percep direct persoana superioară ca sursă potențială de asistență și îndrumare, atunci autoritatea slăbește.

Efectele autorității depind și de modul în care ea este administrată: manifestarea sa excesivă duce la îndepărtarea persoanelor din subordine, după cum cea concesivă poate determina conduite calculate la subordonare.

În munca sa permanentă cu rețeaua informativă, ofițerul trebuie să exercite în primul rînd o autoritate de tip funcțional, de adîncă cunoaștere a problemelor date în competență, a oamenilor și a modului de ducere la îndeplinire a misiunilor, de rezolvare corectă și eficientă a tuturor momentelor operative.

Autoritatea ofițerului derivă și din modul în care el știe să-l determine pe informator să acționeze cu precizie la momentul și în locul potrivit. Angrenarea în probleme colaterale, tolerarea pasivității și neimplicării în acțiuni, atît în propriul comportament, cît și în cel al informatorilor, are întotdeauna efecte negative care știrbesc personalitatea ofițerului și îi diminuează autoritatea pînă la limita anihilării.

Tolerarea unor întîrzieri și absențe nemotivate de la întîlnirile dinainte stabilite și un familiarism excesiv, greșit înțeles, fac ca sarcinile curente încredințate unor informatori să nu fie duse la bun sfîrșit, pot antrena uneori desconspirări și lezarea intereselor majore ale muncii de securitate, așa cum s-a întîmplat în activitatea cu colaboratorul „IORGU” și colaboratoarea „RITA” care, fiind „scăpați din mînă”, au tratat cu superficialitate condamnable sarcinile încredințate. Se înțelege, desigur, că tot așa de condamnable este și atitudinea lucrătorilor de securitate care au avut în legătură astfel de surse.

Dimpotrivă, o temeinică verificare și educare, o bună coordonare a activităților, o dozare adecvată a instructajelor și un control riguros al îndeplinirii sarcinilor, cu discutarea lor minuțioasă, în scopul de a se trage învățăminte din greșeli și neînțelegeri, au dus la realizarea unor combinații și jocuri de o reală importanță operativă în activitatea desfășurată cu informatorii „TICU” și „RADU”, cu colaboratorii „GETA” și „NĂSTASE”.

(Va urma)

Maior Ioan RUSU

Contracurarea de către organele contrainformative românești a unor acțiuni complotist-teroriste horthyste în preajma Dictatului fascist de la Viena

(urmare)

După deșurarea de către organele militare și polițienești române a acțiunilor teroriste din Satu Mare pusă la cale de Köpf Karol, Ungaria horthystă, nerenunțând la întrebuintarea acestui mijloc pentru pregătirea agresiunii militare împotriva României, imediat după declanșarea mării conflagrații mondiale, a trecut la organizarea unor noi grupuri teroriste pe teritoriul Transilvaniei, evident cu intenții similare. Astfel, au fost descoperite și lichidate de către organele de stat românești următoarele grupări subversive :

— Organizația teroristă „Valea lui Mihai“, creată la 15 august 1939 și care a activat până în februarie 1940 ;

— Organizația teroristă „Bocicau-Sighet“, care și-a desfășurat acțiunea împotriva statului român între august 1939 și ianuarie 1940 ;

— Organizația teroristă „Orașul nou“, înființată la 15 octombrie 1939 ; a activat până la 7 ianuarie 1940, când s-a procedat la arestarea membrilor ei ;

— Organizația teroristă „Andrid și Săcășani“, creată tot în august 1939 și anihilată de organele românești în iunie 1940.

În vara anului 1940 acțiunile diplomatice și militare ale Ungariei horthyste, sprijinită de statele fasciste — Germania hitleristă și Italia — împotriva României, au fost secondate și de o puternică activitate teroristă în Transilvania, destinată a crea o stare de încordare pe acest teritoriu și a pregăti intervenția trupelor horthyste și hitleriste. Astfel, în timpul tratativelor dintre guvernul român și cel ungar în problema Transilvaniei, au fost organizate noi grupuri teroriste pe teritoriul românesc cu misiunea de a distruge căi ferate și rutiere, a incendia păduri și sate românești, a otrăvi fântânile, a arunca în aer depozitele de muniții și aeroporturile ; de asemenea, se urmărea pe orice cale să se împiedice evacuarea armatei române, a autorităților și populației civile din regiunile ce se scontă că vor fi cedate Ungariei. Pentru a atrage represalii din partea Germaniei hitleriste și intervenția ei militară, echipele respective mai aveau misiunea provocatoare de a incendia satele cu populație minoritară germană, vina urmînd a o arunca pe autoritățile românești. Totodată, membrii grupurilor teroriste trebuiau să culeagă și să transmită informații secrete necesare trupelor horthyste și propagandei revizioniste.

În cazul eșuării tratativelor româno-maghiare, ele urmau să declanșeze o acțiune de teroare pentru a se crea o stare de panică în rîndul populației maghiare și germane din România și a determina, astfel, intervenția armatelor horthyste și hitleriste în scopul așa-zisei restabilirii a ordinii, iar în final al anexării de către Ungaria a teritoriilor revendicate.

În caz de conflict militar ungaro-român, organizațiile teroriste și grupurile subversive horthyste trebuiau să treacă de îndată atît la asasinarea conducătorilor de stat români și a fruntașilor politici, precum și a celor ce se afirmaseră în

mișcarea antirevizionistă și de apărare a independenței naționale, în anii 1938—1940, la distrugerea monumentelor istorice și de artă, cît și la depistarea și capturarea documentelor cu valoare istorică. În plus, teroriștii trebuiau să pună stăpînire pe punctele și obiectivele strategice, care să fie predate armatei ungare.

Pentru incitarea fanatismului ungarilor la acte teroriste împotriva popoarelor nemaghiare, în cursul anului 1940 s-a publicat și difuzat în Ungaria horthystă broșura „Rongyos Gárda Harcai” (Garda zdrențăroșilor — Luptele duse), în care era înfățișată participarea membrilor acestei organizații teroriste la înfrîngerea puterii muncitorești ungare, în anii 1919—1920, la reprimarea mișcării democratice și antifasciste a poporului ungar și, mai ales, în timpul agresiunii militare împotriva Cehoslovaciei din toamna anului 1938 și în primăvara anului 1939, precum și la luptele de pe frontul sovieto-finlandez și sovieto-polonez. Extrase din această lucrare au fost publicate de Marele Stat-Major al Armatei române în anul 1940, în vederea contracarării și anihilării unei eventuale acțiuni teroriste horthyste pe teritoriul românesc.

Organizația teroristă ungară din vara anului 1940 și-a stabilit centrul coordonator la Oradea, fiind condusă la Szolkay Laszlo, cu numele conspirativ dr. Kuba Agoston, și avea în compunerea sa 16 membri: Aranyossy Katalin, dr. Hallos Vilmos, Aschner Gizela, Aschner Karoly, Aranyossy Gyorgy, Aranyossy Rabeca, Szepkuty Nandy, cu numele conspirativ Walter Emeric, din Serviciul de informații maghiar, Moldovany Ferencs, Costa Erzsebet, Kristofoletty Lajos, Babos Gabor, Kömarony Edömer, Tamas Istvan, dr. Rethy Sandor și Tokayer Ede.

Pentru reușita acestei acțiuni, la pregătirea și realizarea ei vor participa direct, în afară de cadrele Serviciului de informații maghiar și ale Marelui Stat-Major al armatei ungare, elemente ale organizației teroriste „Garda zdrențăroșilor”, reîntoarse de pe frontul de luptă din Finlanda, iar la granița ungaro-română au fost concentrate unități ale formațiunii paramilitare „Turul”, constînd din elemente maghiare refugiate din Transilvania.

În cazarma unității de pionieri din Budapesta, membri ai „Gărzii zdrențăroșilor” au fost instruiți în amănunțime de un inginer specialist în punerea explozivilor la șinele de cale ferată. Ei au fost organizați în echipe de 2—6 membri, urmînd a fi trecuți în mod clandestin granița în România. Totodată, acestora li s-au dat banii necesari și o hartă a regiunii în care urmau să acționeze.

Pentru reușita acțiunii au fost trimiși în Transilvania, cu acte legale — pașapoarte eliberate de Prefectura poliției din Budapesta — instructori și cadre de seamă ale „Gărzii zdrențăroșilor”, cu experiență diversionistă bogată dobîndită în Finlanda, unde participaseră la acțiuni de sabotaj împotriva unităților militare sovietice. Aceștia urmau să se prezinte la autoritățile polițienești românești pentru a obține aprobare de sedere, pe timp de 30 de zile. În limitele acestui termen, ei trebuiau să procedeze cu concursul elementelor reacționare din rîndul naționalității maghiare la constituirea organizației teroriste ai cărei membri, la început, îndeplineau numai funcții de indicatori, curieri, depozitari ai materialului exploziv etc.

În astfel de condiții, a venit la Oradea, la începutul lunii iulie 1940, cu pașaport eliberat la Budapesta, „dr. Kuba Agoston”, cu profesiunea declarată procuror la calea ferată maghiară care în realitate se numea Szolkay Laszlo. El a intrat în legătură cu Gizela Aschner, proprietara unui atelier fotografic din Oradea, și cu dr. Hallos Vilmos, avocat, pe care îl cunoscuse nu cu mult timp în Ungaria. Cu concursul acestor persoane, „dr. Kuba Agoston” a reușit să pună bazele organizației teroriste din acest oraș, iar pentru a-și acoperi activitatea subversivă s-a logodit cu Aranyossy Katalin.

La 8 august 1940 au intrat în România supusul ungar Walter Henrich, care în realitate era instructor al organizației teroriste „Rongyos Garda”, și Takayer, cadru al Serviciului de spionaj ungar. Aceștia au organizat, cu concursul logodnicei lui „dr. Kuba”, transportarea și depozitarea materialului exploziv adus din Ungaria la tatăl lui Aranyossy Katalin și Moldovany Ferencs, proprietarul unui atelier de vulcanizare din Oradea, recrutat ca membru al organizației teroriste „Garda zdrențăroșilor”. Introducerea materialului exploziv și a armelor necesare acestei acțiuni teroriste s-a făcut prin vagoanele de cale ferată ale trenului de persoane ce venea din Ungaria prin Episcopia Bihorului, acestea fiind ascunse în canapelele vagoanelor de clasa a II-a.

Pentru cuprinderea întregii Transilvanii în acțiunea teroristă plănuită au fost trimise, în vara anului 1940, noi cadre cu experiență în organizarea acestei

activități, îndeosebi din rîndul organizației „Rongyos Garda”. Acestea au încercat să creeze noi nuclee teroriste la :

— *Sibiu*, condus de Baboș Gabor, venit din Ungaria, la 10 august 1940, cu pașaport eliberat de Prefectura poliției din Budapesta. Era membru al organizației teroriste „Rongyos Garda”, condusă de locotenent Kovacs Tivodor, și luase parte la campania din Finlanda. Cu prilejul pregătirii sale pentru misiunea ce trebuia s-o îndeplinească în România, Tivodor i-a spus că „în curînd va începe războiul ungaro-român și că e nevoie de oameni discreți și curajoși pentru a distruge căile ferate din Transilvania”. În acest scop lui i s-a încredințat misiunea de a distruge linia ferată Sibiu — Turnu Roșu — Rîul Vadului și a incendia pădurea „Junger Wald” de lângă Sibiu. Totodată, lui Baboș Gabor i s-a încredințat și nucleul din Huedin, unde trebuiau depozitate materialele explozive și armele ce urmau să sosească din Ungaria ;

— *Cluj*, condus de Tokayer Ede, sosit tot din Ungaria ;

— *Brașov*, sub conducerea lui Kômarony Edômer, venit din Ungaria la 11 august 1940, cu pașaport eliberat de Prefectura Poliției din Budapesta sub numele conspirativ „Angelany Ianoș”. El avea misiunea să distrugă linia ferată Brașov — Predal, să producă incendii în satele sășești, pentru a provoca un conflict între minoritarii germani și autoritățile românești, și a determina în ultimă instanță intervenția trupelor hitleriste în România ;

— *Alba Iulia*, pentru constituirea căruia a fost trimis din Ungaria în aceleași condiții, la 9 august 1940, inginerul Krystofletty Lajos ;

— *Timișoara*, pentru organizarea căruia a fost trimis din Ungaria, la 15 august 1940, avocatul dr. Rethi Sandor, evreu maghiarizat, ca și alți participanți la acțiunea teroristă din Oradea.

Intrucît organele polițienești și militare românești au procedat, la mijlocul lunii august 1940, la arestarea principalilor organizatori și participanți la activitatea grupului complotist-terorist din Oradea, care fuseseră urmăriți informativ îndeaproape de Serviciul Secret de Informații român de la intrarea lor în țară, misiunea acestor emisari ai spionajului și acțiunii teroriste horthyste în România n-a putut fi dusă la îndeplinire, ei nereușind să mai creeze nuclee teroriste în orașele indicate.

Printre cei arestați s-au numărat : Aranyossy Katalin, dr. Hallos Vilmoș, Aschner Gizela, Aschner Karoly, Aranyossy Gyorgy, Aranyossy Rabeca, Moldovany Ferencs, Baboș Gabor, Tamaș Istvan, Komarony Edomer, Christofletty Lajos, dr. Rethi Sandor și alții. Ultimii 6 dintre cei arestați erau capturi de seamă, fiind instructori trimiși de cunoscuta organizație teroristă „Garda zdrențăroșilor”.

Din cercetările întreprinse de organele poliției judiciare militare românești și declarațiile celor anchetați a rezultat că pregătirea și organizarea acțiunii teroriste de la Oradea s-au efectuat sub conducerea și participarea directă a formațiunii paramilitare „Garda zdrențăroșilor”. Pentru aducerea la îndeplinire a planului terorist în cauză s-a ocupat Kovacs Tivador, unul dintre șefii acestei organizații, iar printre cei trimiși să pună la cale actele teroriste în România și să organizeze nuclee teroriste în principalele orașe transilvănene s-au numărat maghiari refugiați din România în Ungaria, membri ai organizației teroriste amintite și cu activitate bogată în organizarea actelor subversive din Cehoslovacia și Finlanda. De asemenea, ca și în organizația teroristă de la Satu Mare, unde au fost atrași la complot șvabi maghirizați, de astă dată au fost angrenați în acțiunea teroristă numeroși evrei maghiarizați — Hallos Vilmoș, Aschner Gizela, Aschner Karoly și alții —, în scopul de a „dovedi” opiniei publice internaționale că aceste acțiuni erau puse la cale și de populația nemaghiară din Transilvania. Pe de altă parte s-a urmărit atragerea de represalii din partea autorităților românești împotriva conducătorilor naționalităților maghiare, germane și evreiești, cu intenția de a compromite politica națională a statului român.

Un număr de 12 membri ai acestei organizații teroriste au fost înaintați sub stare de arest Curții Martiale a Comandamentului Militar al Capitalei pentru a fi judecați. Alți patru participanți la această acțiune teroristă, reușind să dispară, urmau să fie judecați în contumacie.

Organizațiile teroriste și formațiunile paramilitare horthyste, cu concursul unor elemente naționalist-șovine maghiare și dirijate din umbră de spionajul ungar, au pus la cale, în anii 1938—1940, o serie de atentate împotriva reprezentanților autorităților locale românești de pe frontiera de vest a României, în scopul de a crea o stare de derută în rîndurile populației românești, de a intimida și

infricoșă ca, în eventualitatea unui conflict militar româno-ungar, aceasta să nu treacă la acte de rezistență. Astfel, a fost asasinat de către o bandă de teroriști veniți din Ungaria horthystă primarul Teofil Rusu din comuna Halmeu, județul Satu Mare. Populația maghiară, germană și evreiască, nedînd un concurs eficient grupurilor de teroriști horthyști, încercările acestora de a iniția atentate au eșuat în majoritatea cazurilor.

Acțiunea terorist-complotistă ungară organizată în timpul crizei cehoslovace din 1938—1939, al invadării Poloniei de către trupele hitleriste și, mai ales, în preajma desfășurării tratativelor ungaro-române de la Viena, din vara anului 1940, a fost anihilată de organele informative, polițienești și militare românești. Astfel, cu sprijinul patrioților români, acțiunile nucleelor teroriste create în acest scop au fost descoperite și lichidate în scurt timp, nedîndu-se posibilitatea acestora să-și realizeze obiectivele propuse, respectiv ca populația maghiară să se răscoale împotriva administrației românești.

Sentința nedreaptă de la Viena a fost impusă numai ca urmare a intervenției brutale a Germaniei hitleriste și Italiei fasciste. Organizațiile terorist-fasciste și formațiunile paramilitare din Ungaria, precum și Serviciul de spionaj ungar n-au reușit să organizeze în România o acțiune teroristă de amploare pentru pregătirea agresiunii armate, așa cum s-a întîmplat în Cehoslovacia, și să ridice populația de naționalitate maghiară la acțiuni de gherilă împotriva autorităților de stat românești.

Pentru a nu agrava și mai mult relațiile cu Ungaria, care erau deja încordate, autoritățile românești au eliberat din închisori pe marea majoritate a participanților la comploturile teroriste horthyste antiromânești pe teritoriul Transilvaniei, din anii 1938—1940, condamnați de justiția militară. Interpretînd acest gest al guvernului român ca un act de slăbiciune, aceștia s-au pus din nou în solda serviciilor secrete ungare în perioada ocupației fasciste horthyste vremelnice asupra teritoriului românesc, organizînd o cruntă teroare împotriva populației românești, participînd la activitatea grupurilor teroriste, de sabotaj și de spionaj și antrenîndu-i pe unii maghiari în acțiuni subversive împotriva autorităților de stat românești.

Spre exemplu, baronul Eduard Atzél, eliberat din penitenciarul Aiud, s-a pus în fruntea organizațiilor terorist-fasciste care și-au extins activitatea pe teritoriul românesc anexat în perioada ocupației horthyste. Împreună cu maiorul Istvan Hejas, conducătorul celei mai agresive organizații teroriste horthyste de tip fascist „Garada zdrențăroșilor“, acesta, ajuns în fruntea unei organizații teroriste cunoscută sub numele de Asociația de tir „Wesseliny“, a propus primului-ministru horthyst Pal Teleky un plan pentru exterminarea elementului românesc din teritoriul anexat în urma Dictatului de la Viena. Totodată, a îndrumat și activitatea „Institutului de cercetări rasiale“ care avea misiunea de a determina pe români să emigreze din Transilvania de nord-vest,

Dînd curs sentimentelor sale fasciste și rasiste, baronul Eduard Atzél a rostit, la 8 august 1943, la Simleu Silvaniei, un fulminant discurs îndreptat împotriva românilor, cerînd exterminarea lor în masă. „...Pe acești valahi, ca pe dușmani ai noștri, trebuie să-i extirpăm, trebuie să-i asasinăm. Vom extirpa acest neam de opincari! ...Vom organiza o noapte a Sfîntului Bartolomeu... și vom extirpa și copilul din pîntecele mamei sale!... Noi să învățăm și copiii de la 6 ani în a mînuî arma, ca să putem să extirpăm josnicul inamic valah“ — erau cuvintele rostite de acest apostol al crimei, teroarei și asasinatului în masă.

Aceste îndemnuri la asasinat ale lui Eduard Atzél erau inspirate din lucrarea de educație fascist-teroristă a lui Dűcső Csaba, „Nincs Kegyelem“, prin care tinerii din Ungaria horthystă înregimentati în organizația paramilitară-teroristă a leventilor erau educați în spiritul exterminării românilor prin toate mijloacele: sabie, otravă, foc...

Din analiza modului cum au acționat organele de informații și contrainformații românești pentru descoperirea și lichidarea acțiunilor complotist-teroriste din anii 1938—1940, pe teritoriul Transilvaniei, puse la cale de spionajul horthyst și M.St.M. al armatei ungare, rezultă că ele au realizat o cunoaștere temei-

nică și din fașă a intențiilor și planurilor autorilor acestor acțiuni, punînd pe primul plan prevenirea activității lor subversive.

Organele contrainformative românești nu numai că au interceptat ordinele și mesajele organizatorilor de la Budapesta ai acțiunilor teroriste, dar au supra-vegheat îndeaproape activitatea emisarilor horthyst trimiși în Transilvania și legăturile lor suspecte, au interceptat canalele lor de transmitere a instrucțiunilor și materialelor subversive pe teritoriul românesc, contracarînd orice încercare de atragere în masă la activitatea acestor organizații complotist-teroriste a populației maghiare, germane și evreiești.

Atunci cînd activitatea tuturor grupurilor complotist-teroriste horthyste pe teritoriul Transilvaniei din anii 1938—1940 a fost bine documentată, s-a trecut la arestarea membrilor și organizatorilor acestora, astfel că nici unul din obiectivele propuse de spionajul horthyst nu a fost atins. Deferirea acestora organelor de cercetare penală și traducerea lor în fața instanțelor justiției militare, care i-a condamnat la ani de închisoare și la alte pedepse, a avut un efect dezarmant asupra regizorilor acțiunii complotist-teroriste horthyste, reținîndu-i pe unii iredențiști maghiari să acționeze față-împotriva statului român.

Rapiditatea cu care au acționat organele contrainformative românești în vederea descoperirii și anihilării tuturor centrelor și nucleelor complotist-teroriste horthyste din Transilvania a exercitat o înfrîurire pozitivă și asupra stării de spirit a populației românești făcînd să crească moralul ei de împotrivire la orice încercare de agresiune asupra României. În această atmosferă de entuziasm general popular, masele muncitoare ale naționalităților maghiare, germane și evreiești s-au situat și ele pe poziții patriotice, refuzînd, în imensa lor majoritate, să joace rolul de „coloana a 5-a” a fascismului horthyst, în multe situații contri-buind chiar la demascarea teroriștilor.

Datele existente atestă că la rezultatele obținute și-a adus o contribuție meritorie rețeaua informativă a organelor de informații și contrainformații românești, care a fost dirijată cu pricepere în rîndul organizatorilor acțiunii complotist-teroriste antiromânești, reușind, astfel, să culeagă informații de valoare și să dejoace o serie de încercări ale spionajului ungar.

Analiza acestor evenimente atestă că între organele de informații și contrainformații ale Ministerului de Interne (poliția, siguranța generală, jandarmaria rurală etc.), ale Armatei române (Secția a II-a de pe lîngă M.St.M., atașatii militari și organele de cercetare militară, precum și șefii marilor unități și unități militare etc.) și Serviciul Secret de Informații român a existat o strînsă și rodnică cooperare, care a avut ca efect anihilarea din timp și totală a activității complotist-teroriste ungare împotriva statului român. O strînsă colaborare s-a realizat de către aceste organe cu Ministerul Propagandei Naționale, Ministerul Afacerilor Externe și alte organe de stat românești, care au întreprins o serie de acțiuni — în țară și peste hotare — pentru a contracara activitățile propagandei revizioniste horthyste și a susține, în fața opiniei publice din țară și din străinătate, drepturile istorice ale poporului român asupra Transilvaniei. Spre exemplu, Ministerul Propagandei Naționale a organizat o serie de călătorii de studii, documentare și informare a ziariștilor străini pe frontiera de vest a României, în vara anului 1940, care, în urma convorbirilor purtate cu populația din această parte a țării, și-au format convingerea că Transilvania este teritoriu românesc inalienabil și că românii trebuie să se împotrivească pretențiilor revizioniste ale Ungariei horthyste.

Fiind apreciată de masele populare românești ca un act patriotic, activitatea organelor de stat menționate s-a bucurat de un sprijin nelimitat din partea acestora, care au contribuit la demascarea și arestarea a numeroși agenți puși în solda revizionismului fascist horthyst. Ea reprezintă totodată un exemplu de dăruire a lucrătorilor din organele de informații și contrainformații românești în lupta pentru apărarea hotarelor gliei strămoșești, a independenței, suveranității naționale și integrității teritoriale a țării, în contracararea și anihilarea acțiunilor serviciilor de spionaj ale statelor fascist-revizioniste, în preajma impunerii prin forță, României, la 30 august 1940, a odiosului Dictat de la Viena, pentru care autorii acestei nedrepte sentințe nu au putut folosi nici unul din motivele și pre-textele pe care dorea să le manipuleze diplomația Ungariei horthyste.

Colonel Traian BARA
Colonel Vasile BOBOCESCU

RĂZBOIUL SPECIAL — UNELE ELEMENTE ALE ACTIVITĂȚII DE INFLUENȚARE PSIHOLOGICĂ ȘI DE PROPAGANDĂ

„Deși în ultimii ani s-a scris și s-a vorbit mult despre războiul special, considerăm că încă nu există o definiție care să poată fi general acceptată. Pentru abordarea acestei problematice credem că trebuie admisă acea definiție a războiului special prin care acesta este desemnat ca „transpunerea în practică, în mod planificat și coordonat, a măsurilor politice, economice, psihopropagandistice, militare etc. împotriva unei țări, grup de țări și mișcări de eliberare națională, pentru destabilizarea lor sau pentru înlocuirea sistemului social existent, respectiv pentru aducerea lor în stare de dependență și subordonare“.

Pentru a-și atinge scopurile, forțele care planifică și duc războiul special se folosesc de cele mai variate activități de influențare psihologică și de propagandă, de acțiuni de cercetare-informare, de presiuni poli-

tice, economice și militare, inclusiv de acțiuni de diversivune, teroriste și armate. În acest sens, războiul special reprezintă o amenințare la adresa păcii, chiar dacă nu este întotdeauna nevoie să se recurgă la agresiunea armată pentru obținerea rezultatelor dorite și, mai ales, dacă pregătirea pentru apărare a victimei agresiunii nu oferă posibilitatea obținerii succesului prin agresiunea armată.

Fie că este organizat independent, fie că intră în conceptul de agresiune armată și deci este parte componentă a acesteia, războiul special se caracterizează prin acțiuni de influențare psihologică și de propagandă, care vizează influențarea oamenilor, a psihicului lor. Aceste măsuri și acțiuni au ca scop final modificarea atitudinii oamenilor și a comportării lor. De aceea, se poate spune că activitatea de propagandă acționează asupra societății, influențând ideile,

opiniile, atitudinea și starea sufletească, determinând oamenii să accepte și să acționeze în conformitate cu un anumit țel. Propaganda are propriul ei aspect politico-ideologic, juridic, economic, științifico-tehnic, cultural-artistic, sociologic și psihologic. Importanța activității de influențare psihologică și de propagandă în lumea contemporană este foarte mare, în special când este vorba de propaganda politico-ideologică.

Societatea iugoslavă a investit importante mijloace și o muncă istovitoare în realizarea sistemului de apărare împotriva războiului psihologic. S-au întreprins și măsuri de constituire a sistemului de cunoaștere permanentă a propagandei externe, de analizare în mod separat a formelor ei de manifestare, în scopul stabilirii celor mai certe concluzii și măsuri de organizare a luptei împotriva tuturor formelor de activitate de influențare psihologică. Astfel, se scoate în evidență rolul pe care îl au oamenii muncii și cetățenii care, în mod individual și cu ajutorul organizațiilor muncii asociate ori al altor asociații, se angajează în lupta pentru combaterea tuturor formelor războiului psihologic îndreptate împotriva Iugoslaviei. Desigur, un loc și un rol important îl au și militarii Armatei populare iugoslave și membrii Apărării teritoriale. Pentru ca societatea socialistă autoconducătoare să se opună cu succes tuturor formelor de propagandă ale inamicului este necesar ca în această luptă să participe fiecare cetățean, căci el a devenit tot mai mult producător, administrator și subiect activ în apărarea și protecția țării sale.

Dacă aceasta este esența activității de influențare psihologică și de propagandă, scopurile și sarcinile ei sînt :

— crearea și lărgirea ideii preconcepute și a minciunii despre un anumit popor, sistem social, comunitate și structură ;

— subminarea unității interne și a forței morale ;

— provocarea panicii și teroarei ;

— legalizarea agresiunii ;

— încurajarea „coloanei a 5-a” și a altor elemente.

Prin urmare, activitatea de influențare psihologică și de propagandă tinde să modifice situația existentă, gîndirea, sentimentele și acțiunea oamenilor și să impună poziția și interesele statului exponent al formelor războiului special.

Activitatea de influențare psihologică și de propagandă se desfășoară prin diferite forme și mijloace, dar cele mai răspîndite sînt : amplificarea zvonurilor, falsificarea documentelor, provocarea de disensiuni și conflicte între diferite grupări, șantaj și substituie, tentative de compromitere a unor membri din guvern etc.

Mijloacele și formele activității de influențare psihologică și de propagandă desfășurată de inamic împotriva Iugoslaviei și a forțelor armate iugoslave au fost întotdeauna numeroase și diferite. Scopul inamicului atît intern, cit și extern a fost să slăbească unitatea, să submineze întregul sistem social, să minimalizeze cuceririle revoluționare și construirea societății socialiste autoconducătoare. De aceea, este necesar ca, în timp de pace, să se continue cunoașterea activității de influențare psihologică și de propagandă desfășurată de agresorul potențial, să fie luate toate măsurile necesare și să se acționeze activ pentru combaterea acestei activități.

În condițiile perfecționării și folosirii în practică a tehnicii militare și a mijloacelor de comunicare în masă,

activitatea de influențare psihologică și de propagandă are o importanță deosebită.

Există numeroase argumente care au făcut să crească importanța activității de influențare psihologică și de propagandă în condițiile actuale. Iată câteva din cele mai importante argumente :

◆ Ca urmare a caracterului său atotcuprinzător, războiul modern reclamă un grad mult mai mare de integrare moral-politică și mobilizare a populației decât în trecut. Activitatea de influențare psihologică și de propagandă reprezintă unul din cele mai favorabile și eficace mijloace prin care se pot realiza integrarea și mobilizarea maselor.

◆ Dezvoltarea impetuoasă a mijloacelor de informare în masă a permis influențarea gândirii, a stării sufletești și comportamentului oamenilor într-o măsură necunoscută în trecut. Radioul, televiziunea, presa, echipamentele telefonice și telegrafice etc. permit crearea unui sistem uriaș de orientare a influențării în gândirea, starea sufletească și comportamentul oamenilor. De aceea, se poate spune, fără a greși, că astăzi informarea reprezintă una din cele mai importante surse de influențare a opiniei publice.

◆ De asemenea, dezvoltarea științelor sociale, mai ales a psihologiei, sociologiei, pedagogiei, medicinei, precum și a științelor naturale, în special a biologiei, a permis ca în activitatea de influențare psihologică și de propagandă să se folosească noi metode și mijloace eficace de influențare a gândirii, a stării sufletești și a comportamentului colectivelor de oameni și a fiecărui individ în parte.

Experiența iugoslavă din timpul războiului și de după război a con-

firmit că, într-un eventual război, va fi o confruntare nu numai cu toate formele acțiunilor de luptă, ci și cu formele, metodele și mijloacele războiului special, îndeosebi cu cele din domeniul activității de influențare psihologică și de propagandă. De aceea, pregătirea trebuie făcută încă de pe acum, din timp de pace, și pentru aceste genuri de acțiuni. O scurtă privire retrospectivă arată că, într-un eventual război, este de așteptat, de la inamicul probabil și de la aliații acestuia, o foarte intensă acțiune de influențare psihologică și de propagandă pentru justificarea atacului asupra țării noastre și anihilarea rezistenței populare.

În mod cert, inamicul va întreprinde și activitatea de influențare psihologică și de propagandă împotriva țării. Agresiunea împotriva R. S. F. Iugoslavia ar reprezenta un război de cucerire, ilegal și contra-revoluționar. Aceasta va avea o influență hotărâtoare și asupra caracteristicilor fundamentale ale propagandei agresorului. Înainte de toate, aceasta va fi îndreptată spre ascunderea scopurilor reale ale războiului împotriva R. S. F. Iugoslavia, spre justificarea sa moral-politică atât față de propriul lor popor, cât și față de popoarele și naționalitățile iugoslave, dar, în special, față de opinia publică. Pentru aceasta, inamicul se va folosi de toate metodele „propagandei negre” pentru crearea de confuzie și panică. Inamicul se va strădui ca, într-un timp foarte scurt, să obțină rezultate cât mai spectaculoase, pentru a menține moralul forțelor proprii. Se înțelege că inamicul își va alege cu discernământ mijloacele pentru realizarea scopului activității de influențare psihologică și de propagandă.

Acțiunile hotărâte și rezistența de masă vor fi pentru inamic principa-

lul factor negativ, atât din punct de vedere militar, cât și politic. Rezistența populară puternică va zădărnici războiul cu caracter imperialist și de cotorpire. Zădărnicierea războiului cu caracter agresiv va duce și la diminuarea efectelor propagandei sale, atât în fața opiniei publice mondiale, cât și în rindul forțelor lui armate. Din această cauză este cu atât mai mult de așteptat ca inamicul să pregătească diferite acțiuni de influențare psihologică și de propagandă prin care va căuta să împiedice descoperirea adevăratului scop al agresiunii sale. În același timp, se va strădui să consolideze o situație politică pe teritoriul vremelnic ocupat.

În întărirea factorului moral și în menținerea unității, când conștiința și psihicul omului devin principalul obiectiv al atacului, un rol deosebit îl are organizarea luptei împotriva scopului special al războiului, cu atât mai mult cu cât războiul special include, pe timp de pace, și toate activitățile îndreptate spre realizarea politicii de cotorpire. În război, pe lângă agresiunea propriu-zisă, toate formele războiului special capătă caracter de masă. Activitatea de influențare psihologică și de propagandă cuprinde toate domeniile vieții sociale — sfera politică, ideologică și economică, standardul de viață, relațiile dintre naționalități, autoconducerea, domeniul culturii și educației, poziția țării în cadrul statelor nealiniat etc.

Așa cum scopul final al activității de influențare psihologică și de propagandă este de a modifica gândirea, sentimentele și acțiunile oa-

menilor în folosul agresorului, tot așa și scopul protecției este menținerea moralului și împiedicarea inamicului de a-și realiza planurile. Succesul în această luptă depinde de mai multe elemente :

— cunoașterea temeinică a forței promotoare a propriei societăți care-i convinge pe oameni să-și apere țara ;

— cercetarea și cunoașterea permanentă a forțelor, scopurilor, metodelor și mijloacelor inamicului pentru ducerea acțiunilor speciale ;

— iscusința factorului educațional, de a materializa în practică, cu succes, funcția ideologică și educativă a instruirii, făcându-i astfel pe oameni capabili să acționeze consecvent în spiritul politicii și strategiei de apărare a țării.

În concluzie, trebuie scos în evidență că protecția deplină, sigură și de durată, față de posibilele efecte ale războiului special, se realizează prin consolidarea politicii interne, a economiei și prin egalitatea în drepturi a popoarelor și naționalităților ; de asemenea, aceasta se realizează prin continua creștere a producției, prin stabilitate economică, precum și prin înlăturarea disproporțiilor existente în dezvoltarea diferitelor regiuni ale țării. Pe această linie, de mare importanță este întărirea relațiilor sociale autoconducătoare, democrației socialiste și, în special, a rolului politico-ideologic al partidului comunist în societatea socialistă bazată pe autoconducere“.

Traducere din „Vojno delo“
(R. S. F. Iugoslavia)

B I B L I O G R A F I E

la temele pentru pregătirea de specialitate a cadrelor de securitate
(pentru convocările din anul 1986)

1. Tema : Recrudescența activităților naționalist-iredentiste și fasciste puse la cale de organizații și cercuri reacționare din străinătate ostile țării noastre. Exigențele actuale ale prevenirii și combaterii hotărâte a oricăror asemenea activități.

— NICOLAE CEAUȘESCU : Raport la cel de-al XIII-lea Congres al P.C.R., Ed. pol., Buc., 1984, pag. 56—71 ; Expunere la Plenara lărgită a C.C. al P.C.R. din 1—2 iunie 1982 ; Cuvîntare la Consfătuirea de lucru pe problemele muncii organizatorice și politico-educative din 2—3 august 1983, Ed. pol. Buc., pag. 21—31 ; Cuvîntare la ședința comună a oamenilor muncii de naționalitate maghiară și germană, 27 decembrie 1984 ;

— Raport privind bilanțul muncii de securitate pe anul 1985 ;

— Programul de măsuri al Departamentului Securității Statului pe anul 1986 și programele de măsuri pe liniile de muncă ;

— Publicația „Securitatea” nr. 3/1982, pag. 13, nr. 1/1983, pag. 19 ; nr. 2/1983, pag. 4 ; nr. 4/1983, pag. 17 ; nr. 1/1984, pag. 23 ; nr. 3/1984, pag. 12 ; nr. 1/1985, pag. 32 ; nr. 2/1985, pag. 6 ; nr. 1/1986, pag. 41 ; nr. 2/1986, pag. 71 și 85.

2. Tema : Atribuții generale și specifice și modalități de acțiune ale unităților centrale și teritoriale de securitate la introducerea situațiilor de apărare civilă.

— Legea nr. 2/1978 privind apărarea civilă în R.S.R. ;

— Decretul nr. 430/1978 privind unele măsuri pentru apărarea civilă în R.S.R. ;

— Decretul nr. 140/1978 privind organizarea activității pentru prevenirea, limitarea și înlăturarea urmărilor calamităților naturale, incendiilor sau catastrofelor de mari proporții ;

— Decretul nr. 232/1974 privind prevenirea și stingerea incendiilor.

3. Tema : Organizarea, pregătirea și desfășurarea unor acțiuni de hărțuire împotriva inamicului pe teritoriul vremelnic invadat de acesta. Misiunile specifice ce pot fi îndeplinite în contextul acțiunilor de hărțuire de cadrele de securitate, independent sau în cooperare cu alte forțe.

— NICOLAE CEAUȘESCU : Cuvîntare la Convocarea-bilanț a activului de bază de comandă și de partid din armată, 17 decembrie 1985 ;

— Directiva comandantului suprem al Forțelor Armate privind pregătirea de luptă și politică a armatei în perioada 1986—1990 ;

— Lucrarea „Pregătirea și ducerea luptei de rezistență pe teritoriul național vremelnic ocupat de agresor”, pag. 70—90 ; 94—100 ; 104—107 ; 126—188 ;

— Revista „Probleme de artă militară” nr. 1/1986, pag. 3—18 și nr. 6/1985, pag. 3—10 ;

— Regulamentul trupelor de securitate, partea a II-a, pag. 150—159.

REPORT OF THE

COMMISSIONER OF THE GENERAL LAND OFFICE
FOR THE YEAR 1900

1. The Commission has the honor to acknowledge the receipt of the report of the Commissioner of the General Land Office for the year 1900, and to express its appreciation of the thoroughness and accuracy of the same.

2. The Commission has also the honor to acknowledge the receipt of the report of the Commissioner of the General Land Office for the year 1900, and to express its appreciation of the thoroughness and accuracy of the same.

3. The Commission has also the honor to acknowledge the receipt of the report of the Commissioner of the General Land Office for the year 1900, and to express its appreciation of the thoroughness and accuracy of the same.

4. The Commission has also the honor to acknowledge the receipt of the report of the Commissioner of the General Land Office for the year 1900, and to express its appreciation of the thoroughness and accuracy of the same.

5. The Commission has also the honor to acknowledge the receipt of the report of the Commissioner of the General Land Office for the year 1900, and to express its appreciation of the thoroughness and accuracy of the same.

6. The Commission has also the honor to acknowledge the receipt of the report of the Commissioner of the General Land Office for the year 1900, and to express its appreciation of the thoroughness and accuracy of the same.

7. The Commission has also the honor to acknowledge the receipt of the report of the Commissioner of the General Land Office for the year 1900, and to express its appreciation of the thoroughness and accuracy of the same.

8. The Commission has also the honor to acknowledge the receipt of the report of the Commissioner of the General Land Office for the year 1900, and to express its appreciation of the thoroughness and accuracy of the same.

9. The Commission has also the honor to acknowledge the receipt of the report of the Commissioner of the General Land Office for the year 1900, and to express its appreciation of the thoroughness and accuracy of the same.

10. The Commission has also the honor to acknowledge the receipt of the report of the Commissioner of the General Land Office for the year 1900, and to express its appreciation of the thoroughness and accuracy of the same.

